

11. 616

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

M. N. MUSEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

A boldogság újévi pillangója

Veres udvari és kamarai fényképész felvétele, Budapest

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁRA
Helyi könyvtári
I. r. övegsz. naptó
19. 32/104. sz.

AKKOR TETTÉL...

(Molnár Jenő.)

Zenét szerzette:

Marthon Géza.

Szabadon, ábrándosan.

ÉNEK

Ak-kor tet-tél né-kem for-ró nagy es-küt, Mi-kor a hold kel-tét ket-ten
Ha most né-zem a hold kel-tét me-reng-ve, Mint-ha egy húr sza-kadna meg

ZONGORA

p egyszerűen

Ped. * Ped. *

meg-les-zi-ve-m-

tük. be!..

Kéz a kézben, szád a számon, Ilyen álm Nem volt több a
Te va-la-hol másutt nézed, Es megérzed Hogy én vissza

Ped. rit. * Ped. *

f
Ped. *

nyá-né-

ron! zek...
12

Hányszor kelt a hold a-zó-ta...
Mert az a hold túl a parton

dolce

ad lib.

kifejezően

Ped. *

Ped. accel.

* Ped. *

1. Snem ta-lá-lom az én pá-rom!
Az éri sá-padt, fa-kó ar-csom...

2. pá-rom!
ar-csom...
visszatartva

visszatartva

Ped. *

Ped. *

Ped. *

Ped. *

Ped. *

*) A futamokkal ne siess.

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. KER. JÓKAI-UTCA 37 (BERLINI-TÉR SAROK) • TELEFON: AUTOMATA 107—23 • POSTATAKARÉKPENZTÁRI CSEKKSZÁMLA: 41.490
 ELŐFIZETÉSI ÁR MAGYARORSZÁGON ÉS AUSZTRIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 24 PENGÓ, FÉLÉVRE 12 PENGÓ, NEGYEDEVRE 7 PENGÓ.
 BELGIUMBAN, FRANCIAORSZÁGBAN, NÉMETORSZÁGBAN, SVÁJCBAN ÉS OLASZORSZÁGBAN: EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉLÉVRE 15 PENGÓ, ROMÁNIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 900 LEI, FÉLÉVRE 450 LEI, NEGYEDEVRE 250 LEI. ANGLIÁBAN ÉS JUGOSZLÁVIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 40 PENGÓ, FÉLÉVRE 20 PENGÓ. AMERIKÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 8 DOLLÁR • EGYES SZÁM ÁRA 80 FILLÉR

UJÉVI SZÓZAT

Emberek, testvérek, mért horgaszjátok le a fejeteiket, mért görnyedtek meg, mért vonszoljátok magatokat roskadozó lábakkal, mért ráncoljátok sűrű barázdába a homlokotokat, mért lövel komor fény a szemetekből, mért szorítjátok össze a fogaitokat, mért görcsösül ökolbe a kezetek?

Nem halljátok? . . . Az Idő vén kongatója milyen vidáman húzza a harangot. Nem halljátok? . . . Csengő énekszóval köszönti az ifjúság a forduló esztendő hajnalhasadását. Nem látjátok? . . . Titokzatos, biztató fényű csillagokkal van kiverve a mosolygó kék égboltozat. Nem látjátok? . . . A templomokból özönlik a megtisztult, felszabadult lelkű sokadalom. Ismeretlen emberek ölelkeznek, könnyű kis kacajok trillálnak az éjszakában, nevető párok szökellő léptekben járják az utcát, mindenütt vigasság, tánc, bohóság és boldogság . . . hetedhét országra szóló lakodalom. Amott nótázó csapat vonul, a munka szerzői a vállukon s mégis kiegyenesedett derékkal, égre szegzett tekintettel mennek a munkába. Az élet új szépségei, mint dúsillatú trópusi virágok nyíladoznak körülöttünk. Sötétlő ormokon kigyúlnak a lángok, néma völgyek muzsikás visszhanggal telnek meg, feketé háztetőkre rózsás hajnal csókol már az ébredő nap . . . hajrá, vége borulatnak, bánatnak, gyötrődésnek — eltemettük a gonosz Tegnapot s felvirradt a jéságos, engesztelő, anyaszívet rejtegető drága Holnap. Itt van, elibénk jött, mint mesebeli királykisasszony, akinek mindenki számára van egy mosolya, nyájas szava, akinek szemefényétől eloszlik az aggodás árnyéka, a rettegett borzadály rémképe, aki az ifjúsággal együtt az élet legvarázslatosabb balzsamát: a Reményt hozza nekünk.

Evoé Élet, evóé Ujjászületés édes gyermeke: friss, hamvas, szerelmes Esztendő! . . . Vártunk: eljöttél. Szükségünk van rád: köztünk maradsz. Mutasd csak magad . . . Milyen más arcod van, mint Idő-szülődnek, a félelmetes Krónosz isten által felfalt Tegnapiak. Nincs villámlása a te szemednek, mint volt önéki, csak szelid nézése. Nincs ezer gyötrődése az arcodnak, amelyet a savanyúság és zsebesség irt fel, mint valami rejtelmes hieroglifa zord ákombakompjait, — a te arcod sima, tejbén fűdetett rózsalevél, bársonyos, a te homlokod ártatlan, mint a gyermeké. Téged látván, a bének is elhanyagják mankóikat és táncra kerekednek. A te szemed csillogásától a vakoskodók is látókká, a sötétenlátók is reménykedőkké lesznek. Te vagy az, akinek hatalom adatott, hogy a jenevadakat megszelídítsd és a bárányokba harci szellemet lehelj, hogy a rájuktörő veszedelmekkel bátran szembeforduljanak. Tőled kapjuk az égi kegy fényét és melegét, minden halandónak ezt a legfőbb kettős ajándokát. Tőled kapjuk a Hitet: Istenben és önmagunkban. Tőled a kedvet, hogy dolgozzunk s tőled a munkát, hogy kedvünket ne veszítsük. Tőled kapjuk a Szeretetet mások iránt s te adsz nekünk családot, barátokat, hogy szeressenek. Tőled való a Remény, hogy a sors minden végzését eltűrjük s tőled a Jótét, hogy a reménytelenség útvesztőjéből az élet tisztására találjuk meg az utat. Emberek, testvérek, nézzetek öreá, az Ujév testté vált jelképére. S feledjétek el a Tegnapot, minden bánatmával, rosszindulatával, kegyetlen megpróbáltatásaival, sebző korbácsütéseivel. Ne tekintetek vissza, nehogy — mint Lóth — sóbálvánnyá meredjétek. A meddő multbanézés még senkinek sem gyógyította meg a sebt. Inkább felszaggatja és ömlésre serkenti a vért. Minek gyötrőnétek

magatokat? Tiporjátok agyon a marcangoló kétségbeesés szörnyetegét, ezt a rontó százfejú sárkányt, amely önnönvéretekől táplálkozik, amelyet csüggedetek és balgaságtok hizlal. De egymást se riasszátok komor szavakkal, a bibliai apokalipszis látomásaival. Ne beszéljétek világvégéről, összeomlásról, minden és mindennek katasztrófájáról, hiszen évek óta látjátok és tapasztalhatjátok, hogy az egymásra torlódtól bajok közepette, tornyosuló hullámhegyek hátán, örvénylő hullámvölgyek mélyén is megáll és megél a becsület, erősakarati, Istenben bízó, családjához hű Ember. Az optimizmus légköre simogatja körül lágyan Ujév bájos gyermekét. Édes juvalmak ringatóznak glóriás alakja után s Tavasz ébredésének derengő hangulatát árasztják szívünkre. Ki lenne oly botor, hogy ezt az atmoszférát panaszok és keservek ködével homályosítsa el? Ki olyan esztelen, hogy a mosoly és fény arcára a vak homály fátyolat borítsa? Micsoda pokoli gondolat: megborzongatni magunkat az öröm óráiban, sebet ejteni magunkon a remény küszöbén!

Fantáziával jöttünk a világra valamennyien. Aki nem hinné, tudja meg: annak, aki álmodik, képzelőihetése van. És álma mindenkinek van. A nyáját őrző pásztornak csakúgy, mint az elvont tudományok legnagyobb mesterének. A fantázia nagy áldás, mert elhithető erő van benne. Rosszban el tudod hitetni magaddal, hogy rosszabbul lesz, de azt is, hogy jóra fordul dolgoz. Egyedül tőled függ, Ember, hogyan látod magadat. Környezetet s a vele összefüggő jelenségeket? Tőled függ, milyen a kedved, a hangulatod, a lelki habitusod. Megvizsgáltad-e már magad:

mit használtál vele, hogy pesszimista voltál? A pesszimista a pehelysúlyt is ólomná nehezíti. Az optimista az ólomsúlyt is könnyebben viseli. Ujesztendő az általános optimizmus hirdetője.

Az önmagunkban való bizalom kinyilatkoztatása. Ujévkor még a sötétlétők is rózsaszínű szemüveget tesznek föl s ha a konok ellentmondást még ilyenkor sem győzné le bennük az egészséges életöztön, be kell hogy hódoljanak a többség hangulatának, mert túlnyomó többségben vannak és lesznek is mindig azok, akik Sátán hangjának tartják az önmarcangoló kajveszékletét s irtózva menekülnek előle. Az igaz ember az örökremény oltáránál áldoz, hogy megedzze magát az életküzdelemben, hogy páncélja legyen a sors váratlan fordulataival, kiszámíthatatlan esélyekkel s bizonytalanságokkal szemben.

Ezért mondjuk: a ti kezetekbe van letéve a tulajdon jövőtök. Emberek, ne legyetek könnyelműek! Ne szorítsátok össze a markotokat, mikor Ujév tiündére egy-egy szál pirosló virágot ad nektek. Ültessétek ezt a gyöngö virágszálát szívetek áldott humuszába, öntözzétek mosollyal és bizakodással, — meglássátok: virágoskert lesz a szívetek. Csalogánydal fogja elnémitani a hollókáro-

gást. Sebet ha üt rajtatok az élet, ez a virágoskert termeli majd ki az orvos-ságot, a gyógyító füvet. Viám lélekkel köszöntétek hát az Ujesztendőt, kövessétek rózsás újjának égi intését s legyetek hasonlóak hozzá: örven-dezzetek, kacagjatok, daloljatok! Tö-letek függ minden. S ha így csele-kesztek, szinte észrevétlenül juttok el arra a tavaszi mezőre, ahová vágya-koztok. A boldogság, szépség, jószág, szeretet s béke elveszett paradicsomába. Emberek, testverek, föl a fejfel!... Tűzcsillag gyúlt ki a borús ég pere-mén... a jelhők szétszakadtak... Reméljétek!

Lázár István: Árva rózsza

Salve, Regina — A zoltár és az orgonaszó eltöredezett a templom boltívein, megannyi széthulló kristálydarab, vége az ünnepi misének, az áldás is elhangzott és a boldog mátkapár után a templomajtón kitódult a nép. Az olvasócsörgető vénasszonyok összességük-bügtak: Szép pár! A' bizony. Áldja meg a jószerecsne őket!

Az áhitat a tömjénfüsttel bentmaradt, a templom előtt pedig felhangzott a lakodalmas kiáltás: »Megdöglött a suta juh, nem kell neki több sarju, ujuju-juju!« A menet megindult, elől a vőfélyek virágos botokkal, kalapjukon aranyszálás, szép csokréta, vitték a nyoszolyólányokat, mint a daloló szél a rózsaszirmot.

Hegedű virnyant, klarinét rikoltott, bőgő brummogott a széles utcán...

— Szeretsz-e, Rozál? — mocorogta János menetközben.

— Ne izéljen... meghallják, — piruldozott a nagyszemű menyecske.

A menet eleje bekanyarodott a nemesi kúriára. Virág, csupa virág mindenütt. Az öreg akácok illata édes-vastagon fekszi meg az udvart. Az almafák tavaszi pompában duzzadoznak, még az éjszakai esőcsepp is rajtuk remeg, ezer tündöklő gyöngyszem a májusi ragyogásban.

Ott állt a nagyasszony az oszlopos ámbituson, az erdőnyi oleánder-sor alatt, úgy várta násznépét magyaros vendégszeretettel.

Nagy, terített hármaszta a hét szilvafák alatt, végig az udvaron, hátra egészen a kerekesküti, selyemvirágos damasztabrosz rajta, aranyszegélyes porcellán, kupák, korsók, kristálypoharak. A nagyasszony intett s ősi szokás szerint letelepedett a vendégsereg a szabad ég alatt, maga a nagyasszony is leült a főhelyre, János és Rozál közé.

Hozták már a lakodalmi tyúkhúslevest a gőzölgő tálakban, teteje gyöngy, csupa aranygyöngy, az élet, az erő, az egészség maga. Csörög a kanál, nagy appetitussal szüröcsölik, a cigányok csendes hallgatót húznak, de bivalyszemük, mint egy-egy kifordított tallér, a kongó tálakon pihen.

Gondolt egyet Péterdiák András főbíró uram és fölemelkedett.

— Mélyen tisztelt vendégkoszorú!... De mindenekelőtt tekintetes és nemzeti Kendyné nagy-jó asszonyunk, ki is a falu jótevője, szállok kegyelmedhez, ha meghallgatná egy-két pár szavam...

— Állok elébe, bíró uram, — bólintott Kendyné.

— Tisztelet adassék a magas Istennek, hogy megadta érnünk e mai szent napot. És tisztelet adassék a tekintetes és nemzeti nagyasszonynak is, hogy íme, föl-nevelt két árva virágot, kiknek is a szíve egybeforrt boldog szerelemben...

És most hozzátok szólok, János öcsém, először is hozzád, csak aztán fordulok tehozzád, Rozál húgom, úgyis tiéd lesz az első szó a családi eszmecserékben, tapasztalásból mondhatom. De szólhatok egyszerre is tihozzátok, hiszen mindkettőtök gyermekkorára egyforma árvaság vet árnyékot, nem igaz, János öcsém? Tisztelet adassék, a te apád ember vót, derék magyar ember, el is esett orosz földön, mint nagyezüstös kövítész...

— Éljen! — harsant föl a vendégkoszorú.

— De hiszen meghótt mán... — szégyenkezett a vőlegény.

— Él az, fiam, — vigasztalta a nagyasszony. — Aki így hal meg, az mindig él...

— Ami pedig a te édesapádat illeti, édes húgám, — folytatta a bíró kissé kapa-tosan, — csak amondó vagyok, hogy ne beszéljünk a hóttakról, ha pedig beszélünk, akkor, ugyebár mélyen tisztelt vendégkoszorú, mindig csak jól kell mondanunk...

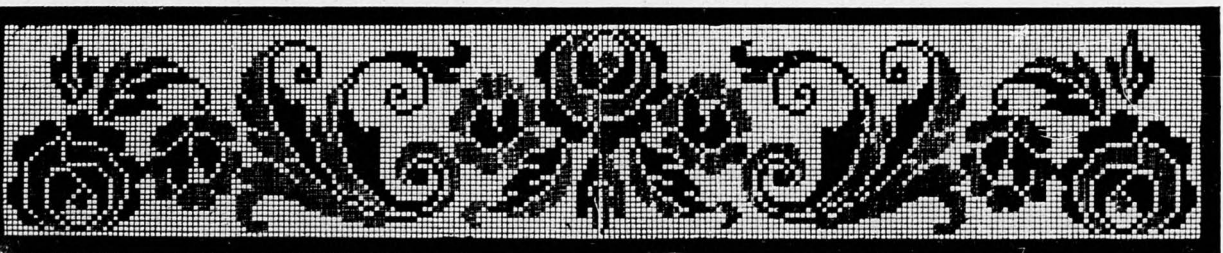
János nagyot nézett.

— Miér'? — kérdezte meghökkenve.

— Mer' úgy illik, — adta meg a kegyelmi nyilatkozatot. — Derék ember vót, nyugodjék békében, ha tudnók, hogy hol...

— Elég! — villant rá a nagyasszony szeme.

A főbíró rábámult kukán, aztán leült.

Csönd. A poharak fázósan koccantak össze, mintha valami jéglehellet suhant volna át a virágos fák alatt. Rozál szép feje lehorgadt csendesen.

— Hogy hol? — s könny öntötte el csillagos szemét. — Kicsi vótam s nem emlékszem... A nagyaszonny valami földomlásról beszélt, hogy az temette vóna el...

— Igen, — szólt a nagyaszonny kelletlenül. — De ünnep van ma, ne beszéljünk erről!

— Ne, ne, — helyeselte a közgyám is megértően. — Az Ur neki is csak megbocsátott...

János megmozdult.

— Mit? — nézett rá merőn. — Mit bocsátott meg?

— Mindenkinek vagyon hibája, — tért ki óvatosan. — No, ígyünk!

De János nem ivott. Csak ült egy darabig a helyén, aztán fölkelte szótlanul. Észre sem vette a nagyaszonny, csak akkor rezzenett föl, mikor bevágta maga után a kertkaput.

— Mi baja lehet? — nézett utána Rozál ijedten.

— Majd megmondja.

— Mit néznek úgy engem? — kérdezte a nagyaszonnytól Rozál halkán.

— Ni, hogy pislognak rám...

A vendégkoszorú rá-ráloptaszánakozó tekintetét.

— Dehogyan pislognak, — csóválta fejét a nagyaszonny. — Inkább fordulj ki, lányom s nézd meg Jánost, mit csinál...

Visszajött Rozál. A szeme kisírva.

— Mi baj, lányom?

— János...

— Mit csinált?

— Semmit. Csak kezdi mán... Hogy így az apám, meg úgy az apám...

A nagyaszonny homloka elborult.

— Hívd ide!

Szaladt szegényke, de nem jött János. A nagyaszonny szeme kigyúlt.

— Parancsolom!

Szava átütött a muzsikaszón s csend szakadt le. Kőbólvágott matrónafej. Csupa vasakarát. Jött is János. Előkullogott csendesen.

— No, mi az, fiam?

— Semmi...

— Szólj! — koppantott az asztalra a nagyaszonny. — S nézz szembe, ha velem beszélsz...

Főlemelte János a fejét lassan, mintha valami csiga húzná fölfelé. Szeme sötét. A felhő ilyen, amelyik villámot hord. Ránc remeg a homlokán, a szája meg kajszán áll, mintha sírni, vagy káromkodni akarna.

— Mit szóljak? — tördelte nehezen.

— Ami bánt... — szipogta Rozál.

— Csak ki vele, öcsém, — bízta a bíró atyailag.

— Megmondhatom, ha muszáj, — csapta föl a fejét szilaján. — Mér' is mondta csak bíró uram, hogy a hóttakról csak jót kell mondani?

A bíró meghökkent.

— Mer' ez a tisztességes szokás, — vélekedett észbekapva.

— Csakhogy itt a feleségem boldogult apjáról esett szó...

— Hm, — koncsorgott a bíró. — Eszemágába se vót...

Csönd.

— A közgyám úr meg aszongya, hogy az Ur neki is csak megbocsátott... Hadd hallom, mi bűne vót?

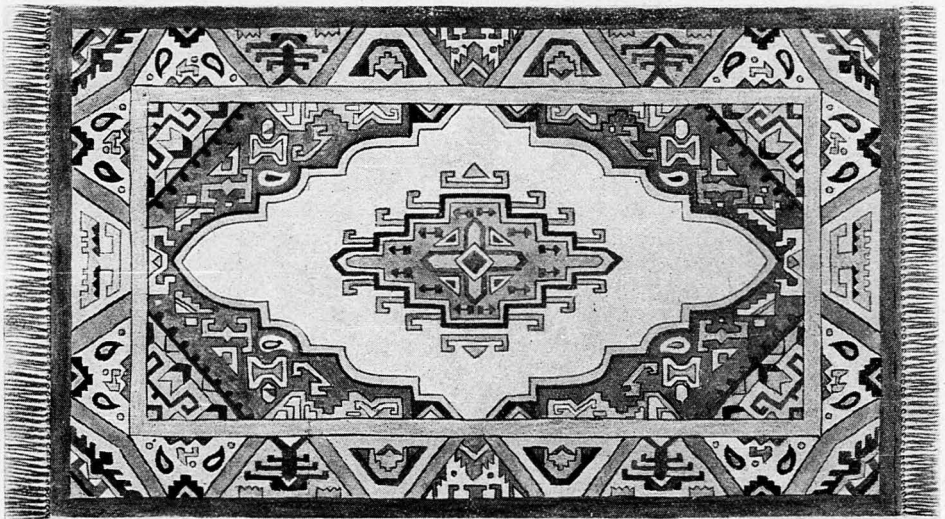
Szava ércet kapott.

Megfogta az asztal sarkát, hogy belereccsent az.

— Lassan, fiam, — nézett rá a nagyaszonny harag nélkül, valami különös részvétellel. — Csendesedj...

János lehült.

— Nagy-jó asszonnyom, — fordult hozzá keserű bánattal, — ha megnyugtatná a

Perzsaszőnyeg

(Wieg Testvérek terve)

lelkemet... Ma esküdtem az oltár előtt s nem akarnám egy életen át gyötörni a Rozál szívét...

— Beszélj, fiam.

— Eszi valami a szívemet: a kétség! Mer' hallok egy szót itt is, ott is, nem is szó az, nem is suttagos, csak egy szánó tekintet, de olyan tekintet, hogy felforralja véremet. Ki vót a Rozál apja?

— Akárki vót... — sirdogált Rozál csendesen.

— Akárki vót. Mindegy. De tudnom kell. Böcsültre jár...

A cigányok nekikezdték, de lepisszegték.

— Megtudod, fiam, — mosolygott a nagyaszonny megértően, — csak előbb elmondok egy mesét, ami velem történt. Idefigyeljete, emberek!

A zajgás elült.

— Értetek-e olyan telet, mikor a sóhajtás is megfagy a levegőben? Noshát ilyen volt az a január, vagy tizenöt esztendővel ezelőtt. Ilyen hideg, kegyetlen télidő. Az ereszen jégcsap, az ablakokon vastag jégvirág. Olyan volt ez a fagy, mint a tüzes érc: égette az ember bőrét. És én mégis elindultam Katinka lányommal, befogattam és a városba indultunk. Akkor vittem az első bába. Van-e ennél nagyobb boldogsága egy anyának?

Arcán az emlékek tüze fénylett, ahogy beszélt:

— Repültek a csikók, rözögött a szán s tompán dörgött a fagyon, a libáni nagy erdő alatt. Ezer karácsonyfa, rajtuk szírványzó jégcsillagok és a jόμεleg farkasbőrbundák közül boldogan néztük a fenyők hókoronáját. Egy-egy jégzakállas óriás. Az első bál! Micsoda öröm ez, ki-ki gondolhatja, hiszen mindnyájan voltunk fiatalok. A csengők rekedten csilingeltek a fagyban, de úgy tűnt, mintha mi is a Három Királyok ünnepi menetében járnánk... Aztán elszűnyokált a kislányom, édes mosollyal pihent a vállamon, boldog anygalka, ki az első bába megy...

— Bizony, angyal vót,
— emlékezett a vendég-
koszorú.

— Felrobogott a szán
Szenéte kapujánál, a
tükörsíma Kaptatón, va-
lamicske szél indult s
hószirmok pergedeztek
a napszálladatban,
aranyförsugarak hem-
peregtek a havon, ezer-
nyi gyűrű, csupa fény-
rubint. De egyszerre
csak árnyék vetődik
elénk s kiáltás harsan:
Állj! Nagy fenemordély
szegeződik Mihály ko-
csisra és a lovak meg-
torpannak: tagbasza-
kadt haramia, afféle
szegénylegény állt
elénk —

— Aunnye, — pilloga-
tott a bíró. — De kár,
hogy nem vótunk ott...
A lakodalmi nép figyelt.
— Nem igen szoktam
megijedni, — csengett
a nagyasszony hangja,
— de most az egyszer,

nem tagadom, előtött a forráság, emberek. Jöhet az a bolond golyó s hátha
épp a gyermekemet éri... Nézem az útonállót, ahogy maga is ott didereg
a fagyban, hát megismerem: »Te vagy az, Pali?» Összerezzen s nagyot kiált:
»Nini, a nagyasszony!» — és leereszti a gyilkos mordályt. »Hát te hogy jutottál
ennyire, Pali?» Nem szól, csak azt mondja: »Forduljon vissza a tekintetes asszony,
de hamar, mer' a társaim odaát lesik az utasokat!» — és odakap a zablákhöz
ijedten, hogy a szánkót visszafordítsa sebtiben —

— De tisztességes ember vót! — jegyezte meg a közgyám.

— Dehát nem olyan nyüstbordából szöttek engem, hogy megmátsám, ha va-
mit elhatározok. Bálba megyünk és punktum. Mondom is a haramiának, erre meg
gondol egyet s felül a bakra: »Hát jól van, nagyasszony. De akkor elkisérem,
hogy bajba ne kerüljenek!» És meg a szán, az útonálló pedig vallani kezd nagy
szégyenkezve, hogyhát mért is csapott fel zsvíványnak —

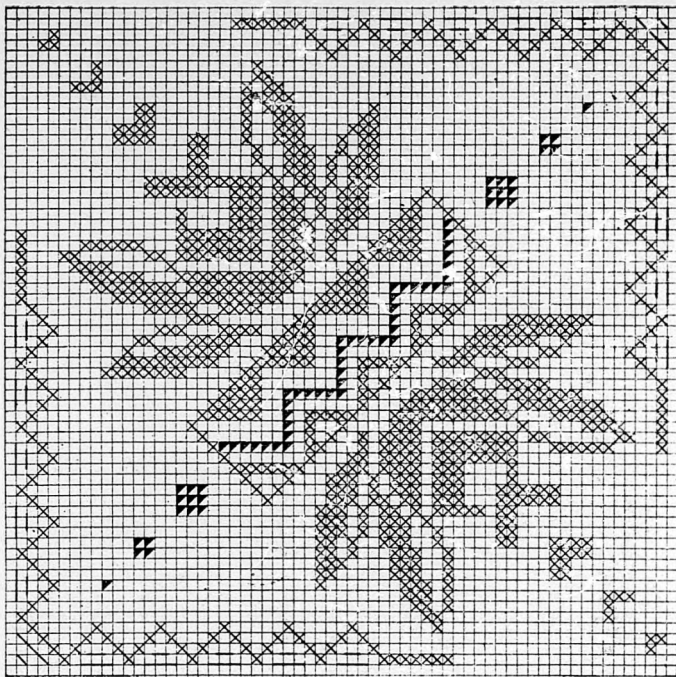
— Mer gonosz vót a mája! — kiáltott közbe valaki.

— Dehogy vót, — intett a nagyasszony. — Ő is vitézül harcolt a harcmezőn, de
mire hazakerült, már koldusszegény maradt, elúszott lassan a két holdacska
s az asszonya is bele-
betegedett a sok bánkó-
dásba. Meg is halt nem-
sokára, ő pedig itt ma-
radt a kisgyerekével,
árva nyomorúságban
sinylődve. Mondd csak,
János fiam, mit tennél
te, ha véletlenül dobra
kerülne az a tíz hold-
dacska, amit én adtam
neked s ezenkívül még
Rozál is meghalna bá-
natában?

Jánost szíven ütötte
a szó.

— Hát ami azt illeti,
én nem élném túl, —
vallotta meg tépelődve.
Rozál felsírt csendes
örömben.

— Nem élnéd túl? De

Rece milió

(ERMA terve)

golyó, de nem talál. Csak annyit
mond még szegény Pali, hogy:
»Nagyasszony, drága... a kis gyer-
mekem... csak háromszentdős...
vegye irgalmába... és lefordul a
szánról a nagy vágatásban, csak omló
vére marad ott... és int elhalón,
hogy csak menjünk, ha kedves az
életünk.

— Szegény ember! — hallatszott in-
nen is.

— Áldja meg az Isten még a haló-
porában is, — fohászodott neki János.

— Ki vót ez a derék ember?

— A Rozál apja, fiam, — hólyagzott
a nagyasszony pilláján a könny.

Csend szakadt le.

— Ember volt-e hát
ez a szegény ember?
— nézett szét a nagy-
asszony a vendég-
koszorún.

— Ember! — kiáltot-
ták megindultan.

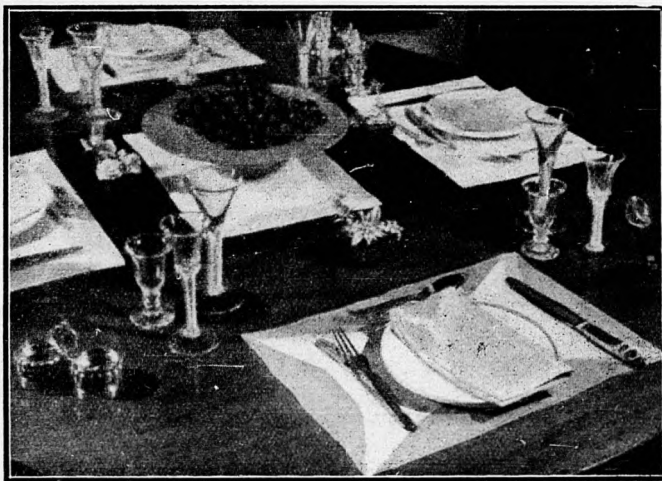
János megmozdult.

— Rozál, édes, te
árva rózsá, ide a szí-
vemre! — csuklott
el a hangja.

Néhány pillanatig maga
elé nézett, aztán hirtelen,
vad, nekiszabadult örö-
mben elkiáltotta magát:

— Bort!... Cigány!...

Akkor sírta el Rozál
élete és boldogsága leg-
édesebb könnyét az ura
szívére.

Abrosznélküli modern asztalterítés

HENRI DUVERNOIS

ODA ÉS VISSZA

TÚL A HÁZ FALÁN, a szorosra zárt redőny mögött siit a nap. A verebek édes-ostobán csiripelnek. A farkaskutya örömben minduntalan nekiszalad a virágágyásnak... Március van, tavasz van és... és idebenn a félsötét szobában Paul Fouquié, a világhírv orvostanár kimondta a halálos ítéletet. Nem komoran mondta, hanem vidáman. Jól fegyvelmezett arca csupa hamis derű, biztatás:

— Csekélység az egész, barátom, de *túl kell rajta esni... No, csak nem ijedsz meg? De Bernard, kedves Bernard... egy olyan fiú, mint te, hiszen emlékszel, te voltál a legerősebb, legbátrabb fiú az osztályban! Volt olyan nap, amikor sorba vertél mindnyájunkat. Ha tudnád, mennyire féltem tőled... Hátszák nem fogsz most te félni éntőlem?

Hallgattam értetlenten vidám hangját, néztem mosolygó arcát és éreztem, hogy megerőltetésére kerül a vidámság, éreztem, hogy a szíve mélyén nagyon szomorú az én világhírű Paul barátom. Biztató szavai mögött borzadva találtam meg a kegyetlen valóságot. Egy kíméletlen, szörnyű hang ordította bennem: — Meg fogsz halni! Néhány nap mulva, talán holnap, talán holnapután... esetleg egy hét mulva barátaid, ellenségeid olvasni fogják az újságban a legújabb hírt: »Bernard Denoin, az Iparbank vezérigazgatója, a Becsületrend lovagja stb. stb... elhunyt...«

A bankra felhúzzák a fekete lobogót. A tisztviselők csoportokba verődnek. Fradelin, a széplelkű és jó stílusú igazgató megfogalmazza virágosnyelvű beszédét... A kaszinóban pár percre abbamarad a kártyaparti... de a fiatalok csak táncolnak tovább, a zene szól... és én... én már akkor...

— De Bernard, kedves öregem, szedd össze magadat, ha másért nem, legalább a feleséged kedvéért! Szegény anyyira aggódik érte... bár, amint mondom, ok nincs rá... Holnap reggel nyolc órára itt lesz érted az autó. Nem, nem a saját kocsidon jössz be... Nézd, pajtás, az nem olyan kényelmes... Az a kocsi, amelyet én küldök, fekvésre is alkalmas... félórai út és már ott is vagy... Meglátod, milyen szép szobád lesz, milyen hófehér, napsugaras min-

den, úgy megszereted majd, hogy talán soha többé haza sem kívánczol!... Kedves, drága Paul, milyen lelkesen beszélt, mennyire erőlködött, hogy felvidítson... Úgy fáj nekem, hogy valamikor az iskolában annyiszor megraktam... egyízben tízszer vágtam földhöz... Most is előttem van, amikor gyámoltalanul feltápáskodott az osztály kárörvendő nevéte középette. Akkor én voltam az erős, most én a gyöngye... Az egész életem az ő vékony, látszólag gyenge kezébe van letéve.

Alice jött be. Barna szeme alatt fekete karikák, arca sápadt, a szája körül fájdalmas vonás. Mosolyogni próbál a kedvemért, de szenvedő arcához sehogyssem illik a mosoly. Úgy szeretném azt mondani neki:

— Nézd, Alice, ne erőlködj... úgyis mindegy már... még csak néhány nehéznap, azután vége mindennek... Te megsiratsz, meggyászolsz... és elfelejtesz... Hidd el, nem is fogok nagyon hiányozni neked, hiszen az életedet úgysem én töltöttem be... Amihez te ragaszkodsz... a lakásod, az apró-cseprő háztartási szenczió, a limonádézű regények megmaradnak...

Már a nyelvemem voltak ezek a gonosz szavak:

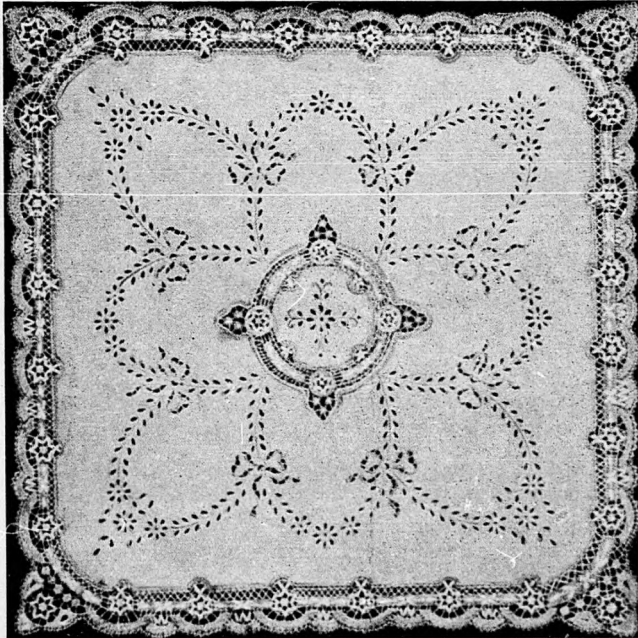
— Nézd, Alice...

Rámnézett, a szeme tele volt csupa féltéssel, szeretettel, valami különös, anyás jószág tükröződött az arcán... és én nem szóltam semmit.

Megfogtam a kezét, megszorítottam. Kértem, hogy ne kísérje ki Pault, maradjon mellettem... mindig mellettem.

Amikor kimondtam ezeket a szavakat, eszembe jutott, hogy nagyon sokszor terhemre volt Alice. Untam a beszédét, egyhangú, érdektelen kis pletykáit, egyforma mozdulatait. Olyan fájó volt most arra gondolnom, hogy sokszor menekültem tőle... a másik asszonyhoz. Eddig ezt természetesnek találtam, sohasem gondoltam arra, hogy vétkeztem ellene. Azt hittem, neki tökéletesen elég, ha homlokon csókolom reggel, este. Megdicsérem az ebédet és szórakozottan végighallgatom a délelőtti apró-cseprő, együgyű kis eseményeit. Lenéztem, mert olyan odaadással, a szememben meddő buzgalommal díszítgette a lakását, nem tudtam megérteni, hogyan találhat örömet sablonos, művészietlen kéz munkákban, hosszú, érzélgős regényekben. Sohasem gondoltam arra, hogy ő is gondolkodik, neki is fájhat valami. Ő is tervezget, vágvik, figyeli az eseményeket, engem... Nem, erre nem gondoltam... Milyen különös, pedig talán benne is megtaláltam volna azt a jóleső megértést, amelyet a másik asszonynál kerestem. A barátságot, a szellemi társat, amelyet a barátaimban nem találtam meg sohasem. Rémülettel döböntem rá, hogy ez az asszony mártírelételet élt mellettem. Rossz voltam hozzá... igen, gonosz, kegyetlen voltam én... én, akit a többi asszony mintaférjnek hív, akit irigyelnek, példaként emlegetnek...

Milyen kár, hogy mindez csak most... most, az utolsó napon jut eszembe! És miért kellett, hogy eszembe jusson? Azért, hogy fájjon? Hogy megmérgezze azt a pár órát, ami még hátra van? Istenem, így a halálos ágyon milyen másképpen néz ki minden! Hogy eltörpül, ami lényegtelen, hogy kiemelkedik, ami igaz. Milyen nevetségesnek tűnik most előttem az a sok küzdelem, amelyen keresztülmentem. Óh nem, nem az ifjú évek nemes küzdelmei, nem azok, amelyek az első sorba vittek, hanem azok az okatlan verekedések, melyeket folytattam, amióta beérkeztem

Zsúrasztalterítő

(ERMA terve)

Miért dolgoztam késő éjszakai órákig? Miért töltöttem az időt a bank szorosra zárt ablakai mögött, amikor odakinn sütött a nap, lüktetett az élet? Miért ravaszkodtam, csaptam be jóhiszemű embereket, miért loholtam, kiabáltam a főzde forgatagában? Miért hazudtam, amikor igazat is mondhattam volna? Hogy van az, hogy el tudtam menni koldus előtt részvétlenül, amikor az erszényem duzzadt? Hogy van az, hogy sohasem gondoltam arra, hogy tulajdonképpen rossz vagyok, gonosz vagyok... S közben egyre fogyott az életem, kár volt minden percért... és most már a végére értem és nem lehet semmit sem visszacsínálni, nem lehet semmit jóvátenni...

— Alice, édes Alice, gyere, ülj ide... ide az ágy szélére... Mondd... mondd, drágám, nem voltál te boldogtalan? Mondd, nem voltam nagyon rossz hozzád?

— De Bernard, drágám, hogyan mondhatz ilyet... hiszen... hiszen ha tudnád, mennyire szeretlek, — mondta csaknem sikoltva Alice és már nem bírta tovább, zokogni kezdett. Nagyon mélyről fakadt a fájdalom, nagyon sokáig lehetett elfojtva, mert keserves, nagy, feltartóztathatatlan volt a sírása. Mindent megértettem belőle... ezzel a sírással már engem búcsúztatott.

Nagyon fájrt érte a szívem, úgy szerettem volna megvigasztalni. Most már nem is arra gondoltam, hogy meg fogok halni, hanem arra, hogy ő egyedül marad... néztem-néztem sírásban vonagló alakját és a másik asszony jutott eszembe. Vajjon meg fog-e siratni? Vajjon sajnálni fog-e? Vajjon aggódik-e értem? Talán egy könnyecsepp nélkül fog napirendre térni a halálom felett és másnap már más szórakozást keres... Pedig hogy szerettem, a legszebb óráimat neki áldoztam...

A jókedvemet, a kedves-ségemet, gyöngédségemet hozzá vittem... És ebben a kegyetlenül világos pillanatban tudtam, éreztem, hogy nem fog megsiratni. Alice megtörülte a szemét, felállt, egy pasztillát feloldott a pohárban, felénk nyujtotta. Mohón ittam ki... altató volt benne...

* * *

Hogy süt a nap! Az ég kék és aranypor hull szét a sugarak mentén... Arany... arany... ez az élet aranya, nem az, amelyet a bankban őriznek.

Csiripelnek a verebek, örülnek a tavasznak...

Milyen szép ez... hiszen ez muzsika!... Az élet csodálatos muzsikája... És el kell menni...

Ott áll kinn a ház előtt a betegszállító autó, otromba fekete kocs, vörös kereszt van az oldalán... kicsi ablak rajta... egy másik kocs jut róla az eszembe, egy másik... az is fekete, de azon nincs ablak... brrr!

De nini, a kocs mellett egy kis buksi fejecske kandikál... Meglát... felém néz... nagy bámuló kék szeme van. Homlokára van írva a kérdés:

— Jé, vajjon miért viszik ezt a bácsit?... Hát nem tud menni?

Bátortalanul odasompolyog a kapuig, benéz, aztár, hirtelen elkapja a fejét s elszalad. Milyen kár, hogy eltűnt a szemem elől, milyen jó lett volna megsimogatni az arcát, belenézni abba a nagy, kíváncsi kék szembe...

Lám, erre sem gondoltam soha! A nagy tülekedésben, az eszeveszett rohanásban utamat állta volna a gyermek... Igen, ezt nem lehet szépiteni, féltem attól a kis lénytől, aki vér lesz a véremből, lélek a lelkemből, aki tovább vitte volna a nevemet, élvezte volna a pénzemem...

Az én életem megszakad, nem lesz folytatása... Szörnyű, szörnyű... pedig ezért születtem... azért, mert szem vagyok a lánchban... s nálam megszakad a lánch... Hát miért éltem? Mire való volt küzdés, munka, szerelem, szeretet?

Az autó ajtaja becsukódott utánam. Már meg is indult a kocs, lassan haladt végig a legsímább utcákon... Nagybeteg volt.

Mellettünk zajlott, lüktetett az élet. A villamos csilingelt, az autók túlköltek, rohantak eszeveszettel... vajjon hova rohannak? Szegények, akik benne ülnek, azt képzelik, hogy az üzletük, a munkájuk, a kalandjuk, a szerelmük után rohannak... szegény, szegény ostobák... ha tudnák!... Én már tudom... mindnyájan oda rohannak... ahova most engem visz az autó... én már tudom... én a sír felé megyek...

Nini, már virágzanak a fák... a juharfán ifjúzöld lombok... Az a csunya vén banya ott a sarkon hóvirágot árul... jön egy fiatal pár karonfogva... megállnak a banya előtt.

— Milyen szép virág, — kiált fel a leány.

A fiú rámosolyog, kotorászni kezd a zsebében... odamegy a nénikéhez, vesz egy kis csokor hóvirágot. A leány boldogan nyúl utána. Rámosolyog... Milyen édes, hálás a mosolya... Úgy néz erre a vézna, kopott fiúra, mintha gyémántos diadémot vásárolt volna a számára...

Hóvirág... egyszerű, olcsó virág... mégis boldoggá tud tenni valakit...

Összeszorult a szívem, eszembe jutottak a pompás, drága ajándékok, amelyekkel örömet akartam szerezni az asszonyoknak... Csak most eszméltem rá, hogy sohasem tudtam életemben tiszta, őszinte örömet szerezni...

A kocs mellett mennek, sokáig látom őket... összesimulnak, szerelmesek, boldogok...

Vajjon voltam-e szerelmes valaha? Vajjon szerelem volt-e az, amit annak hívtam? Nem... nem... ezerszer nem... Alicet a pénzéért vettem el... az ő vagyona volt a későbbi gazdagságunk alapja... Nem is jutott eszembe, hogy szerelmet keressek nála... pedig... pedig talán szeretni is lehetett volna!

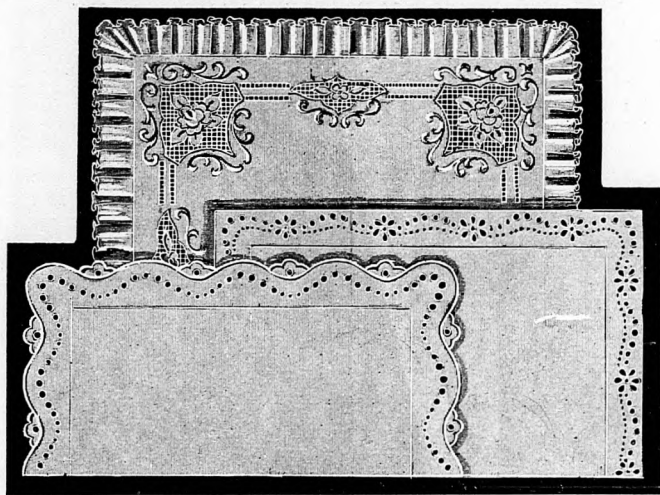
Amit másoknál kerestem, kaland volt, futó mámor... időtöltés...

* * *

Térre értünk. Milyen ismerős ez a tér! Igen... itt a bank... most biztosan már folyik a munka... néhányan talán engem is emlegetnek... szegény, lyukas könyökű kishivatalnokok, nyomorult kis kulik megvonják a vállukat, ha hallják, hogy halálomon vagtok... Övék az élet... ők egészségesek. Minden vagyonom, gazdagságom, palotám nem ér föl nyomorban, nélkülözésben lélt kis életükkel...

A fókpu előtt haladunk el. A portás künn sütkérezik, éppen nyújtózkodik egy nagyot. Bezzeg nem mert volna akkor nyújtózkodni, ha tudja, hogy egészséges vagyok és bármelyik pillanatban megpillanthatom. Hogy félt tőlem! Hogy reszkettett előttem mindenki!... Mit értem velem? Egy csipetnyi szeretet többet ért volna...

Új utcák, új terek... emberek, emberek, siető, izgatott emberek. Senki sem

Díszágyhuzat

(ERMA fervez)

gondol arra, hogy ebben az autóban egy halálos beteget visznek. Holnap talán már nem leszek és az autók éppen úgy fognak rohanni, az emberek éppen úgy sietnek munkájuk után... minden megy tovább a maga útján... A bankbeli szobámba beül az új vezérigazgató... A kaszinóelnöki székbe be- választják, akit én buktattam ki... Alice férjhez megy újra, Margot-t más fogja ölelni... és én mindez ellen már nem fogok tudni védekezni!

* * *

Alice... édes Alice... itt ül mellettem és imádkozik... Szeret... Úgy

látszik, mégis csak nagyon szeret... Imádkozik... hátha eljut a Gondviselőhöz a szívből jött imádság! Hátha nem halok meg... meggyógyulok... Igen... igen. hátha meggyógyulok... kezdődik az új élet! Akkor csak neki fogok élni... igen, Alice-nak, megpróbálom szeretni, megpróbálok gyengéd lenni hozzá... A szép, bűnös asszonyokat el fogom kerülni és... és még gyermekünk is lehet! Csak annyit fogok dolgozni, amennyit jólesik s nem annyit, amennyit a mohó, bűnös pénzvágy diktál! A szabad időmet kinn fogom tölteni a fák alatt, elnyújtózom majd a zöld, puha fűben és magamba szívom azt az ezerszínű illatot, amellyel nem érnek fel Houbigan, Guerlin, Coty drága, híres parfümjei... Keveset járok majd társaságra. Lemon-dok a hiú, ostoba tisztségekről... minden időmet otthon fogom tölteni, olvasni fogok értékes, érdekes munkákat, amelyekre eddig nem jutott időm... Színházba fogok járni, tapsolni fogok lelkesen, nem... nem a sztároknak, hanem a fiatal tehetségeknek... segíteni fogom őket tanácsal, pénzzel... Utazni fogok, megmászom majd a hegycsúcsokat, magamba szívom az élet tiszta levegőjét... élni fogok...

A kocsi megállt, kinyílt az ajtaja. Paul barátom, a világhírű sebész fejét pillantottam meg. Erőltetten vidám volt a hangja, jól fegyelmezett arcán a tette-tett mögött mosoly... Mosolygó álarc... mögéje láttam... s amit láttam, az az én halálos ítéletem volt...

* * *

Lefektettek a fehér, hideg ágyba. Paul mellém ült, megfogta a kezem, bátorított. Hallgattam, hallgattam, végre kitört belőlem:

— Ne vigasztalj... mondd meg az

Diszpárna

(ERMA terve)

fizettem ki az orvosokat. Hallatlan, hogy zsarolnak, Paul 20.000 frankot kért... és amikor látta a csodálkozásomat, még azt mondta, még azt merre mondani, hogy az egész vagyonomat ígértem neki... Hát nem neveltség ez? Jól néznénk ki, ha mindenképp komolyan venné, amit egy kétségbeesett beteg, talán félig önkívületben mond! De mi van Alice-szal? Mennyit tud fecsegni azzal az ápolónővel...! Semmi értelme, hogy még kedveskedik neki, hiszen már zsebvágtá a borraalót és szerencsére nincs is már szükség rá...

Na, végre csakhogy abbahagyta... De hogy megöregedett ez az asszony! És miért nem használ púdert, meg egy kis rúzsot, hiába, nincs benne semmi sikk... Ha olyan lenne, mint Margot! Vajjon mi van vele?... Kis haszontalan, valamilyen módon csak érdeklődhetett volna utánam...

Pár nap múlva meg fogom már látogatni, azt hiszem, megveszem neki azt a nyakéket, amely után annyira vágyik... Igaz, hogy töméntelen sokba kerül, de elvégre megéri az az öröm, hogy meggyógyultam!

Ott áll az autóm a kapu előtt... Ejnye, sokkal elegánsabbnak gondoltam, csak most látom, milyen kopott... újat fogok venni... Elvégre az Iparbank vezérigazgatója csak nem járhat akármilyen kocsin... és ez nem is divatos márka... hathengeres... Tizenkéthengeres fogok venni, a karosszéria ezüst lesz, vörössel...

Már rohanunk hazafelé. Milyen rosszul vezet ez a soffőr... nem fogom sokáig tartani... elsején felmondok neki... hiába, ez nem igazi úri soffőr...

Alice felsikoltott.

— Elgázoltunk egy galambot?... Ugyan, csak nem fogsz pityeregni, maradt még elég... Legalább több morzsa jut a többinek!

Már bent vagyunk a városban... a tőzsde előtt haladunk el! Csak már annyira volnék, hogy bejárhassak újra... Az a tervem, hogy piacra dobom a Pamut-részvényeket... sok hasznom nem lesz belőle... de legalább az Értékbanknak érzékeny veszteségeket okozok... Már az is ér valamit, hogy Merlinnek kellemetlen percei lesznek... A Kőszént pedig fel kell nyomni... No, csak menjek be a bankba, egészen más mederben fogom továbbvezetni a dolgokat... Nagy pazarlás folyik ott minden vonalon... A tisztviselők is túl vannak fizetve... elvégre nem muszáj mindegyiknek házat szerezni a fizetésén! És naplopást nem fogok tűrni, valószínűleg csökkenteni fogom a létszámot, intenzív munka mellett teljesen felesleges akkora személyzet... Alice megragadta a kezem:

— No nézd-nézd, Bernard, azt a fiatal párt... csókolóznak!

— Fúj, itt a nyílt utcán... nézni se szeretem... És ez a kelyők mit ugrándozik itt az autó előtt, rettenetes, hogy nem tudják megnevelni ezeket a gyerekeket... Persze, biztosan van otthon egy tucat belőle... Nekem, aki tehetném, nincs gyermekem, de egy éhenkórásznak kell egy csomó gyerek! Azért van annyi koldus... Ezentúl sohasem fogok koldusnak adni, tessék dolgozni, én is dolgozom!

Hiába, ha az ember sokat van egyedül, másképpen látja a dolgokat, rájön arra, hogyan kell racionálisan berendezni az életet... kihasználni minden percet... Például neveltség ilyen csigatempóban, 40 kilométeres sebességgel haladni a huszadik században... Új kocsit veszek... tizenkéthengereset... 100 kilométeres sebességgel akarok rohanni...

Franciából fordította: K. Lányi Piroska

GYOMAI GYÖRGY

KISZÁLLÁS

Ahogy az izgalomtól kipirultan lenyomta a rőt kilincset és belépett a sárga udvarba, olyan volt, mint egy ügyetlen, pelyhesszájú kamasz. Zavartan nézett szét. Míg az autó a türelmetlenségétől rázkódva rohant vele a haragoszöld mezőt élesen kettéhasító lisztes csíkon, a poros országúton, voltaképen nem is gondolkozott. Egész természetesnek tűnt föl előtte, hogy végtelen sorban, cikázva ugráltak hátra az útszéli, görcsös eperfák, méltóságteljesen maradoznak el a mézszínű búzatáblák s a távolban lilás párát sóhajto jegyenék. Természetesnek tűnt föl előtte, hogy ő most látogatóba megy és a mezők forró zsongásából, a véres pipacsok, a szarkalábak izgató színfoltjából, a búzatenger hullámzó szökecséjéből egy hívogató, hajnalpiros leányarc kacag rá. De most, hogy a rőt kilincs kattánása józanságot zúdított izgatott agyára, egy pillanatra meghökkent. Mert mi is történt tulajdonképen? Semmi különös. Délelőtt egy lányt látott. A lány magas volt és előkelő jelenség, mint egy született bárónő. Szeme kék, mint a hervadó búzavirág, hosszú, álmosító pillákkal. Teste karcsú, mint egy futóbagynoké. Járása ruganyos. Minden porcikája izmos. Ruhája hihetetlenül egyszerű és végtelenül elegáns. Hosszú, mágnásos léptekkel ment végig a folyosón. A titkár kérdés nélkül referált róla. »Tanítónő. Kint van az új iskolánál. Őrült ruhái vannak, Mesés zsúrokat ad. De csak a barátnőinek. Férfit nem fogad. Férfi még nem lépte át a leányszoba búvós küszöbét.« Erre őt valami érthetetlen forróság csapta meg. Szinte elszédült a vágytól. A folyosóról az orrába csapott a lány parfümjének lágy illata. Szinte látta a fehér leányszobát. Látta a lányt hanyattfekve a heverőn, regényt olvasott és csak ketten voltak a virágos szobában. Valami régóta nem érzett, erőszakos, vad kívánat számumja cserepesre szárította a torkát s kijelentette, hogy még ma együtt uzsonnázik ezzel a lánnyal s ő lesz az első, ki behatol a leányszoba csábító világába.

A kijelentése rekedt volt és gögösen, elbizakodottan hasított bele az előszoba csendjébe. A jelenlevők nem is hagyták szó nélkül. Azt mondták, hogy »na, na, elbizakodott vagy, öregem, kérlek alásan, nagyon biztosra veszed a sikert, milyen ürüggyel akarsz bemenni hozzám?« De ő, a viharos múltú agglegény, a kisváros legelső Don Juan-ja, legelső embere, sajnálkozva legyintett és határozott hangon megismételte szavait: »Délután ott uzsonnázom a fehér leányszobában. Kettesben a kicsikével. Tanut is viszek magammal, aki itthon minderről informálhat majd benneteket.«

A távolból, mint halk hárfapengés, elhaló csengetyűszó hallatszott. Tompán becsapódott az autó ajtaja. Újra kattant a rőt kilincs és nagy akatatóskával belépett a sárga udvarba a tanu, a titkár. Ugyanekkor, mint sápadó hold felhőfátyol mögül, fehér arc lesett ki ijedten az egyik ablakon. Néhány pillanat múlva lassú léptekkel jött a lány. Teste remegve ringott, mint esthajnalon a sárga lilom. Ruhája fehér volt, mint havasi csúcson az érintetlen hó. Két éhes szempár meredt rá csodálkozva. A fiatalabbik úr komor ábrázatot vágott, mint operáció előtt az orvos és turbékoló hangon megszólalt:

— Szabó titkár vagyok. Engedje meg, nagyságos kisasszony, hogy bemutassam a polgármester urat.

A két úr enyhén meghajolt, mint két pomádészagú táncmester. Két kalap méltóságteljesen a levegőbe emelkedett. Két száj a legcsábosabb mosolyra húzódtott. A lány búzavirágzínű szemeiről lassan emelkedtek fel a selyemszélű pillák.

Gobelinkép

(ERMA lerve)

Gondolkozni próbált. Mit akarnak ezek itt? Miért jöttek? Tétován nézett rájuk. Kezét eldugta a háta mögé. S maga sem tudta miért, de legszívesebben beszaladt volna a szobájába, magára zárta volna az ajtót, csakhogy ne kelljen hallania azt, amit a polgármester udvarias gesztusok kíséretében mond.

— Végtelenül sajnálom, drága baba, hogy alkalmatlankodni vagyok kénytelen. Másrészt pedig boldog vagyok, hogy hivatalos kiszállásom alkalmával ily elragadó teremésre bukkantam. Ugyanis meg méltóztatik bocsátani, hogy rideg, hivatalos dolgot is kénytelen vagyok felemlíteni, de a város és az iskolaépület építése között bizonyos differenciák merültek föl s kénytelen vagyok az épületet hivatalosan felülvizsgálni.

Tenyerét már ekkor előre tartja. A lány pillanatokig mereven nézi a kezét s bár az egész kézfogást tolazkodásnak minősíti, végül mégis csak odanyújtja az ujjai hegyét. Elvégre a polgármester: polgármester. A legnagyobb úr a városban.

Mire észretér, forró férfiszáj tapad a kézfejre és szívja, mint az éhes pióca.

Elkapni nem lehet. Az ujjak erősen átölelve tartják a kis kezét. A jövelevésű titkár elfordul s mint valami ezerholdas gazda, szétnéz. Igaz, nem sokat lát, az egész határ üres. A földeken még lábön áll az aranyszínű búza, de már a közeli tanyából kaszakalapálás hangja sír, mint halálharang.

A lány arca dinnyeiros. Ajkán alig jön ki hang a támadásra.

— De kérem...

Azt akarja mondani, hogy uram, micsoda neveltlenség ez, micsoda pimaszság ez?! De ajka összezárul, fogai a húsát marcangolják s arra gondol, hogy ezért a helyettesi állásért egy évig kellett protekciót kunyorálni.

— Az épület téglá, — konstatálja hivatalosan a titkár s olyan szakértelemmel vakarja körmeivel a falat, mintha ő lenne a városi mérnök.

A polgármester odanéz. A fal a rávetődő sugározónben úgy ragyog, mint a porcellán. Élesen kiválik a környező zöld rozsdás keretéből. Előtte áll a lány. A nap az arcába süt. Most még szebb, mint délelőtt volt. Valami gyermekes félelem van a szemében, valami lányos zavar. Gyönyörű, mint egy művészi pasztellkép

Érdemes volt mégis kijönni utána. A titkár kiáltása rezzeint fel.

— A vakolat már egyes helyeken hull. Gyöngye volt a malter.

— Igen, — mondja a város feje, — hull a malter. — És súgva utána teszi: — Baba, maga a pusztá királynője! Még csak egy perce ismerem, de máris úgy érzem, hogy a lelkem végre megtalálta az álomok tündérét.

A két égő lány szem csodálkozva mered a férfira. Mintha csak mondaná: ez részeg. És undorral állapítja meg, hogy az urak arca igen egészségesen piros. Túlságosan piros. A léleketük sörszagú. Szemük csillog, mint a szentjánosbogár.

— A tető pala, — kiáltja a titkár.

— Ugyebár, nem folyik?

— Nem.

A bizottság méltóságjelző lépéssel elindul, hogy hivatalosan körüljárja az épületet. Elöl megy a titkár. A polgármester tíz lépéssel lemarad. Suttog.

— Unalmas lehet magának itt, drága baba. Se társaság, se szórakozás. Megjegyzem, amennyiben valami kérelme lenne a felsőbbségétől, számíthat rám. Csak ajándekozzon meg a bizalmával. Protezsálni fogom a legmagasabb körökben is.

— Köszönöm, — feleli hidegen a lány. — Nincs semmi kérelmem. Meg vagyok elégedve helyemmel. Az épület kicsi. A bizottság bármennyire lassan mászik is, hamar a sarokhoz ér. Itt a polgármester fontoskodó arccal megáll. Nézi sokáig a sarkot és hivatalosan konstatálja, hogy itt van az épületnek a vége.

Szellő lebben. A fákról ezüstpor szitál. Új elindulás. A titkár a falat lesi, mint valami kőműves. A város feje a lányt bámulja és hadar.

— Ha óhajtja, bármelyik pillanatban behelyeztetem a városba. Egy szavamba kerül. Csak, kérem, ne a polgármestert lássa bennem, hanem a bizalmas pajtást, ki szíven viseli a magácska sorsát.

Következik a hátsó fal, az üveges bejáróval. A titkár hátrakacsint.

— Itt a bejárás, — röhög diadallal és előresiet a lépcsőig.

— Ez az ajtó vezet, úgyebár, a lakásba, angyal? — fuvólazza a polgármester.

— Igen, ez, — feleli a lány összerázkódva és dermedt félelem szorítja össze vaskapocsal a szívét. Mi lesz, ha ezek bejönnek a szobájába? Pedig bejönnek. Éhes vágy röhög az arcukon, mint az áldozatát macangoló farkasén. És jönnek. A lány előresiet. A kü-

szőbre áll. Arcán sárga rémület. Rettenetesen kínlódva beszél. Csapkod a szavaival, mint szárnyával a halálra ijedt madár.

— De kérem, a lakáson nincs mit nézni. Kifogástalan állapotban van.

Édes, udvarias hajlongások.

— Csak egy pillanatra, baba. Hivatalosan kell megállapítanom, hogy milyen az épület belüli.

A lány zavartan hátrál a szobájáig s megfogja a kilincset. Merészen néz a férfiakra. A pillantása parancsol. Aztán zavart lesz. Majd könyörög. Az urak szeme éhesen tapad az arcára, karjára, teste vonalaira.

— Fölösleges, hogy az urak a lakásomba fáradjanak, — mondja dacosan.

A titkár kacsint. A lány észreveszi. Megborzad valami ismeretlen bajtól. Erősen szorítja a kilincset és látszik, hogy hamar nem nyitja ki az ajtót.

Néma küzdelem kezdődik. A város feje izgatott. Már csak egy ajtó választja el a fehér lányszobától, az izgató remények megvalósulásától, de az ajtó nem akar kinyitni. Igaza volt a titkárnak, acélnál is erősebb zár tartja. Egy fehér kéz.

A titkár újra int. A polgármesternek eszébe jut a délelőtti beszéd, pazar zsúrok, látogatók. S most már csak azért is célt akar érni. Határozottan feltartja az állát. Édesen ropogtatja a szavakat.

— Sajnos, az előírásokhoz kell alkalmazkodnom.

A lány nem mozdul. Keze még mindig tartja a kilincset. Ujjai szorosan ölelik a rezet. Arcára az ijedség fagyos vonalakat, torz mosolyokat rajzol. Dadog.

— De, kérem, a lakás kifogástalan...

A helyzet már kényes.

A polgármester furcsán érzi magát. Arra gondol, hogy mi lesz, ha ez a lány nem eresztí be? Felsülés, szégyen, mert elvégre magánlakásról van szó. Szeme szinte lyukat fúr a barna ajtóba. Már szinte látja a virágos szobát, a heverőt s újra fellángol benne a vágy. Mármost csak azért sem hagyja magát. Az utolsó pillanatban nem enged. Eredmény nélkül nem megy haza. Elszánt mosolygással szól:

— Sajnálom, kisasszony, látnom kell a szobákat.

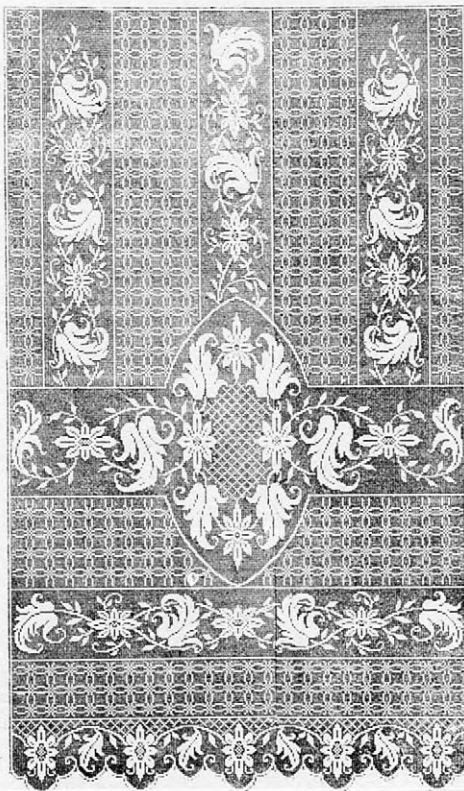
A titkár lélekezni sem mer az izgatottságtól. A földet nézi. A lány pedig kiegyenesedik. Érti a hangból, hogy ez már parancsoló hang. Ennek már engedelmesskedni kell, hacsak hivatalos kellemetlenségeknek nem akarja magát kitenni.

— És mi lesz akkor a hugával, akit a száz pengő fizetésből ő tanított? És mi lesz vele?

Megvető pillantással nézi a férfit. Szinte összetiporja. A katonatiszt bátyjára gondol, ki valahol Galiciában elesett. Ha ő itt lehetne. Ha ő élne. És különös nyugalommal kivágja az ajtót.

— Tessék!

Az urak sietve lépnek előre. De csak egyet. A második lépésnél hirtelen megállnak s a polgármester úgy érzi, mászás vasat dobtak a lábára. Üveges szemmel, dermedten néz be és zavarában nem

Modern szőr

(Wieg Testvérek terve)

A HÁZIESTÉLY RENDJE ÉS LEFOLYÁSA

A társadalmi étellel járó kötelezettségek közt a háziasszony szempontjából bizonyára az estély az, amely a legnagyobb körültekintést, előkészületet és gondosságot kívánja. Nyugaton »diner« a neve az ilyen vacsorának, nem pedig »souper«, mint ahogy sokan helytelenül használják. Nálunk egyszerűen »vacsora« a neve, de ha a meghívottak száma a szoroson vett családi és intim baráti körhöz tartozókat meghaladja, estélynek mondjuk. Alig van középosztálybeli család, amely egy-egy téli estély adása alól kivonhatná magát. A meghívások elfogadása »rövid«-sal jár és számolnunk kell vele, hogy ilyenkor mintegy közszemlére tesszük a lakásunkat és a háztartásunkat. Ezért is érhető az asszonyok idegessége az estélyek előtt. Gyakorlat teszi a mestert, de mire a fiatalasszonyok megszerzik a kellő gyakorlatot, úgyszólván már a leányaiknak adják át örökségül a tapasztalatokat. A fiatalasszonyoknak szolgál tehát elsősorban útmutatóul ez a rövid ismertetés.

Az estély időpontját félnyolc és félkilenc közt kell kitűzni. Azért nem későbbre, mert a mi társadalmunkban elharapódzott régi rossz szokás szerint a vendégek rendszerint későn érkeznek. A meghívottak számához képest határozandó meg a vendégasztal nagysága, amely vagy hosszúkás, vagy patkóalakú, vagy a T betű alakját mutatja. Lehetőleg alacsony támlájú székeket használjunk, amelyek a kiszolgálásnál nincsenek útban. Ha nincs elegendő egyforma szék, használhatunk másformákat is, de az egyformákat mindig egymás mellé állítsuk. Patyolatfekér damasztabrosz a legszebb asztalterítő. Ha rövid az abrosz, a toldalékot úgy fektessük rá, hogy a szobába lépő ne lássa kifütyegni az asztal körül a rövid abrosz szélét. Az abroszt műtővel, jutóval kell díszíteni. A székek között 60—70 centiméter térköz legyen, hogy a vendégek kényelmesen érezzék magukat. Kővér embereket a sarokra ültessünk.

Az asztalra kecses, karcsú virágtartókat helyezünk, úgy, hogy körülbelül öt-hat vendégre egy jusson, de nem szabad sok virággal megrakni, mint ez valamikor szokásban volt. Gondoljunk arra, hogy egy-egy ilyen nagy csokor virág a szembenülőt egészen eltakarhatja s általában zavarja a gondosan és

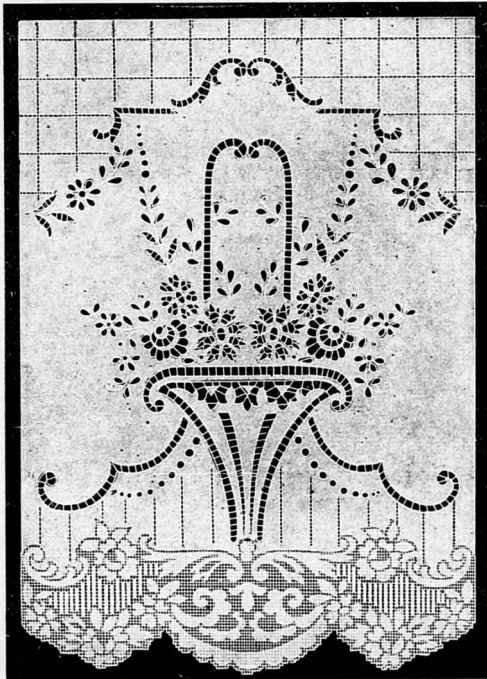
izlésesen terített asztal hangulatát. Igen kellemesen hat minden teríték mellett egy-egy finom üvegkehely, benne egy szál virág vagy illatos zöld. Az asztalnak virágokkal való behintése kezd kimenni a divatból, mert ezek a kis virágok gyorsan elhervadnak.

Az evőeszközök elrendezése estélyek alkalmával eltér a megszokott házi-rendtől. A nagy-, kis- és a hal-kés a tányértól jobbra, a villák — homorú oldalukkal feléle — balra kerülnek. Abban a sorrendben kell elhelyezni őket, ahogyan az étkezésnél használni

még pedig annyi is annyiféle, ahány olyan ételt szolgálnak fel, amelyhez kanalat használunk. A szalvétát, háromszögge formálva, a monogrammal fölfelé, két szélén kissé felhajtvá helyezzük el a tányéron. A szalvéta mesterkélten össze-hajtogatása ma már teljesen divatja-mult, ami egészségügyi szempontból is helyes, mert nem valami gusztyusos, ha egy asztalkendőn sokat pepecselnek. A szalvéta alsó nyílásába apró zsemlyét vagy sósrudacska-t teszünk. Jobbra a kés fölött van a poharak helye, még pedig rendszerint kettő: a vörös és fehér bor számára. A vörös borhoz zölden csillogó pohár illik. Egyéb italok külön poharakat kívánnak. A könnyű fehér borokat be kell hűteni, a vörös bornak ne legyen alacsonyabb a hőfoka, mint amilyen a szoba hőmérséklete. A borospalackok eldugaszolására izléses, művészi kivitelű dugókat használjunk.

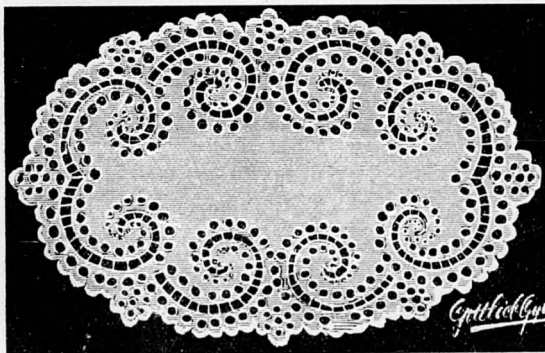
És mindezt a választékos asztaldísz, a kristályüvegeket, a porcellánokat, a vörösen és sárgán izzó borokat, a vakító abroszt, a csillogó evőeszközöket, a gyöngéd virágokat ragyogja be a csillárok fénye, amely a mosoly aranyával hűti be az asztalt s mindenkit, aki körötte ül. Félíg megvilágított szobában elvész az estélynek az a bizonyos ünneptessége, amely éles választóvonalat húz a mindennapi összejövetel és a társasági esemény között. Teljes kivilágítás, a maximumig felfokozott fény kell az estély valódi hangulatának megteremtéséhez. (Egy estére ki lehet bírni még a mai sanyarú viszonyok közt is.) Gondoljunk csak a színpadra, ahol a fénytengerben fürdő szalon, amely pedig papírból és silány vászonból van összeragasztva, mennyi illúziót ad s milyen gyönyörűekké varázsolja a közepes szépségű arccal is.

A legtöbb háziasszony szinte szívdobogva gondolt arra, mennyi »gizem« lesz a kiszolgálás körül. Nagyon ajánlatos, ha e tekintetben is a színházal utánozzák. Öltöztesék fel a szobaleányt és a kiségitő tartaleányt az esti jelmezébe és tartsanak velük egy próbát. Majd meglátják, úgy fog minden menni, mint a karikacsapás. Ha inas szolgál fel, lierét vagy frakkot kell öltötenie és kesztyűt húznia. Szobaleányok nem használhatnak kesztyűt, de a bal karjukon duplán átvett szalvéta van, amelyen a tálat körülhordják. A felszolgálók-

Hímzett vitrázs (Wieg Testvérek terve)

fogjuk, vagyis amelyikre a legelső fogásnál lesz szükség, az fekszik kívülről. A kanalak a tányér mögött fekszenek,

Tálcakendő

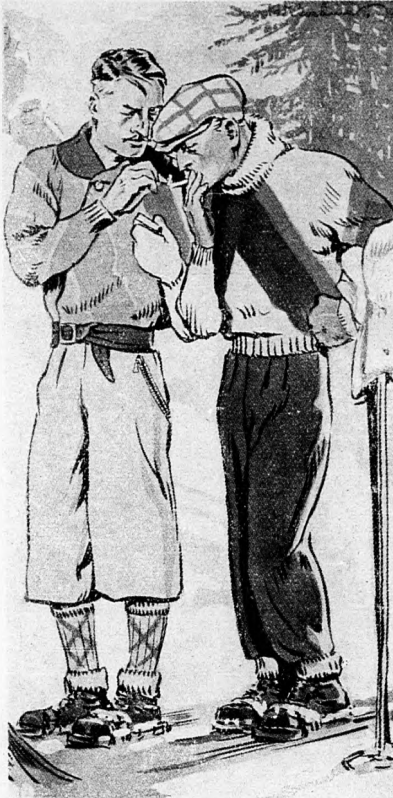
nak még az estély előtt okvetlenül meg kell vacsoráznok, hogy munkájukat teljes figyelemmel láthassák el. Edények és evőeszközök csörömpölése nélkül, zajtalanul és lehetőleg szólanul kell a kiszolgálásnak végbemenni. A személyzetet figyelmeztetni kell, hogy nyájas arcot vágjon, de mosolyogni vagy pláne nevetni tilos. Ha egy vendég leejt valamit, előbb pótolni kell és csak azután utánahajolni, hogy megkeressék. De ilyenkor nem szabad a vendégnek kényemlenséget okozni, pl. felállítani a helyéről vagy az asztal alá bújva keresgélni. Ha egy evőeszköz belecsúszik a tábla, két másik evőeszkőzzel kell kiemelni és nyomban friss evőeszkőzzel pótolni.

Vigyázzon minden háziasszony a következőkre: a vendégnek nem szabad észrevenni, hogy a kiszolgálás leköti a háziasszonyt vagy a háziúr figyelmét, másrészt a személyzetnek éreznie kell, hogy rajta van a gazda szeme. A kisz-

gálást aggódo figyelemmel kíséző háziasszony vendégei nem érezhetik jól magukat. Viszont ha a személyzet úgy látja, hogy ügyet se vetnek rá, egyik hibát a másik után követi el. Azt talán mondanunk sem kell, hogy hangos szóval nem lehet utasítást adni a felszolgálóknak. A háziasszony a szemével parancsoljon, legfőleg úbaigazító jelt adhat egy-egy fejmozdulattal.

Ami most következik, ezt a pincérek szakszerűen csinálják, tőlük kell hát megtanulni. Ha a vendég maga szolgálja ki magát (pl. pecsenyénél, főzelék- és salátaféléknél), úgy kell jeléje tartani a tálalást, hogy a villa és kanál nyele a vendég felé álljon, továbbá, ne tartsa a tálalást se magasan, se alacsonyan, ne molesztálja vele a két szomszédot, akik közül az egyik már étkezik is, azután: ne legyen érezhető a lehellete, tehát ne hajoljon le a vendég arcához. Ha látja a kiszolgáló, hogy a vendég egy húséttel vesződik, vagy ha azért nem tud maga-

Parancsoljon!...

nak egy szeletet vágni (tortára is gondolunk), mert nincs eléggé megtámasztva a tál, ügyesen tolja az asztalra, hogy kényelmesen lehessen kiemelni a kívánt falatot. A kíséző ételeket (főzelék, saláta stb.) a vendégek maguk adják tovább. Ilyenkor arra kell ügyelni a felszolgálónak, hogy az edény ott ne maradjon valamelyik vendég terítéke mellett.

Hókoronás fák

Ujévi fogadalom

(Nem muszáj hangosan elmondani, csak — betartani!)

Édes uram, fogadom, hogy az új esztendőben:

1. soha nem fogok zsörtölődni, ha később jössz haza, mint ahogy ígérted (föltéve, hogy egyéb — ígéreteidet be fogod tartani);

2. soha nem várlak más ebédde, mint amit nagyon-nagyon szeretsz (remélem, hogy akkor engem is nagyon fogsz szeretni);

3. soha nem kérek tőled új ruhát, hanem szerényen be fogom érni a tavalyival (remélem, hogy ezt a szerényességemet mindig — új ruhával fogod honorálni);

4. soha nem mondok igen-t, ha te azt akarod, hogy nem-et mondjak és soha nem mondok nem-et, ha te igent szeretnél hallani (így legalább mindig az történik, amit én akarok, mert te, a férfi, már csak azért is az — ellenkezőt fogod akarni);

5. soha nem fogom túllépni a háztartásra előírányzott költségeket, hanem ellenkezőleg: minden hónapban jelentékeny megtakarításról fogok beszámolni (amit aztán, a te engedélyeddel a — saját céljaimra fordíthatok);

6. soha nem akarok színházba menni, ha te fáradt vagy, de viszont soha nem leszek fáradt, ha neked van kedved egy kis szórakozásra (mert kellemesebb dolog jókedvű férjjel találkozni a nyilvánosság előtt, mint olyannal, akinek keserű arca elárulja, hogy papucshős);

7. soha nem fogok szeszélyeskedni, hanem úgy viselkedem, hogy komoly élettársadnak tekintis (mert a szeszélyeskedés levét mindig én iszom meg, különösen akkor, ha — respektárod a szeszélyeimet);

8. más leszek, mint a mult évben voltam (mert jól tudom, hogy a férfiak szeretik a változatosságot);

9. mégis olyan leszek, mint tavaly (mert úgysem tudnék megváltozni, bármennyire akarnék is);

10. fogadom végül, hogy a következő újesztendő napján újra megfogadom mindezt (de engedd meg, hogy egyik-másik fogadalmamat ne tartsam be, mert akkor semmi újat nem tudnék ígérni a következő újesztendő napján).

MISS KINA

EMANCIPÁCIÓ ÁZSIÁBAN

Háromszáz év nem jelentett annyit a nők történetében valaha, mint ez az elmúlt húsz esztendő. Ami 1910 körül kezdett forrni, ami 1920-ban túlzásokba csapott: a nők emancipációja — ma végre lenyugodott, megtisztult. Abba a normális mederbe tért, amelyben a fejlődés kezdődik. A női mérnök, bíró, ügyvéd ma már nem különös, egyedülálló, megcsodáltnivaló valaki. Hétköznapi jelenség, akinek megszokottá-válásával egy időben — eltűntek azok a bizonyos férficipőt, kalapot, galért, frizurát, monoklit viselő garçonne-ok is, akik nem voltak ugyan sem bírák, sem ügyvédek, de úgy érezték, szerényebb nővéreik helyett nekik kell az emancipáció mellett tüntetniük.

Az idők is megváltoztak. Az úri dáma, aki valaha csak játszott a kis régiséges bolttal, a bridge-szalónnal, ma belőlük él. Véresen komollyá vált a »kis dolgozó nőcske« szerepe.

Igy van ez Európában mindenütt. Így van nálunk is, ahol különben — szerencsére — sohasem voltak akkorák az emancipáltak túlkapásai, mint Angliában, vagy Németországban. Nem is beszélve Amerikáról, ahol egyetlen emberöltő alatt annyira beleszerettek függetlenségükbe a nők, hogy ma már női agglegény-adó kivételén tőri a fejét Amerika. Hátha így könnyebben lehet férjhezmenésre bírni a megcsontosodott nőlegényeket. Tán nem is oly nagy pesszimizták azok, akik megjósolták, hogy a nők túlságos függetlensége a családi élet csődjéhez vezethet!

Míg Európában végre nyugodt mederbe tért a nők ügye s elhangzott a csatazaj a feminizmus körül, Keleten most bonyolódik csak igazán a nő-probléma.

Az új-török nőre egy szép napon kinyitott ajtót-ablakot

a forradalom s a háremekbe bekukucskált az élet, amely mellett eddig még vonaton sem ment el másként a török nő, mint külön, női vagónban.

lassanként India népének teljes elsatnyulásához vezetett volna. S eltörtülték az özvegyégetés embertelen szokását is.

Bár a világ legősibb kultúrájú országában, Kínában, a forradalomnak nem kellett ilyen barbár szokásokkal megbirkóznia, mégis jóval több dolga akadt, mint Indiában vagy Törökországban: világot kellett elsöpörnie.

Nem mintha a nők helyzete Kínában ősidők óta nem lett volna kiváltságos szituáció.

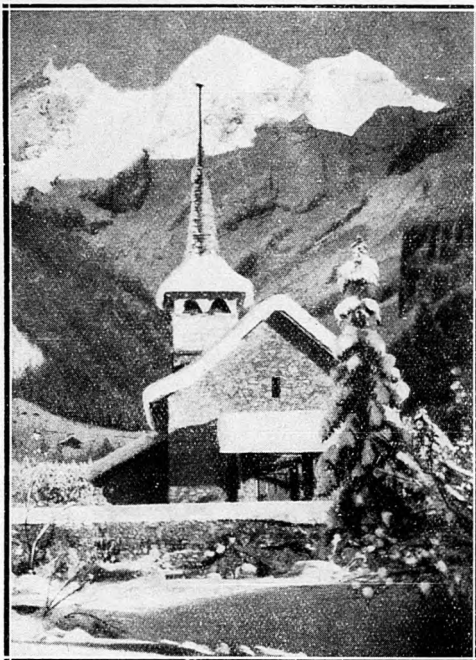
Az volt! A kínai matriarkátusban, az öregasszonyok uralmában, sőt a család felett gyakorolt zsarnokságában volt azonban valami olyan tűrhetetlen, hogy Kínában a forradalomnak nem a férfiak zsarnokságát, hanem az öreg nők terrorját kellett megszüntetnie.

Nem zsarnokoskodott-e az egész ország felett még nemrég egy félelmetes öregasszony, Tsen-Hi császárnő, halálos ellensége minden haladásnak. Oly halálos ellensége, hogy a bokszerekkel is összeszóvetkezett és támogatta véres lázadásukat, csak hogy gyökeret ne verjen Kínában a haladás, az Európából jövő új szellem.

Mint minden reform ellen, a feminizmus ellen is kétségbeesetten hadakozott az öreg császárnő. Hogyan?

A kínai nő legfőbb díse ellen, az elkorcsosított láb, az »arany lilium« ellen van kifogásuk a páratlanul pókhendi fiataloknak?! Elképzelhető, hogy van olyan férfi, — s mindjebbn elszaporodott a császárnő uralkodásának utolsó éveiben ez a dekadens fajta, — aki nem vesz feleségül elkorcsosított lábú kínai nőt, mondván, hogy neki bizony nem kell »barbár« feleség.

Nem, nem! Az öreg császárnő, — akiről pedig összes biográfusai egybehangzóan állítják,

Téli hangulat

Indiában Gandhi addig agitált a gyermekházasság ellen, míg eltörölte ezt a borzasztó intézményt, mely

Sils-Maria (Svájc)

hogy okos, nagyszerű nő volt — ilyesmit elképzelni sem tudott.

Mit szolt volna, ha azt mondja neki valaki, hogy 1931-ben európai ruhába öltözött fiatal kínai párokat tíz perc alatt házassít majd össze az anyakönyvvezető, ahelyett, hogy hat napig tartó lagzin adnák össze a menyasszonyt és vőlegényt, akik ősi kínai szokás szerint, eljegyzésük alkalmával látják egymást először.

Persze a hosszú hajfonatú vőlegénytől, korcsalábú menyasszonytól, hatnapos lagzitól az európai esküvőig

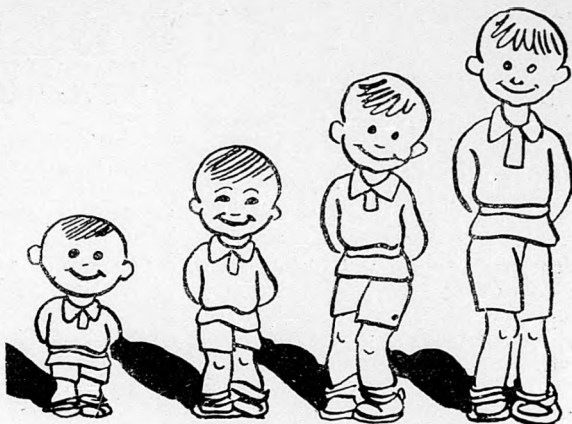
szélve a nagyanyáról, akinek döntő a szava. Ezek a tradíció-hű fiatal nők, — ha lábukat már nem is korcsosították el gyermekkorukban — kitarították a kínai nők klasszikus viselete: a bő selyembugyogó, filctalpú papucs mellett. Sok ezeréves múltú toalettjük nem tartja

őket azonban vissza attól, hogy el ne járjanak az európai felolvasásokra, az egyetemre. A diplomaszerezést ezzel szemben átengedik náluk is emancipáltabb hugaiknak, azoknak az új-kínai nőknek, akik már keresztényeknek születtek, amerikai »colleges«-ben nevelkedtek, amerikai tudományon, sporton és — lévén ez minden yankee-lány életében elengedhetetlen: — flörtön.

A modern Kínáról szóló könyvek bámulatos dolgokat beszélnek önagyságról, a kínai »garçonne«-ről, aki e könyvek írójának egybehangzó véleménye szerint a világ legelszántabb flörtölője.

Szabadon jár-kezel a nap és éjszaka minden órájában vizen, szárazon, levegőben. (Nemcsak autóját hajtja maga, hanem repülőgépet is.) Kisérőit maga választja s ha meguntta, tetszés szerint hagyja őket faképnél. Amilyen merész sportoló, épp olyan szenvedélyes kártyás is. Mindezek mellett Miss Kínának van ideje magából igen művelt, kitűnő nőt faragni. Sőt igen kitűnő anyát és feleséget is. De néhány esztendői szabadság jár neki! »Sturm und Drang« — mint Goethe mondja, akinek idejében csak férfiaknak volt joguk néhány viharos évhez.

A kínai feminizmus leglelkesebb harcosa az ország legnagyobb emberének felesége. Tsang-Kai-Sek asszony Amerikában végezte az egyetemet s férje az ő befolyásának engedve tért át a keresztény vallásra.

Ezt kívánjuk mi négy huncut gyerekek :
Az ó évtől vidám búcsút vegyetek,
Sok kalácsot, édes tortát egyetek,
S az új évben mind boldogok legyetek !

DIAGNÓZIS

Higgyétek el, hogy csak abból az emberből lesz jó orvos, aki embernek is — jó !

*

Megállapítást nyert, hogy az emberi életérő körülbelül a 36. életévben éri el a teljes kifejlődését. Ebben az életévben körülbelül az a helyzet, hogy amennyi energia elhasználódik, ugyanannyi teremődik is pótlásul. A 36. életéve után azonban a legtöbb ember olyan lesz, mint a könnyelmű tőkés. Nem csupán az életérő folytonosan apadó kamatait használja föl, hanem hozzányúl a — tőkéhez is. A nemkamatozó és állandóan használt tőke pedig rohamosan kisebbedik, míg végre egyenlő lesz a semmivel és bekövetkezik az élet vége.

*

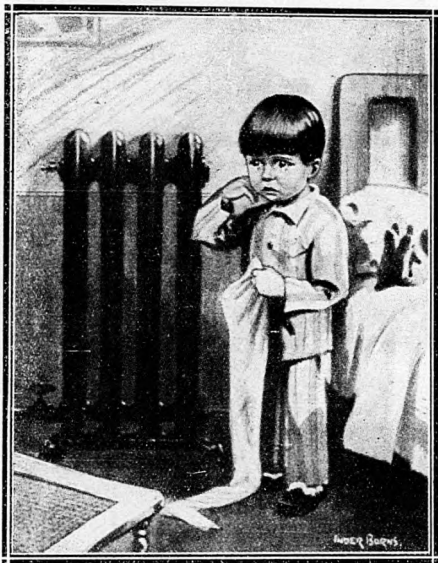
Tudjátok meg, hogy a szívtelesség a legesúlyosabb és legsúlyosabb — betegség. Elárulja a jellem teljes leromlottságát, ami gyógyíthatatlan és ami ellen soha nem lesz patikaszer.

*

Ne felejtsetek el, hogy az orvosi hivatás mindig — egész embert követel meg, már csak azért is, mert ez az egyetlen hivatás, ami az — egész emberrel foglalkozik.

*

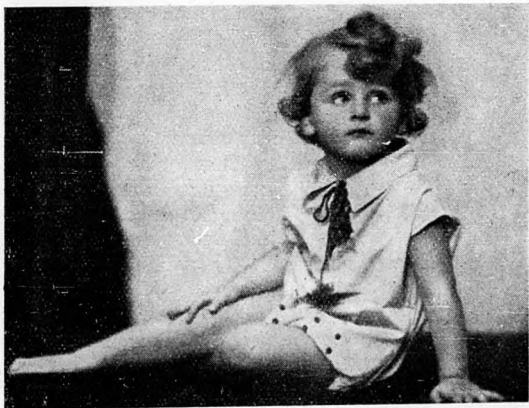
Jobban óvakodjatok a gyűlölettel, mint a legsúlyosabb járványtól. Mert a gyűlölet a — lélek fekélye és baci-lusait láthatatlan energiák sugározzák szét az egész világon.

Pistike már reggel kezdi a sírást...

hosszú volt az út s nem is egy, hanem három forradalmon át vezetett. Három forradalom, háromféle kaos ! Az átmeneti időkkel járó túlkapások korát éli a kínai feminizmus.

A fiatalság egy része nem tudott még szakítani a tradíciókkal. (Egyik családban a jövendőbeli vőlegény ragaszkodik a hagyományokhoz, másikat családban az -anya.) Nem is be-

Dr. Nádasy Lászlóék kisfia: Lacika, Újpest (Foto: Veres)

Feiks Magda

VÁNDOR MADARAK

1686-ot irtak... Hajnallik. Kardszag-Ujszállás felett új függőnyt szőnek a lápi cödők. Mintha a természet is szánná ezt a sokszor elhamvasztott várost. Betakargatja. Puhán, lágyan.

Harsányi prédikátor uram már a laponyagot járja. A vállán fegyver. A lelkében mérhetetlen fájdalom. Széles csapást tapos a harmatos fűben, hogy az utána iparkodó párjának kis, kordován eszímait át ne verje a víz.

— Nem fáradtál meg gyöngyvirágom? — kérdi az asszonyát, szemével-szavával simogatva.

— Én tekegyelmed mellett soha meg nem fáradok.

A válaszhban az igaz szeretet nyújtja ki a lélek ölelő karját. De van benne erő és ösztönző biztatás is. A patyolatbőrű, fekete kún asszony érzi, hogy nagy szüksége van rá az ő lelke-urának. Tudja, hogy sokszor hajnalig hiába ég csonkig a gyertya a dolgozóasztalon, hiába hívogat a habos papíros, csak nem csordul a szentbeszéd a lúdtoll hegyéről. Valami viharzik az Isten ígéje szolgájának a lelkében. Nem bírja leírni az érzéseit... Vagy talán nem meri? — Ő tudja mjndezt, de nem szól és nem kérdez. Mikor a beszéd ideje elérkezik, úgyis megnyílik az a szív magától. Odarakja az ő hitvesi szívének ölébe mind, ami fáj, ami bánat.

Igy szokták ők.

Szó nélkül ballagnak, de a szívük egymás kezét fogja.

— Nem csodálkoztál, hogy hajnali sétárá hívlak? — kérdi a prédikátor.

— Nem. Tudom, hogy tekegyelmed le sem húnnya a szemét. Ilyenkor én sem tudom. Kedves ez a hajnali levegő.

— Megfrissíti a lelket is.

— Hova megyünk?

— A hattýv-rétbe.

— Minek?

— Ma kerekednek útra a hattýv-tyúk. Csak el ne késsünk. Mikor a nap először mártja meg az arcát a vízben, nyomban felszállnak. Amelyik vén és nem bírja már a repülést a felhők közt, az énekelni kezd. Így búcsúzik azoktól, akiket szeret, az élettől, mindentől, ami szép volt. Ez az első és az utolsó éneke. Azután már csak halódik és néhány nap alatt elpusztul. De itt is vagyunk már. Ne beszéljünk többet, mert megriasztjuk őket. Óvatosan, nesztelenül jöjj utánam.

IRTA: BENKE TIBOR

A prédikátor füvet tép, néhány gyenge ágat metsz le.

— Ha az ágakat kissé fűvel befonjuk és az arcunk elé tartjuk, lassan felállhatunk.

Lélekzetfójtóan gyönyörűséges kép tárul eléjük. Kisebb, nagyobb falkák-

ban száz, meg száz méltóságos, nagy fehér madár rajzik a vízi róna tükrén. Az ébredő nap aranyport hint közéjük. Vakítóan fehér tollazatuk visszaszívárványozza a víz tükrén ragyogó aranyat. Most megáll az egész sereg és karsú nyakát magasra tartva, mozdulatlanul nézi a felkelő napot.

— Óh, ha ezek szólni tudnának, — súgja a prédikátor asszonya, — most bizonyosan csodaszép éneket énekelnének a felkelő naphoz.

— Ez a mozdulatlan némaság is olyan, mint a zoltár.

— Mégis rettenetes lehet az az érzés, mikor a szív csordultig tele van, de nem tud hangot adni.

— Ennél még sokkal rettenetesebb, ha a szív tudna hangot adni, de nem szabad, — szól a prédikátor szomorúan.

A méltóságos madarak közt hirtelen mozgás támad. A vízi-róna közepére verődnek. Csak egy kis csapat válik ki és úszkál körül egy földnyelvet, amelynek szélén magasra nyújtott nyakkal öreg hattýv áll mozdulatlanul. Hiába udvarolják körül, mereven nézi társait, de nem száll az aranyló vízre, mint a fehér vitorlás.

A főcsapatból most hatalmas him válik ki. Néhány ölnyire elúszik, szárnyaival megverdesi a vizet és méltóságosan száll ki belőle, ragyogón, fehérén. Felröppennek valamennyien. Nagy köröket ír a hatalmas sereg és mind feljebb emelkedve fúrja be magát a kék ég mérhetetlen messzeségébe. A hatalmas szárnyak hullámzó suhogása, távolodó zúgássá enyhül. Már csak kerengő fehér felhőnek látszik a sok száz madár.

És akkor feljajdul, felsír, felzokog, majd halk panaszkodásra csuklik az árván maradt hattýv dala. Hangokból áll csupán, de a minden drágától való búcsúzás jajong benne. Az elárvultság keserűsége, az élet fájától szakadó gyökerek fájdalma, a hazátlanná válás sorvasztó tüze, a társtalanság és az elhagyottan, idegenben, száműzötten való elmúlás marcangoló kínja szólal meg az egyetlen egyszer megnyíló torokból. Lenyűgöző szépség és valami megmérhetetlen, kifejezhetetlen szomorúság ejti rabul azt, aki hallja. A szív összefacsarodik tőle és ellenállhatatlanul tör fel a könny.

Az asszony, kinek nagy fekete szeméből sűrűn peregek a könnyek, megrendülve érzi, hogy a

ERDŐDY ELEK:

BÁLI MEGHIVÓ

BÁLTEREMBEN
SZOKNYA LEBBEN
EGYRE SZEBBEN
LELKESEBBEN
ÉS VIDÁMAN ÁLL
A BÁL!

Ó, TE DRÁGA
KARNEVÁL!
MÁRVÁNYSIMA
NŐI VÁLL
IZZÓ VILLANY-
FÉNYBE CSILLAN
ÉS KIVILLAN
SELYMEK FÁTYLÁN,
MINT A HÓ,
TÁNCZENÉRE
FORR A VÉRE
ÉS SZEMÉRE
HULL AZ ÁLOM-
TAKARÓ.

ÉS KERENGVE,
MINT A LEPKE,
MINT A TÚNDÉR,
MINT AZ ÁRNY:
ARRA-ERRE
SZÉDELEGVE
TÁNCOL OTT EGY
DRÁGA LÁNY,
EL SE HINNÉ,
MINTHA VINNÉ
LÁTHATATLAN
PILLESZÁRNY!

NÉZEM, LÁTOM
ÉS PILLÁMON
BOLDOG ÁLOM-
KÖNNY PEREG, —
NÉZEM-NÉZEM
SZIVREPSZVE:
SZÉP A LÁNY,
HA RING A TESTE,
SZÉP A LÁB,
HA TÁNCBA DOBBAN,
SZÉP A SZIV,
HA LÁNGRA LOBBAN,
SZÉP AZ ÉLET, EMBEREK !..

párja, a hatalmas, erős férfi minden ízében remeg.

Az ének úgy hangzik most, mint valami elfojtott zokogás. Majd egy magasbacsapó, sikoltó kiáltással, amely verődve halkul el a vízi róna felett, hirtelen véget ér.

Vajjon hallják-e még ezt a kiáltást ott fenn, a kék ég magasában, akik immár délnek vették irányukat és méltóságosan úsznak el, mint egy folyton kisebbedő, továszálló felhő?

Az öreg hattűt eltűnt a nádban.

— Olyan soha nem hallott erejű volt ez a szétkiáltott bánat és mégis olyan ismerős, olyan rokon, — rebegi még mindig könnyezve az asszony.

— Mintha a temérdek elűzött, kifosztott, hazájában hazátlan, szeretiteitől eltépett, örökkön égető fájdalomban és keserűségben emésztdő magyarnak minden panasza hangzott volna felénk, — hördül fel a prédikátor hangja valahonnan igen mélyről és olyan sóhajtás szakad utána, mint a vihar előtt járó szél.

Pillanatnyi csend fagy köréjük, aztán újra megszólal az ige embere :

— Iszonyú kínok marcangolnak. Hetek óta nem találom meg az Istent !

— A csonkig égett gyertyák, a fehéren maradt papirosok, tekegyelmed hajnalig tartó álmatlan hánykódásai mindezt elárulták nekem, de megvartam a szót.

— Mi árva magyarok pusztulásra ítélt, ittrekedt hattűt vagyunk. Azért olyan végtelenül szomorú minden dal, ami ennek a népnek a lelkéből kiszakad. Akármerre nézek, akár mire gondolok, a kétségbeesés fojtogat.

A kún asszony odasimul a párjához.

— Ha messzire tekintek, — folytatja a prédikátor, — az átkozott Bécs magyarirtását, gyűlöletét látom pusztítani. A leöldösöttek ezreinek szelleme kísért. A végbeli magyar katonákat mesterségesen elzüllesztették. Kiéheztették, rongyosokká tették őket. Utónálló zsviványokká kellett lenniük, hogy családjaikkal éhen ne dögöljenek. Lányaikat zálogosítják el a töröknek. Zsvivány generálisok, a némettség szemetjéből válogatott katonák hajtóvadászatot rendeznek rájuk, mint a dúvadakra. Minket török, tatár dúl. Mindenki kiirtásra ítéltetett ezen a földön, aki magyar !

— Csillapodjék tekegyelmed, én édes uram.

— Ejh, Anna ! Ha mindez eszembe jut, kiver a láz és azt hiszem, szét kell a szívemnek pattannia ! Rosszabb ez, mint a pestis, amely öt éve segít irtani a magyart ! Az csak testi rothadás, de ez a lélek rothadása ! Ilyenkor törni, zúzni, vérben szeretnék meg-

REGŐS-ÉNEK 1932 JANUÁRRA

*Ha én az a rigmusmondó
Régi regős lennék,
Ebben a nagy magyar télben
Házról-házra mennék,
Megállnék a garádicsán
Palotának, várnak,
Bekopognék minden portán
Ahol engem várnak.*

— »Uraságok, méltóságok,
Pásztorok, juhászok,
Udvarnagyk, országnagyk,
Bojtárok, kanászok :
Itt a regős! — regő rejtem !
De hó reme róma!
Kelj fel gazda rejtekedből,
Hallgassál a szómról!«

*

*»Ezen a szélesadta
Gyönyörű nagyvilágon
Mi van ha szíjjelnézünk
A fényes napvilágon?
A népek milliói
Nyüzösögnek mint a hangyák
Dolgoznak és dalolnak
Hallgassd a munka hangját :
Takács szövö a nyüstöt,
Kovács veri az üstöt,
Szabó varrja a gombját,
Bognár hajtja a dongát,
A tetőt a pallér,
A késes a bicskát,
A rögöt a zsellér,
Kubikos talicskát,
Kerekes a kerekét
Hajtatja, forgatja,
Kiki maga mesterségét
Folytatja, folytatja!*

*Ezen a szélesadta
Gyönyörű nagyvilágon
Nekünk is itt a helyünk
A fényes napvilágon,
Isten dicséretére
Serkenni kell nekünk is,
Zengjen a milliók közt
Fel a mi énekünk is :
Takács szöjje a nyüstöt,
Kovács verje az üstöt,
Szabó varrja a gombját,
Bognár hajtja a dongát,
A tetőt a pallér
A késes a bicskát,
A rögöt a zsellér,
Kubikos talicskát,
Kerekes a kerekét
Hajtassa, forgassa,
Kiki maga mesterségét
Folytassa, folytassa!«*

*

*Ha én az a rigmusmondó
Régi regős lennék,
Evvél az én mondokámmal
Házról-házra mennék...*

Emőd Tamás

fürödni ! Nem tudok imádkozni és még a rámbízott gyermekereget is így szeretném tanítani : »Mondjátok utánam : Verd meg örökkévaló Isten mind a két kezdeddel a Lobkovitzot, Hochert, Pöttinget, Lamberget, Montecuccolit, Dietrichsteint, Czernint, Waldsteint és Sinzendorfort ! Verd meg a Strassaldókat, Caraffákat és verd meg szörnyűségesen, maradékaikban is azokat az urakat, akiket magyar föld hízlalt kövére, akiknek magyar jobbágy verítéke gyűjtötte az aranyat, magyar erdők drága lehellete csókoltá méltatlan arcukat és a magyar gohér borától nekitüzesedve hordozták meg idegen szeretőiket cifra hintóikon és mindennek, ami magyar, árulói lettek !... Ezt szeretném tanítani !

— István ! Az átok nem a tekegyelmed szájába való !

— Tudom, én fehér asszonyom, de úgy ég a lelkem, hogy most nem bírom el a Krisztus szelid tekintetét ! Azért hívtalak erre a sétára, hogy legalább neked kiönthessem, elmondhassam, ami fáj, ami marcangol...

*

A nap már magasan járt, mikor hazafelé indulnak. Ballagnak összesimulva. Boldogabb vidékre húzó vándormadarak húznak felettük falakban.

— Rettenő sok bűnünk lehet nekünk, Anna, — szól hirtelen a prédikátor.

— Miért?

— Mert betelt rajtunk az Ur beszéde, amint Jeremiás mondja : »A hegyeken sírást és zokogást támasztok és a pusztai ligetekben gyászzenéket.... Az ég madaraitól fogva a barmokig minden elköltözik és elmenekül.«

— De nekünk itt kell maradnunk, István !

— A mi helyünk itt van.

Kiérnek az útra. Két vedlett vitéz poroszkal rájuk szembe. A lovak feje fáradtan lóg. Egymás után baktatnak. A hátul jövő vitéz dolmánya csupa rongy. Az elül poroszkalóé se sokkal különb, de mégis látszik, hogy ő az úr és a másik rongyos a szolgálja. Borízú hangon, harsányan énekel :

*Most jöttem messziről, bús török rabságból,
Lovastól, nyergestől, egy nyargalt szolgástól.
Szolgámnak a neve: Hánydelvesdel Gyurka,
Magamnak a neve: bujdosó katoná.*

Az ének nem sokat mond és mégis megrázóan szomorú. Olyan, mint a felhők közt szálló madarak búcsúzó kiáltóása...

A TÁRSASÁGBÓL

Halló! Csokolom a kezét, Nagyságos Asszonyom!... Mindenekelőtt kegyeskedj megengedni, hogy úgy Nagyságos Asszonyomnak, mint a M. U. L. kedves előfizetőinek és olvasóinak boldog új esztendőt kívánjak. Adj a Mindenható, hogy ez a most beköszöntő 1932-es év olyan legyen végre, amilyen után már régen vágyakozunk és imádkozunk az Egek Urához. A boldogság két égboltozatján a békesség arany napja csillogjon, hogy megérlelje az élet búzáját és az öröm borát. Ezt kérem az Egek Urától, Nagyságos Asszonyomnak és a M. U. L. minden olvasójának az új esztendőre.

De hogy vidáman és jókedvűen kezdjük meg az új évet, elmondok Nagyságos Asszonyomnak egy kedves és derűs történetet. A könyvelő beállított a főnökhöz és így szólt:

— Főnök úr, kérem, van szerencsém tisztelettel bejelenteni, hogy meg-nősülök!

— Nagyon helyes, — mondta a főnök.

— Örülök, ha alkal-mazottaim családot alapítanak. Mert akkor sok-kal szívesebben tartózkod-nak az irodában...

Társasági híreim a következők: gróf Hardegg Jánosné Erdődy Ilona grófnő Imre fiával új bécsi palotájába költözött. — Gróf Zichy Hermanné Marenzi Mária grófnő a telet Bécsben tölti. — Gróf Wenckheim Jenőknél Gerlán nagyszabású vadászatok voltak. — Kitűnően sikerült teát rendeztek Krüger Aladár országgyűlési képviselő és felesége, nemkülönben gróf Lázár Miklósek, Golecskó János és felesége pedig bridge-vacsorát adott, amiken a társadalmi és közéleti előkelőségei jelentek meg.

Pompásan sikerült a MOVE 1. sz. Ráskay Lea-leánycsapat Vadrózsa-rajának műsoros táncestélye, a református Kultúrházban. A nagyszerű műsorból kiemeljük Stafl Margit szavaltát, aki balászfalvi Kiss Ernő versét adta elő, továbbá a kis Néger Nellikét, aki csikóstáncot járt Prokter Linus zongorakisérére mellett. — Az Irsai Sport Egylet nagy-sikerű Murgács-estet rendezett, amelyen a népszerű nótaköltő személyesen is fellépett.

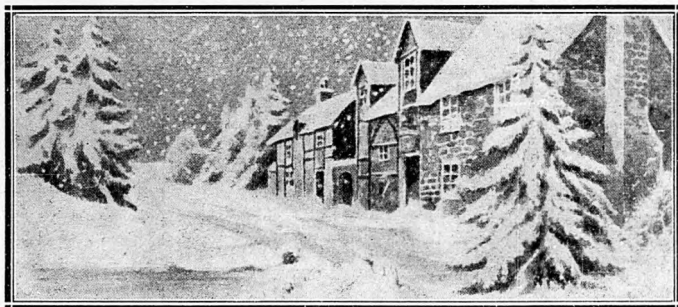
Közbevetőleg elmondok Nagy-ságos Asszonyomnak a mai gaz-dasági viszonyokra rendkívül jel-lező történetet, amelynek jiatal-ember hőse a tönk szélén álló ke-reskedőtől megkérte a lánya kezét.

— Mi maga? — kérdezte tőle a keres-kedő.

— Kitűnő állásom van egy bankban, — felelte a fiatalember, — azonkívül pedig tizezer pengő megtakarított pénzem is van.

— Nézze, — mondta erre az apa, — minek kell magának akkor elvenni a leányomat?... Sokkal okosabb lesz, ha betársul az üzletembe!...

Himen-híreim a következők: Sóváry Emma kedves előfizetőnk eljegyezte Háffner Emil, Gödöllőn. — Bunth Teréz kedves előfizetőnk és Gauland József házasságot kötött, Törökbálinton. — Ritt Sarolta kedves előfizetőnk és Meinertz Lajos, a budapesti városligeti Jaaki-kápolnában

Szüntelenül esik a hó...

örök hűséget esküdött egymásnak. — Fábry Eszter kedves előfizetőnk házasságot kötött Bencsik Aladár, nemesnáduvvari tanítóval. — Agyagássy Julianna kedves előfizetőnk a budai kapucinusok plébánia-templomában feleségül vette Turcsányi Gyula, m. kir. honv. alhadbiztos. — Kistráki és bisztricskai dr. Lehotzky Antal és neje, beniczei és micsinyei Beniczky Ilona leánykáját: Ilonkát, kedves előfizetőnk, a budapesti Deák-téri ev. templomban vezette altarhoz moldovai Stojanov Wladimir huszárezredes, néhai moldovai Stojanov Iván őrnagy és neje, néhai gálfalvi Domy Ida fia. — Az összes jegyes- és házaspárnak szívből jövő jókívánságainkat küldjük.

Ezt tessék meghallgatni, Nagyságos Asszonyom! Móricka borzasztóan bömbölve megy az utcán, amikor találkozik egy iskolapaftásával. Móricka szepegeve

elmeséli, hogy mi történt vele. A másik részvétellel megkérdezi:

— Mondd csak, Móricka, miről vette észre a mamád, hogy nem mosakodtál?

— Elfelejtettem bevezesíteni a szappant, — feleli Móricka.

Engedje meg, Nagyságos Asszonyom, hogy néhány új magyar könyvre felhívjam a figyelmét. Az egyik Pásztor József: »Az atyafiak« című regénye, amely egy művészházasság derűs története. Pásztor József nagyszerű regényírói kvalitásaira nem kell felhívnom Nagyságos Asszonyom figyelmét, hiszen a M. U. L. hasábjain is sokszor méltóztatott találkozni a kitűnő író remekbe készült elbeszéléseivel. — Somfay Margit »Fészekrakók« című új

regényében a háború utáni magyar ifjúság küzdelmes élete lüktet. Nagyságos Asszonyomnak külön a figyelmébe ajánlom, mert ez a regény a bizalom, a hit, az akarat és a győzelem apoteozisa. — Benke Tibornak, akinek egy nagyszerű novelláját épp ebben a számunkban hoztuk, »Kisért a jenyves...« címen jelent meg egy pályadíjjal koronázott, egyfelvonásos drámája. Az a drámai feszültség, amely

minden novelláját annyira jellemzi, ebben a drámában olyan művészi és irodalmi értékeket vet a fölszínre, hogy magával ragadja a hallgató- és nézőközönséget. — Szőke Jenő »Almáriom« cím alatt gyűjtötte össze és adta ki szép, hangulatos és jönn verseit, amikből egy igazi poéta portréja rajzolódik elő. — Érsek Imre kisbodaki főtanító pedig »Egy pórtartalékos naplója« cím alatt jelentette meg háborús élményeit. Ennek a könyvnek legnagyobb értéke az igazság és az őszinteség.

Befejezésül pedig elmondok Nagyságos Asszonyomnak, hogy a Rákóczi-úton kihallgattam két falusi atyafi beszélgetését.

— Hát kend mit keres itt a városban? — kérdi az egyik.

— Levelet hoztam feladni, — feleli a másik.

— Na, ezt otthon is feladhatta volna!

— Igen, csak hogy otthon a postamester nem vesz tőlem tojást! Én meg nem adok fel nála levelet!...

Kezeit csokolom.

A „MAI LEÁNYOK”

Vonallá vékonyított szemöldökével, a természetesnél rózsásabbra varázsolt arcával, szabados mozdulataival, élénken csillogó szemével úgy áll előttünk a mai leány, mintha nem is a vérbeli, egyenes leszármazottja lenne a tulajdon édes- anyjának. Más típus, más »szánere! — sóhajtoznak a kopaszodó férfiak, az anyák pedig — szorongással a szívükben — szinte idegennek érzik maguktól a fiatal leányokból kiütköző »háború- utáni« erkölcsöket. És ha a mindent megbocsátó anyjai szív meg is bocsát, a korra és a divatra háritva át minden felelősséget az izlésbeli kiferdülésekért és modorbeli kilengésekért, az anyával viaskodó nő nem tud némán napirendre térni a modernizmus túlhajtásai felett. Még azok a nők is, akik bölcsen haladni tudnak a haladó korrallal s a multakon való sáptozást hiábavalónak tartják, nem egyszer nyilatkoznak elítélően a »mai leányokról«, akik elődeiknek minden nemes hagyományát mintha cinikusan elutasítanák maguktól.

Másfél évtizedes témája immár irodalomnak és társadalomtudománynak az új leánytípus. Száz- és százra az azok közül, akiket mindenféle szempontból vizsgálódás tárgyává tettek, már maguk is anyák s ma holnap ugyanazok a gondok rohanják meg őket, amelyekben a szülőeknek volt-bőségesen részüik azokban a válságos esztendőkből, amikor a huszadik századbeli leány kialakult. A korosabb nemzedék valósággal megriadt tőle.

Mint váratlan vihar söpörte el a nem tudni honnét kerekedett új erkölcs a régi, megállapodott elveket és szokásokat, amelyek szerint a társadalmi középosztály leányai nevelődtek. Mintha a legénylakások levegője süvített volna be a gondosan őrzött leányszobákba, amelyeknek ajtaját kivágta a fürgeteges szél. A férfiak önállóságát s felelőtlenségét reklamálta a maga számára a háború rémségei és a háborút követő gazdasági válság megpróbáltatásai közt felnőtt leány-nemzedék. Megnyilván a pályák, amelyeken évszázadokon keresztül úgyszólván kizárólagos joggal uralkodott a férfi, természetesnek tartották, hogy a dolgozó és kereső ember szabadabb életét éljék, mindazokkal az attributumokkal együtt, amelyek a leányok szemében az úgynevezett »férjasság« fogalmát alkották. A férfi egyedül megy

haza este a hivatalából, a műhelyéből... Ők is egyedül mehetnek. A férfit nem vonhatja feleltre apja a szórakozása, az időtöltése miatt? ... Őket se vonhatja feleltre az anyjuk. A férj maga választja ki az életepárját s ha szereti, minden poklokra keresztül magáévá teszi? ... Ők sem hajlandók túrni a »szülői zsarnokságot«.

Vajjon cinizmus ez? Sokan, nagyon sokan annak mondják. Tisztelettel ellenmondunk ennek a nagyon elterjedt és — valljuk be — nagyon kényelmes álláspontnak.

A cinizmus nemcsak groteszk fintor és henye mozdulat, amely fittyet hány fennálló rendnek, meggyökeresedett szokásoknak, divatoknak, áramlatoknak, külsőségeknek. A cinizmus: a lélek eltorzulása. Lázadás a polgárosult erkölcsök ellen. Lenézése mindennek, ami a civilizált ember előtt értékes, feltett és szent. Kihívó megtagadása vallásnak, családnak, társadalomnak. Tehát a házasságnak is, amelyet maga a vallás épített ki a társadalom fundamentumának.

Vajjon hihető-e józan ésszel, hogy a mai leány házassággellessen? Vallások ki négy szemközti őket és hallani fogjátok, hogy száz közül kilencvenkilenc minél előbb férjhez akar menni és az az egy, aki a pártában maradás erényét szenvedgi, valami keserű csalódás pszichózisában fakad ki csupán a házasság intézménye ellen. Az a leány,

Előbb — aztán ...

#

Előbb gondolkozzál, hogy — okosat szólhass!

*

Előbb dolgozzál, hogy jogod legyen — pihenni!

*

Előbb tanulj meg látni és csak aztán — nézd meg az embereket!

*

Előbb hallgass az eszedre, hogy ne szegyenkezzél az — érzéseid miatt!

*

Előbb mérlelelj, hogy elhatározásod — föl ne billentse életed egyensúlyát!

*

Előbb lásd meg a gerendát a saját szemben és távolítsd el onnan, hogy jogod legyen mást a szemében levő — szálkára figyelmeztetni!

*

Előbb nézd meg magadat a tükörben, hogy ne nevsz a — mások félszégén!

*

Előbb légy aggodalmaskodó, hogy — ne sodorjon kényelmetlen helyzetbe a felületesség!

*

Előbb adj össze, hogy legyen miből — kivonni és előbb szorozz, hogy legyen — osztani valód!

*

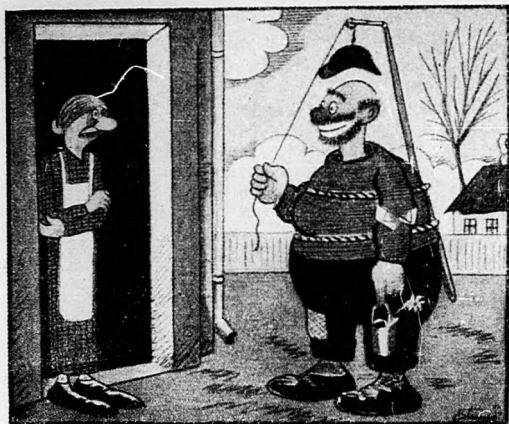
Előbb vedd fel a köpönyeget és ne várd pőrén a zápor végét, mert akkor nem védekezhetsz mással, mint saját — származóddal!

*

Előbb imádkozzál és csak aztán kezd el a munkát, mert nem lehet áldás azon a munkán, amit nem ajánlottál föl a Mindenhatóknak!

Hinta... palinta... (Lawson Wood rajza)

— Nagysága kérem, nem kaphatnék egy kis tejeskalácsot?
 — Micsoda?... Egy darab kenyér nem is lesz jó?...
 — Nem kérem szépen!... Ma a születésnapomat ünnepelem!...

aki férjhez akar menni, nem cinikus, sőt: igazi, százpercentes nő. Éva leánya, aki ugyanúgy gondolkodik, mint annyi száz meg százmillió öse, legfőképpen ha nem úgy cselekszik, mint azok, mert nincs meg hozzá a módja.

És itt érkezünk a kérdés forgópontjához. A mai leány nem tud férjhezmenni, vagy mondjuk: nem tud olyan könnyen, olyan simán férjhezmenni, mint anyái és nagyanyái. Az ok?... Nyilvánvaló. Megrendült a föld, elmozdult lábaink alól a szülőrd talaj, ingoványba merült az emberiség. A lelkeknek ebben a pánikjában, amelyet még csak fokoznak az egymásra való ijésztgetéssel, tágrameredt szemmel, tájékozatlanul és remegve, kétségbeesetten és oltalomra várva áll a fiatal leány. Félig tudatlanul az élet dolgai felől, a legvéresebb küzdelmek riadt tanúja. Még alighogy letette kedves bábúit, az élet olyan durva jelenségei kólintják föbe, amilyenekkel a dajkája sem merte volna rémitetni. Látja, hogy az előtte lévő generáció verejtékes homlokkal, lihegve harcol a kenyérért. Tudja, hogy ő csak stehere, pedig nem az, mert a küzdelem érette folyik, a szülők az ő boldogságáért dolgoznak, kínlódnak. De ahogy szegény embereknél van: a fiatalok öntudata hamarabb kinyílik, segíteni akaró készségük gyorsabban jelentkezik. És ma az egész társadalom ilyen szegényekből áll. S aki a szó fogható értelmében még nem szegény, attól fél, hogy holnap ő is az lesz. Az ösztönös női energiák fel akarunk szabadulni, nincs többé gát, — a leány kenyérkereső pályára megy. Jól figyeljünk: munkába áll olyan korban, amikor az édesanyjának meg a nagymamájának talán azon járt az esze, milyen csipkével díszítse a béli ruháját.

A mai leánynak, mivel dolgozik, egészen másképp alakult a társadalmi helyzete és élete. Otthoni pepecselő munka helyett a hivatásával járó teendők szakadatlan sora. A lérti való

harc részint eldurvítja, részint kifinomítja az idegeit éppúgy, mint az izlését és a modorát. Sok mindent meg kell tennie, amíg finnyásan húzódott el a mult századbeli leány, viszont sokminden szabad neki, amire régebben átkot kiáltottak. Ideje kiméret, szabadsága jóval kevesebb, mint volt az öregeknek. Nem várhatja ki a mesebeli pillanatot, amikor a kérő jelentkezik. Ő maga siettetni s mert bálozásra sem pénze, sem alkalma nincsen, a társadalmi érintkezés egyéb új formáit teremti meg: kirándul,

sportol, rögtönzött kis multságokban vesz részt, — s ha ilyenkor önjeledelem felkacag, csak a robotból felszabadult tavaszi lélek trillázása ez, nem pedig a »duhaj nő« rikoltozása.

Ne legyünk hát olyan szigorúak a »mai leányok«-hoz, inkább igyekezzünk megérteni őket. S miután megértettük,

tegyünk meg minden lehetőt, hogy az élet csalódásaitól, keserűségeitől, igazságtalanságaitól megóvjuk zsenge lelküket, gyöngéd kezekkel hártítsuk el göröngyös életútjukon az akadályokat, amelyek akár a kedvük szerint való ártatlan szórakozások, akár végső céljuk: a házasság elé gördülnek. Főleg a gazdasági nehézségek áthidalásához kérjük a szülők és a rokonok segítségét. A mai leányokról sok rosszat szeretnek mondani azok, akik csak régmúlt időkbe visszanezve látnak szépségeket a minden megszépítő távolságokon keresztül, de azt talán még ezek sem állíthatják, hogy a mai leányok túlságosan követelőzők és nagyigényűek. Bizony egyszoba-konyhával is beérik a férjhez menni akaró leányok, — amit pedig a régi generáció valósággal katasztrófának tartott. Legalább ezt az egyszobakonyhás boldogságot szerezzük meg gondoskodással, önzetlen jósággal és a fiataloknak kijáró örök szeretettel a mai leányok számára.

Sóhajtás és — még valami...

(Sorok egy leány naplójából)

Legalább olyan hős legyen, mint — Napoleon!...

Legalább olyan szép, mint — Apollo!...

Legalább olyan böles, mint — Sokrates!...

Legalább olyan gazdag, mint — Krózus!...

Legalább olyan jó, mint — egy falat kenyér!...

Legalább olyan hü, mint — amilyen nem is volt még a világon!...

Legalább olyan engedelmes, mint az — ókor rabszolgái!...

Legalább olyan vakmerő, mint — Lindbergh!...

Legalább olyan csöndes, mint — egy falusi éjszaka!...

Legalább úgy daloljon, mint — Caruso dalolt!...

Legalább úgy táncoljon, mint egy — fiatal operett-komikus!...

Legalább olyan ismert és híres legyen, mint — Mussolini!...

És legalább olyan bátor, elszánt és félelmet nem ismerő legyen, hogy — meg merje kérni a kezemet! (Pedig ehhez nem kell különösebb bátorság, mert a mama már alig várja, hogy nyilatkozzék, én már betéve tudom, mit fogok válaszolni, a barátnőim pedig már régen irigykednek, mert tudják, hogy az én kezemet fogja megkérni... Milyen kár, hogy ezt nem mondhatom meg neki!)

VE T É L Y T Á R S N Ő K

Montespan asszony és Lavallière kisasszony sétakocsizása

HÜRTÖS FULLAJTÁROK nyargalnak a királyi díszhintó előtt. Két parókás, díszlibériás kocsis ül a bakon. Két előkelő béruhás lakáj áll a kocsis hátsó felhágóján. A dúsan aranyozott szerszám csillog a hat szénfekete paripa hátán. A festett, ragvogó hintó üvegablaka mögött XIV. Lajos — a napkirály — széles, hízásnak induló, már keményvonású arca kevélyedik. A francia királlyal szemben két hölgy pompázik. Két irigyelt, fényes udvari dáma: Montespan márkinő és Lavallière hercegnő.

Szépek és fiatalok, egyazon pazar divat szerint öltözve; és mégis, semmiben sem hasonlítanak egymásra. Montespan márkinő szabályos szépségű arca kihívó, győzelembiztos kifejezést ölt. Szemei világoskék, de a tekintete hideg és kacér. Gyönyörűen metszett, üde ajka kevély gúnyban mosolyog. És mégis, minden asszonyi bája dacára nem melegít a szépsége. Hiányzik belőle a gyengédség.

Lavallière hercegnő karcsú és hófehér. Finom bőre selymét apró, szeszélyes szeplők tarkítják, amelyeket nem tüntet el takarékos szépítőszerelem. Mandulavágású, barna őszeme álmodozó. De ha felélénkül: úgy tüzes lesz; szenvedélytől és szellemtől lángol. Szája nagy, de a kifejezése kedves és lágy. Alakja törékeny, karjai vékonyak, mozdulatai a nimfák menekülő kecsességét idézik. A hangja szívhez szól. Egész valóján megindító női alázat ömlik el. A díshintó nagyot zökken a hepehupás, rossz kövezeten. Montespan márkinő fájdalmasan elhúzza ajkát és önkéntelenül öléhez kap. Lavallière hercegnő meleg részvétellel néz társnőjére. Igen, Athenais gyermeket visel a szíve alatt és éles, nyilaló kint szenved, amikor a díszkocsi rázódik a kiálló köveken. Louise de Lavallière a királyhoz fordul. Parancsot vár tőle, amivel Lajos fokozott óvatosságra intené a kocsist. De a király közömbös önteltségben elnéz a két asszony felett. És Louise de Lavallière elszomorodik...

Visszagondol a régmúlt időkre. Amikor még fiatalok, félig gyermekek voltak mind a ketten. Ő és Franciaország ifjú, deli királya. Louise de Lavallière csupa szögletes félénkség, szűzies tartózkodása hímporos fátylaiba burkolódzott leány. XIV. Lajos rajongó szavú, fedhetetlen lovag. Ő felejthetetlen, hajnalizú órák, amikor Franciaország ifjú királya félénkebben és ügyetlenebbül bánt az egyszerű, köznemesi rendből származó ud-

varhölgygel, mint a vérbeli, spanyol udvari szertartáshoz szokott királyi hercegnővel. Ő drága, örökre tovatűnt napok... Amikor a király nem mert megbizonyosodni Lujza érzelmei felől, pedig udvaroncái ki sem fogták a nagyhangú biztatásból, mellyel kifestették Lavallière kisasszony Lajos király iránt érzett szenvedélyét. De a király nem hisz a fecsegésnek, csak Lujza szende szemét látja. Lányos tartózkodását. Megrebbenő kezét.

A »nagyherceg«

Lujza ajka körül visszaemlékező mosoly dereng. Igen... Azután Vincennesbe utazott az udvar. Lujza kebelbarátnőjével, D'Artigny kisasszonnyal, sétál a rózsaligetben. És az égő virágokkal borított bokrok között kisikoltja barátinőjének Lajos iránt érzett örök nagy szerelmét. Az egyetlen, első szerelem égő büvigéje lángol az ajkán. És egyedül barátinőjével, az édesillatú virágok között, letépte lelkeről a hallgatást parancsoló, nyügöző pecsétet:

— Soha senkit sem fogok szeretni, csak őt... Lajost... királyomat, — sikoltja. — És mert én csak egyszerű, névtelen lány vagyok, aki nem érhet fel a trón számolyához, az örök szenvedést, magányt és keserű lemondást választom...

Ekkor megrázkódott a rózsasövény és a remegő virággal mögül elöttört az ifjú király. Szeme lángolt, szép arca lelkes tűzben égett. Leborult Lujza megtorpanó, keskeny lába elé:

— Lujzám... szerelmem... Igaz?... Szeretsz?... Ő te drága, hűséges leány... Én tavaszi, gyönyörű boldogságom!

De a szegény kis udvarhölgy fölött összecsapnak a keserű szemrehányás-hullámok. Ausztriai Anna, a király anyja, kemény, kegyetlen szavakkal sújtja remegő áldozatát. Louise sír, kétségbeesik. Ő, hát igazán olyan bűn lenne az, hogy kinyíló szíve egész hevével szerette királyát? Igaz, tudta, hogy nem lehet a király jegyese. Hiszen Lajost még félig gyermekkorában kényszerítették a Mária Terézia infánsnővel kötendő frigyre. Lajosnak politikai érdekből választott szeretetien, beteglelkű, csunya felesége van. De ő nem akart bántani senkit. Ő csak asszonyi alázatban szerette a királyt. És ha ez a határtalan, önzetlen odaadás bűn: ha megsértette a törvényt, úgy vezetelni fog. Nem. Nem az anyakirályné gyűlölködő fenyegetését féli. De belátja, hogy súlyosan vétkezett. És a meg-alázott, összezúzott, büntudatba taszított leány az első útjába kerülő kocsi-ba veti magát. A chaillotti zárdába menekül. A főnökasszony szelid megértéssel fogadja és a klastromkapu rácsa becsukódik Lavallière kisasszony mögött...

A visszaemlékező Lujza félénken néz a királyra. De Lajos unatkozva babrál gyémánttal kirakott, hosszú-szárú félszemüvegével és amikor szeme mégis a szemben ülő asszonyokra téved: a tekintete hideg, majdnem gyűlölködő.

Ő, azelőtt másképp volt... Milyen vágtató sietséggel rohant a menekülő után. A zárda kapuja megnyílt a királyi pálca parancsoló intése előtt. A vizeklő Lujza csendes mélabúban ült cellája elrácsozott ablaka előtt. A kúszó borostyán között futó szél sóhajátását figyelte. Teljes lelkéből hitte, hogy az ima segítségével erőt merít. Hogy a világi élet minden csalfa csábításával, minden keserű megpróbáltatásával — elmerül mögötte. Egyszerre feljő... Szokatlan láma... Közéledő léptek... Férfiak hatoltak az élettől elzárkózott hajlékba. A király jólismert parancsszava... Az ő követelő keze zörgeti a cella ajtaját... Az ajtó nem védi többé... Felcsapódik.

— Kedvesem, — kiáltja a király, — gyere velem. Nem az égi szózat elhívó parancsa, az emberi gonoszságtól való félelem kergetett téged, szegénykém, e szigorú falak közé.

— Itt kell maradnom, — zokog La-

vallière kisasszony, — hogy büneimért bocsánatot nyerjek.

— Még nem tettél fogadalmat, — nyugtatja a király, — még novicia sem vagy. Semmilyen vallási törvényt sem sértesz, ha újból elhagyod a kegyes helyet, mely alig egypár órára nyugodalmas, boldog menedéket adott neked.

— Ó, fölséges királyom, — könyörög Lujza, — ne tegyen ki engem újra a királyné haragjának.

— Királyi anyám tudja, hogy ő is alattvalóm, — fakad ki a király. — A francia állam én vagyok!

De Lujza tovább rimázkodott. A lelki békéjét védelmezte.

— Lujza, — dörögte a király, — eddig kértelek. Most már parancsolom, hogy kövess engem!

Ő, ki tudna ellenkezni a hatalmas királlyal?! Egy gyenge, szerelmes szívű leány hogyan szegülhetne ellene? Lujza a király karján az udvari hintóhoz vándorzogott. A jóságos fejedelemasszony búcsúzóul szeliden homlokon csókolta.

A Palais Royal-ban összegyűltek a fényes köntösű udvaroncok. Díszes fogadtatás... Az anyakirályné kegyesen bólint az újra visszatért udvarhölgy felé. És Lavallière kisasszony, — mint a király hivatalosan elismert kegyeltje, — elfoglalja helyét az udvarnál.

Dédelgetik és irigylik. Ő szerény és nem akar a maga számára semmit. Csak asszonyi, odaadó alázatban szerethesse a királyt. És mert a király hallgat a szavára, ráveszi, hogy bánjon jobban a feleségével. Legyen gyengéd és figyelmes a lakosztályában búslakodó, elhanyagolt királynéval. Keresse fel gyakrabban hites társát. A király sóztfogad. S a mélabús Mária Terézia keskeny, sápadt kezével hálásan simogatja Louise de Lavallière szöke lúrtjeit. De a gyengéd és odaadó Lavallière kisasszony nem zárkózik el a komoly államgondok elől sem. Hosszasan tárgyal Colbert pénzügyminiszterrel és a titkos tanácskozás eredményeként a király elfogatja az enyves kezű, bünnösen pazarló Fouquet főkincstárnokmestert, aki hirdethet a fényűző ünnepségekről, de nem tud az állampénzekről elszámolni. Fouquet-t a parlament bűnösnek találja. Élethossziglani rabságra a Bastilleba zárják s a király megerősíti az ítéletet. Ebben az időben minden szegény kérelmező eljut a királyhoz és a sanyargatott alattvalók ügye igazságosan elintéztetik.

A királyné trónörököszt szül. A királyi kisdedit Lajosnak keresztelik. A király büszke és elégedett. Azután bekövetkezik Lujza nehéz órája...

Ó, milyen izgatott volt Lajos... hogy reszketett Lujza életéért. Ő, aki most kevély fásultságban tudomásul sem veszi Montespan márkiné szenvedését, hogy könyörgött a Lujza ágya köré sereglett

orvosoknak, mentsék meg Lujza veszélyben forgó életét. Franciaország ura le-sujtva, sápadtan kuporgott az ágy lábánál. Végre megszűletett a fiú. Lujzát a túlboldog király hercegnői rangra emelte.

A királyi kocsit vágta a versaillesi tölgyesben. Az erdei út szélén fehér pillangók keringenek egy vadrózsabokor körül...

Athenais de Mortemart kisasszony náaszt ül Montespan márkiával. A nagy díszrel megtartott menyegző után Montespan máriki bemutatja csodaszép, fiatal feleségét a versaillesi udvarnál. A fiatal márkinét beosztják az udvartartáshoz. Az asszonyka gyönyörű. A rossznyelvű udvaroncok fecsegnek az új asszony leányéletről. Bárhogyan legyen is: a fiatal úrhölgy rideg, szigorú kijelentéseket tesz. Lujzára azt mondja:

— Ó Istenem, ha engem sujtana ilyen szerencsétlenség, ha engednem kellene a királynak: nem mernék mutatkozni többé a világ színe előtt. Talán túl sem élném ezt-a csapást!

Egy év múlva Athenais már a király környezetéhez tartozik, eszeveszett pompát fejtett ki és mindenütt kérkedett diadalával.

Lujza szemérmesen leplezte boldogságát. Athenais fennhéjázón dicsekedett vele. Montespan márkiné tudja, hogy milyen finom, kicsiszolt Lavallière hercegnő izlése. Minden udvari ünnepség előtt Lujzának segíednie kell vetélytársnője öltözétesében. Lavallière hercegnő elszenvédi ezt is. Az udvaroncok csipős megjegyzéseket tesznek. Mérgezett hegyű szónylak repdesnek Lavallière hercegnő felé. Mindenki gúnyolja, mindenki magára hagyja, mindenki örül a bukásának. Akikkel jót tett, akiket pártfogolt: hálátlanul ócsárolják. Csak a mélabús, elhanyagolt királyné néz reá szomorú megértéssel.

A kocsis gördül tovább a százados tölgyfák között. Pingsugár játszik az ágak közt. A visszaemlékező Lavallière hercegnő felsóhajt. Igen, Athenais hazug, becstelen rágalmakat csepegtetett a királyi fülebe. És Lajos elhitte, el tudta hinni.

A királytól lépten-nyomon könyörtelen, szívét hasogató megaláztatás éri. De minden sértő szónál jobban fáj Lujzának, hogy a kérelmezők haszatlan könyörögnek kihallgatásért. A király nem törődik a nép bajával. Nehéz adók sújtják a jobbágyokat. Colbert gondterhes arccal jár, mert a nép verejtékéből szipolyozott arany viaszként elolvad Montespan már-

kiné pazarló, könnyelmű kezében. Túlhajtott fényűzés, tobzódo mulatságok... És a kunyhókban éheznek a sötétképű parasz-tok... Ő, hogy a király megfeledezett róla: is vegn elviselné, de hogy népét is veszni hagyja, köszívű kegyetlenséggel sujtja: szegény elhagyott asszony szíve nem tudja elviselni.

A kocsis felugrik egy kiálló, lesekedő kőre, azután súlyos zökkenéssel visszahull. Lujza irgalmatlan lökést érez. Montespan márkiné felsikolt. Elkékült szája vonaglik, szeme könnybelábad, szép arca a felismerhetlenségig eltorzul a kintől. Lavallière hercegnő ijedten hajol vetélytársnőjéhez. Mindent elfelejt. Az asszony szenvedésével szemben forró szánalmat érez. Montespan márkiné félig elalélt. Lavallière hercegnő segítséget kérve fordul a királyhoz. De a király közömbösen játszik tovább csillogó ékszerivel. Fásultan bámul a két asszonyra. A karcsulábú özön jár az esze, akit a királyi vadaskertben egy félóra múlva kergetni fog. Montespan márkiné, Lavallière hercegnő, vagy a véres testtel felbukó őz... Mind csak arra való, hogy unatkozó szeszélyt szolgálja. A király eltapossa az útjába vetődő szenvedést.

Lujza lehajtja fejét. Érti, hogy nincs már helye a megváltozott, szívtelen, önző Lajos mellett. És amikor a vetélytársnő vergődő szenvedését látja, a király emberieséget megtagadó közönyét, a hidegvérű szarnok gonoszságát, amely megcsúfolja a másik asszony kínját: Lavallière hercegnő tudja, hogy ő örökre feleslegessé vált Lajos életében. Hogy menni, menekülni kell...

— Felséges uram, kegyes beleegyezését kérem, hogy még ma elhagyhassam az udvart. Nincsen maradásom a világ hívságos örömei között. Szilárd elhatározásom, hogy zárdába megyek...

Montespan márkiné arcán győzelmes öröm cikázik. Szemei gúnyos villámot szórnak.

A király lesüti szemét.

— Három nap múlva a karmelita apácák köntösét viselem, — mondja zengő hangján Lavallière hercegnő.

A király felkapja a fejét. Felriad a mákonyos bódulatból. Büntudatosan néz egykori kegyeltjére.

— Kevesebb szigorú rendet válasszon, hercegnő. Ahol pártfogásom által rövid időn belül fejedelemnővé lehet.

Lavallière hercegnő szeliden felel:

— Ahová én megyek: nincsen cím többé. Egy névtelen, örökre hallgató apáca a többi közt. A zárda magányában csak azért merengek tovább, hogy vezeklő imámmal és forró könnyeimmel büntöl, földi salaklét tisztára moshassam azt, akit egyedül, igazán szerettem...

A HERCEG KÉT ASSZONYA

IRTA: EGY VOLT VEZÉRKARI EZREDES

10.

A hercegi palotában óriási izgalom támadt arra a hírre, hogy Vilmát megtalálták a gettóban.

Ludovica grófnő szemében gonosz fény gyulladt.

— Most csak erőlesen, kedvesem, — bujtogatta a hercegnőt. — A gonoszt gyökeresen kell kiirtani, nehogy újra burjánozzon!

— Ne felejtse, — avatkozott a beszédbe Anasztázia, — hogy ez a lány, ha életben marad, halálos ellenséged lesz és tudod, hogy a férjed, fájdalom, mennyire befolyásolható, gyenge akaratú ember! Ellened fogja ingerelni és az ilyen elvetemült teremtés szívósán, kitaróan dolgozik addig, amíg bosszúját végre nem hajtja! Erzsébet Johanna komor arccal fordult Forster báróhoz:

— Kedves barátom, egészen magára bízom a sorsomat. Ez most már élet-halál harc. Amikor Ausztriából idejöttem, felséges unokafivérem, I. Lipót öfelsége az ön oltalma alá helyezett. Most hát meg kell mutatnia, hogy csakugyan meg tud védelmezni.

Forster meghajolt.

— Bizzék bennem, fenséges asszonyom! Én éppen úgy gyűlölöm szívem mélyéből azt az átkos szellemet, amely az udvarban feltitotta fejét, akár fenséged. Azt hiszem, egy óra múlva jelentheti fogom, hogy örökre megszabadultunk legveszélyesebb ellenségünkől.

Gyorsan elhagyta a szobát és Konrádhoz sietett, aki már türelmetlenül várta a lépcsőházban.

— Rendőrfőnök úr, — mondta Forster, — remélem, tudja kötelességét. Graewenitz Vilrának egy órán belül meg kell hálnia!

— Már gondolkoztam a dolgon, — válaszolta Konrád. — Ugy kell feltüntetnünk a herceg előtt a dolgot, hogy félelmében lett öngyilkos. Ha kidobjuk a fogház emeletén lévő iroda ablakából, amely a köves udvarra nyílik, a látszat csakugyan az, hogy önszántából ugrott ki az ablakon.

— Vigyázni kell, hogy a sérülés halálos legyen! — mondta Forster. — A leánynak senkivel nem szabad egy szót sem váltania!

— Szerencsénkre — jegyezte meg Konrád — a fogház udvarában éppen építkezés folyik. Gondom lesz rá, hogy az iroda ablaka alatt legyen néhány hegyes kődarab és hegyével felfelé fordított csákány...

— Ah! — kiáltotta hirtelen Forster és felemelkedett a kocsiban. — Nézze csak, ott jönnek velünk szemben!

Csakugyan a széles tér tulsó oldala felől különös menet közelgett. Lovaskatonák nyargaltak egy szekér mellett, előttük kivont karddal ügetett a tiszt és a szekéren ott ült Graewenitz Vilma és Süss Sámuel. Vilma már magához tért ájulásából, mert a pincében való zuhanása közben szenvedett.

Sámuel vajami csodálatosan szelidséggel fogta meg Vilma kezét.

— Milyen különös, — mondotta, — hogy mi, akik nem élhettünk egymással, most együtt indulunk a halálba! Még néhány nap előtt beleőrültem volna ebbe a gondolatba. Ma szinte derülten fogadom. Hiszen az én életem már úgysem ért semmit!

— Én sem félek a haláltól, — válaszolta Vilma. — Az én sorsom úgy akarta, hogy olyan férfit szeressek, akit sohasem érhetek el. Sajnálom, hogy fájdalmat okoztam magának, Sámuel. Maga nagyon jó, talpig derék ember. Mindent meg fogok tenni, hogy megmentsem. Csak én akarok bűnhődni...

Sámuel hevesen tiltakozott.

— Nem... nem! Magának élnie kell. Lehetetlen, hogy aki ennyire jó és ennyire szép, mint maga, az ne érjen előbb-utóbb célt!...

Vilma szomorúan mosolygott.

— Kissé későn mondja! Azt hiszem, néhány óra múlva már a túlvilágon leszünk!

— Az lehetetlen, — kiáltotta az ügyvéd. — Hiszen előbb le kell folytatni a tárgyalást, szemébe kell mondani, hogy mivel vádolják, fel kell vonultatni a tanukat. Csak az időt kell húzni. Hivatkozzék tanukra, akik nem találhatók meg könnyen.

Majd én mondom neveket. Nem baj, ha nem is találják meg őket, vagy ha nem is tudnak semmit. Az a fő, hogy időt nyerjünk és közben a herceg hazatérjen. A herceg meg fog kegyelmezni magának. Számüzetésbe küldik, de nem fejezik le. Nékem azonban végem van. Nagyon is sok ellenségem van az udvarnál és nem számíthatok irgalomra. De nem bánom. Magáért halok meg és ez boldoggá tesz. Oh, szívesen halnék meg százszor is, ha ezzel megmenthetném! Vilma szemét előntötte a könny, melegen szorította meg Sámuel kezét

— Ha az Ég különös csodája folytán megmenekülünk, sohasem fogom elfelejteni a jóságát!

A szekér hirtelen nagyot zökkent, amint a lovakat hajtó kocsis váratlanul nagyot rántott a gyeplőn és megállásra kényszerítette őket.

Vilma és az ügyvéd kissé felemelkedtek, hogy megnézzék, miért álltak meg?

Vilma az iszonyat mozdulatával hanyatlott hátra, kezét védőleg nyújtotta maga elé.

— Odanézzen... ott... ott... a kocsiban, az az ember!

Nem tudta kimondani a nevét, de Sámuel már megpillantotta Forster kegyetlen patkány-arcát és elsápadt. Ismerte az udvarnagyt kegyetlenségét és Vilma már elmesélte neki, hogy az udvari csel-szövényeknek ő a lelke és vezére. Ettől az embertől nem lehet irgalmat várni.

— Elénk jött! — didergett meg Vilma. — Mint a halálmadár. Nem győzte bevárni, amíg a fogházépületig szállítanak bennünket. Most már nincs remény. Sámuel érzéketlenül, fásultan meredt maga elé.

— Talán így jobb! — mormogta. — Legyünk túl mielőbb a szenvedéseken! A katonák élén lovagló tiszt megállt és kardjával feszesen tisztelgett.

— Kegyelmes uramnak alázatosan jelentem, a szökevényt és az öt rejtgető bűnöst, Süss Sámuel ügyvédet, elfogtuk!

— Köszönöm, kapitány úr! Vigyék őket haladéktalanul a rendőrség fogházának épületébe!

A tiszt újra tisztelgett.

— Sajnálom, kegyelmes uram, ezt nem tehetem!

Forster megütközve nézett a kapitányra.

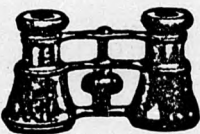
CALDERONI és TARSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

TELEFON: AUT. 811-48

Látcsövek, szemüvegek, orrcsipesz, Fényképezési készülékek és cikkek Barométerek, hőmérők.

POMPADOUR kozmetika

Budapest, VIII., Stáhly-u. 1. sz. 2 (Vas-u. sarok) ~ Tel.: J 373-72

Arcápolás, helyi fogyasztás, quaranfény. Hajszál, szemölcs vegleges eltávolítása. Tanítványok kiképzése és vizsgáztatása

Levélbeli és személyes tanácsadás díjtalan

— Nem értem. Miért?
 — Mert katona vagyok. Ha valakit, akár polgárembert, akár katonát katonai őrzőjártat ejt foglyul, úgy a foglyot csakis a katonai fogdába vihetjük!
 — Én azonban úgy parancsolom!...
 — Kegyelmes uram nekem nem parancsolhat! Katona vagyok!
 — Kapitány úr, vigyázzon! Lehet, hogy holnap már ön is polgári ruhában fog sétálni, ha velem újjat mer húzni!
 A kapitány hüvelyébe dugta kardját és közelebb hajolt Forsterhez.
 — Lehetséges volna kegyelmességgel néhány szót váltani négyszem között?
 — Tessék!
 A kapitány leugrott lováról, Forster pedig kiszállt a hintóból. Azután néhány lépésnyire távoztak.

— Most egymás között vagyunk, — mondotta a kapitány. — Engedje meg tehát, hogy teljes őszinteséggel beszéljek. Én ismerem azokat a gyengéd érzéseket, melyek a fenséges urat foglyunkhoz fűzik...

— Kapitány úr, — csattant fel Forster hangja, — ön túlságosan vakmerő!
 — Beszelnem kell erről, — mondotta a kapitány, — különben nem érthetjük meg egymást. Én a fenséges úr legszorosabb környezetéhez tartozom és így tudom, hogy amit mondok, mennyire komoly. Nem tudom, hogy a vád, amellyel Graewenitz bárókisasszonyt illetik, mennyire igaz, vagy nem. De az kétségtelen, hogy amennyiben valami baja esik, úgy azért engem felelősségre von a fenséges úr! Ha már az a baleset ért, hogy éppen én találtam meg a rejtekhelyét, úgy legalább addig vigyázok életére, amíg a fenség haza nem érkezik!

— Kapitány úr! — kiáltotta magánkívül Forster. — Ön olyan dolgokba avatkozik, melyekhez semmi köze nincsen. Polgári személyekről van szó, akik kizárólag a rendőrfőnök hatalma alá tartoznak. Felszólítom önt, hogy a foglyokat haladéktalanul adja át Konrád rendőrfőnöknek!

— Megtagadom az engedelmisséget! — válaszolta a kapitány.

— Akkor önt is bűnpártolónak tekintem, aki összejátszik azokkal, akik a fenséges ház egyik legmagasabb tagja ellen elkövetett merényletben részesek!

— Ezt majd a haditörvényszék dönti el!

E pillanatban nagy csapat felfegyverzett rendőr tűnt fel a piacon, akik egyenesen a rendőrfőnök hintója felé tartottak. Forster báró szeme felcsillant.

— Kapitány úr, — kiáltotta, — még egyszer felhívom, engedelmeskedjék parancsomnak. Ha ezt megtagadja, úgy karhatalommal fogom annak betartására kényszeríteni!

— Hogy érti ezt? — kérdezte a kapitány megdöbbenve.

— Ezek a rendőrök, — mutatott Forster a felfegyverzett csoportra, — Konrád rendőrfőnök és az én parancsnokságom alá tartoznak. És ha ön nem adja ki a bűnösöket, fegyveres erővel kényszerítem erre!

— Hogyan? — kiáltotta megdöbbenve a tiszt, — képes lenne erre? Harcot kezdeményezne a katonaság és rendőrség között?

— Ugy van! És ennek esetleges súlyos következményeiért önre hárítom a felelősséget!

A kapitány gyors mozdulattal visszapattant a nyeregbe és visszavágtatott a katonákhoz. A kürtösnek megparancsolta, hogy riadót fújjon.

— Kegyelmes uram, — kiáltotta harsány hangon, — mindenki menjen félre az utunkból. Embereim az utolsó lélekzetükig harcolni fognak, hogy kötelességeiket teljesítsék!

A kardok kirepültek a hüvelyekből.

Ugyanakkor a fegyveres rendőrség is elérte Konrádék hintáját.

A rendőrfőnök izgatottan ugrott a kapitány elé.

— Gondolja meg, hogy az ön jogtalan ellenszegülése embervérbe kerülhet. Katonák és rendőrök véérébe...

— Nem tárgyalok önökkel tovább!

A kapitány hangja elszánt, ellentmondást nem tűrő volt. Konrád ijedten ugrott vissza, mert a sarkantyúba kapott ló majdnem elütötte. Így is akkorát lökött rajta, hogy térdre esett. Dühös káromkodással ugrott fel.

— Fegyvert kézbe! Tölteni! Vigyázz! Kész! Tüzelj! — parancsolta legényeinek, akik közben már rajvonalba fejlődtek.

Sámuel kétségbeesett erővel ragadta meg Vilma karját és a szekér fenekére vonta. — Vesse hasra magát és ne mozogjon. A gazfickók egyenesen a szekeret vették célba!

Csakugyan, Konrád parancsa úgy szólt, hogy a szekéren lévőket kell fegyvertűz alá venni.

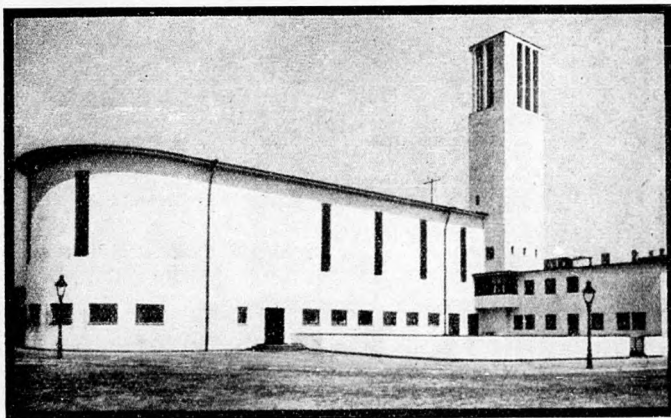
A katonák halálmegvetéssel vágtattak a lövésre készen álló rendőrök felé. A lovak vad lendülettel ugrottak a zárt sorok felé és ez a félelmetes roham megrémítette és zavarba hozta Konrád embereit. A lövések célt tévesztettek, csak egy katona bukott le sebesülten és a szekér elé fogott lovak roskadtak össze golyótól találva.

Az akkori kezdetleges és nehézkes szerkezetű puskák újratöltésére már nem kerülhetett sor, mert a katonák hatalmas kardvágásokat osztogattak jobbra-balra. Bevert fejű rendőrök dühös fájdalomordítása hallatszott. Azután fogcsikorgató dühvel ők is kardot rántottak.

Borzalmas utcai harc keletkezett.

— Ktartani, fiúk! — kiáltotta teli torokkal Konrád. — Ha győzünk, mindnyájatokat előléptettek és nagy pénzjutalmat kaptok!

Noha a katonák nagyszerűen verekedtek, úgy látszott, hogy mégis a rendőrök győz-

Betonból készült templom

Már a templomok építésébe is bevonult a modernizmus!

A mi szép Budapestünk, a Gellért-hegyről nézve (Foto: Veres)

nek. Eleinte úgy volt, hogy a harcban a lovak bizonyos előnyt biztosítanak a katonáknak, de a szokatlan láрма, vad ordítózás, a kardok csattogása és főleg az éles, fájdalmas sebek, melyeket a vakon vagdalódzó rendőrök a lovak nyakába, szűgyébe és lábába vágtak, megvadították a lovakat, rémülten ágaskodtak, menekülni akartak és a katonák nem támadhattak kellőképpen, mert erejüket főleg a lovak megfékezésére kellett használniok.

Az ütközet most már, úgy látszott, végleg a rendőrök javára dőlt el, akik diadalordítással rohmozták meg a szekeret.

A szekér mellett már csak öt katona állt a kapitány vezetésével.

— Adja meg magát, kapitány! — kiáltott rá Konrád.

A kapitány megvetően mérte végig a rendőrfőnököket és kihúzta övéből pisztolyát. — Ameddig lehet, kardommal verekedhetem, védekezni fogok. De ezt a golyót még önnek szánom rendőrfőnök úr!

A pisztoly eldőrdült és Konrád rémeset ordított.

— A gazember! — kiáltotta. — Átlötte a balkezemet. Hányjátok kardélre valamennyit! — rikácsolta tombolva.

— Ez az utolsó percünk! — mormogta fájdalmasan az ügyvéd.

— Isten legyen nekünk irgalmas! — mondotta Vilma.

Feltérdelt a szekérben és hangosan imádkozni kezdett.

Olyan szép, annyira megható volt a szerencsétlen lány, amint a kétségbeesés deliriumában a Miatyánkot mondotta, mint egy szentkép, melyet legihlettebb pillanatában vet vászonra, vagy vés márványba a művész.

Még a teljesen elvadult, a vér gőzétől megittasodott férfiak is figyeltek egy pillanatra. De azután annál dühösebb erővel nyomultak megint a szekér felé. Azza! a gyilkos dühvel, mellyel valamikor az oltárokat rombolták szét a pogány hor-dák.

A katonák halálmegvető bátorsággal harcoltak. De a rendőrök túlerejével szemben ellenállásuk teljesen reménytelennek látszott. Hárman már sebesülten feküdtek. A szekeret már csak a kapitány védte két katonával. Konrád gúnyosan nevetett.

— A fejével fizet a karomért! — kiáltotta fogcsikorgatva.

Az egyik rendőr felugrott a szekérre. Velőtrázó sikoltás hangzott. Vilma kiáltotta el magát halálos félelmében. Szeme előtt megcsillant a mezítelen acél, amint fejére akart sújtani. De Sámuel az utolsó pillanatban elkapta a megvadult ember karját.

— Előbb engem öl meg, pribék! — kiáltotta olyan rettenetes hangon, hogy a rendőr ijedten visszahökkenett.

E pillanatban kürtzó hallatszott és fehér lovon vágató herold tűnt fel a szekér mögött.

— A herceg futárja! — hördült fel Forster.

— Elvesztünk! — kiáltotta kétségbeesetten Konrád. — Megkértünk, a herceg előbb jött haza!

Néhány lépésnyire a szörnyű képtől feltűnt a herceg lovas alakja, amint vágatva közeledett. Szárnytisztje alig tudta követni.

— Mi történt itt? — kérdezte felindultan.

Az első pillanatban csak a látvány borzalmassága döbentette meg, még nem ismerte fel a szereplőket, nem vette észre Vilmát és Forster bárót.

Forster mélyen meghajolt.

— Fenséges uram, — mondta mély megrendülést tettető hangon, — nagyon fáj-

dalmas eseményekről kell értesítenem. Mialatt távol volt, borzalmas dolgok játszódtak le a palotában...

Nem fejezhette be mondanivalóját, mert a herceg pillantása most Vilmára esett. Azt hitte, a szeme káprázik. A kínzott arc, a kislirt szemek, a fantasztikusan bő és különös ruha, mely a lányon volt, leírhatatlan csodálkozással és megdöbbenéssel töltötte el. A nyomorúságos szekér, a körülötte heverő sebesültek, a lelőtt lovak azonban sejtették vele, hogy valami mérhetetlen gázság történhetett.

— Kapitány úr, — kiáltotta magánki-vül, — mit jelent ez?

A kapitány tisztelgő állásba merevült.

— Azt jelenti, fenséges uram, hogy én, mint fenséged hűséges katonája, meg akartam halni fenségedért Graewenitz bárókisasszony védelmében!

A herceget ezer kínzó kérdés gyötörte, de nem volt idegeje tovább kérdezősködni. Most már csak a lányt látta, aki könnyein keresztül mosolygott és úgy nézett rá, olyan szerelemmel, annyi rajongással, hogy a herceg minden másról megfeledkezett és hozzá rohant. Csak most vette észre, hogy Vilma kezén és arcán vérfoltok vannak.

— Ki bántott? Ki mert hozzádnyulni? — kiáltotta a herceg zűszülten.

Megdöbentő csend feszült köröskörül. Mindenki érezte az uralkodói harag halálos súlyosságát.

— Báró úr, — kiáltotta a herceg Forster felé fordulva, — ezért felelni fog!

— Azt hiszem, fenséges uram, — válaszolta Forster hidegen, — e pillanatban mindennél fontosabb és sürgősebb volna aziránt érdeklődni, hogy a fenséges asszony életben van-e még?

— A hercegnő? Miről beszél? Mi történt vele?

— Graewenitz bárókisasszony gyilkos

Divatos hajdisz (arany- vagy ezüstszalagból)

merényletet kísérelt meg ellene és csak az utolsó pillanatban, véletlenül vettük ezt észre!

— Nem igaz! — sikoltotta Vilma.
— Tanuink vannak! — válaszolta Forster báró.

— Ne higgyen neki, fenséges uram! — jajdult fel újra Vilma. — Ők törtek az életem ellen. Oh, a pokol minden borzalma kevés ahhoz képest, amit vélem tettek!

A herceg kissé visszanyerte hidegvérét.
— Hozzátok a lányt hordágyon a palotába! — rendelkezett. — Majd ott kivizsgáljuk a történeteket!

Johanna Erzsébet, aki már értesült a herceg váratlan megérkezéséről, félhomályos szobában, párnák közé ágyazva fogadta férjét. Ludovica és Anasztázia sopánkodva álltak mellette és szagos üvegekkel élesztgették. Mikor a herceg a küszöbön megjelent, Ludovica aggodva intett, hogy ne mozduljon.

— A boldogtalan — suttogta — szörnyű idegrázkódást kapott. Az előbb kissé elszunnyadt, ám bár lehet, hogy elájult. A doktor már kámforos borogatást rakott a homlokára és szívére. Anasztázia a könnyeit törölgette.

— Szörnyű... szörnyű! — tördelte kezét. — Hogy ilyen borzalmakat kellett megélnünk!

Johanna Erzsébet szempillája megrebent. Gyenge, szinte túlvilági hangon mondotta:

— Köszönöm, hogy eljött, hogy még látni akart utolsó perceimben!

Ekkor azonban váratlan dolog történt. A herceg ahelyett, hogy elérzékenyülten a haldokló lába elé roskadt volna,

erélyes léptekkel hozzá lépett, megragadta a karját és rákiáltott:

— Elég a komédiából! Álljon fel és beszéljünk nyíltan: ön meg akarta gyilkoltatni Graewenitz Vilma!

Ezek a szavak csodálatos hatásúak voltak. A hercegő meglepetésében teljesen kiesett szerepéből és egy haldoklótól valóban nem várt felháborodással ugrott talpra: — Rágalom! Oh, hát van szíve ilyesmit mondani egy szerencsétlen áldozatnak?! Még neki fogja pártját, az istentelennek... Az udvaron még ott láthatja szegény, hűséges kutyám hulláját... A boszorkány mérge ölte meg!

— Elég! — kiáltotta a herceg. — Nem érdekelnek tovább ezek a gonosz hazugságok!

— Bizonyítani fogok! — kiáltotta a hercegő.

— Felesleges! — mondotta a herceg. — Majd én bizonyítok! Csengetett.

Károly, a herceg régi, személyes szolgálatára rendelt lakája lépett be. A becsületes képű legény kissé ijedten és zavartan nézett szét.

— Azt akarom, — fordult feléje a herceg, — hogy mindent ismételj meg, úgy mint azt az előbb nekem mondtad el!

— Fenséged engedelmével — mondotta a lakáj — talán jobb lenne, ha a bűnösök maguk vallanak be tettüket!

E szavakkal félrevonta az ajtó függönyét, mely mögött két palotaőr között Lujza, a hercegő síró-rívó, halálraremült, reszkető komornája állt.

A szegény lány térdre borult a herceg előtt.

— Bocsásson meg, fenség! Én csak azt tettem, amit az úrnóm parancsolt! Nyomorult, szerencsétlen lány vagyok, akinek engedelmeskednie kell! De Károlynak mindent elmondtam!

— Ez igaz! — erősítette meg a lakáj a komorna szavait. — És én természetesen kötelességemnek tartottam mindezt urammal közölni.

— Mit mondtál el Károlynak? — kérdezte a herceg a komornától.

— Hogy a mérgezett cukrot én adtam a kutyának Ludovica grófnő parancsából és hogy én hoztam fel a cukrokat az udvari szakácstól és azokat Anasztázia bárónőnek adtam át a fenséges asszony jelenlétében!

— Hazudsz! — kiáltotta a hercegő és felemelt ököllel rohant a lány felé, hogy az arcába csapjon.

A herceg azonban eléje állt.

— Kérem, fekezze indulatát. A dolog egészen világos. A többiről pedig már értesülve vagyok. Nem véletlen, hogy hamarabb tértem vissza. Néhány megbízható emberem már értesített gyors futár útján, hogy milyen csinos dolgok történtek távollétemben, hogyan dobták ki éjnek idején félig mezítelenül a szerencsétlen lányt a palotából, ahová én hívtam meg! Azt is tudom, hogyan próbálták örökre eltüntetni. Hát most már elég volt. Gondom lesz rá, hogy mindazok, akik ebben a pokoli összeesküvésben résztvettek, elnyerjék méltó büntetésüket!

A hercegő villámló szemekkel állt férje elé.

— Ön harcot üzen nekem? Megszégyeníti egy ilyen hitvány teremtés miatt?

— Nem a szavaim, hanem a tettei szégyenítik meg!

— Én pedig azt mondom, hogy elég volt! Az én ereimben királyi vér folyik és nem tűröm, hogy cselédek valljanak ellenem és lakájjokkal figyeltessen! Ha ahhoz gyenge a hangom, hogy az meghallja, aki közvetlenül mellettem áll, majd eléggé erős lesz ahhoz, hogy meghallják Bécsben és Berlinben!

A herceg büszkén egyenesedett ki.

— Ön fenyeget? Nagyon rossz fegyvert választott. Jegyezze meg, hogy ezentúl minden másképpen lesz. Harcot üzen? Állni fogom! De azt hiszem, nem én leszek a vesztes.

Megfordult és elhagyta a szobát.

Kint szolgálattevő szárnysegédje várta: — Fenséges uram, egy ember erőszakos behatolt az udvari kancelláriába. Forster báró engedélylevelét lobogtatta. Mindenáron és haladéktalanul fenségeddel akar beszélni.

— Kicsoda ez az ember?

— Ulrik Müller. Azt mondja, Graewenitz Vilma bárókisasszony gyámja!

(Folytatjuk)

Nagy függönyvásár!

Hímzett tusszor stőr 40.— pengőtől ~ Csipkefüggöny, szövet, ekrű és fehér 150, 300 és 450 cm szélességben, négyzetmétere P 2-től P 8-ig ~ Rece-alapszövet 3^m_m-től 10^m_m-ig, négyzetmétere P 2.50-től P 8-ig, hozzávaló fonalak és mintalapok ~ Modern párnák, festett gobelinek és perzsaszőnyegek, hozzávaló anyagok olcsó árakon.

WIEG TESTVÉREK KÉZIMUNKAHÁZÁBAN, Budapest, IV. ker., Deák Ferenc-utca 23

Telefon: Aul. 510-28

Házi kozmetika

A mesterséges napfényről

Irta: dr. Földes Miklós kozmetikus orvos

A természetes napfényt egyszerű optikai eljárással színskálára lehet bontani. Ezen színskála egyik szélén vannak a vörösr színű, a másik szélén az ibolya színű sugarak. A vörösen túli láthatatlan sugarak a nap forró sugarai, az úgynevezett ibolyántúli sugarak pedig kémiai hatásuknál fogva a nap gyógyító sugarai. Mert a legrégibb időkben is ismerték már és alkalmazták a nap gyógyító erejét különféle betegségeknél.

Különösen a magaslati napfény az, amely fokozottan gyógyító erejű bizonyos betegségeknél, éppen mert leginkább bővelkedik az ibolyántúli sugarakban.

Századunk elején sikerült a kvarclámpa segítségével egy mesterséges fényforrást konstruálni, mely főleg a napfény gyógyító erejű ibolyántúli sugarával azonos fényt sugároz ki. A kvarclámpa teljesen pótolja a napfényt, sőt gyógyhatásban azt felülmúlja. Igen nagy előnye még az, hogy független az időjárástól és megfelelő módon szabályozni lehet intenzitását.

Az ibolyántúli sugarak a szervezetre többféle kedvező hatást gyakorolnak. Általában élénkítik a sejtek működését és fokozzák a szervezet anyagcseréjét. Különösen az angolkór az a megbetegedése a szervezetnek, melynél a mesterséges napfény rendszeres alkalmazása frappáns hatású. A kvarcfény hatására ugyanis fokozódik a szervezetben a vitamintermelődés. Sőt az anyatej kvarcbesugárzásával is gyógyítani lehet az angolkórt.

A kvarcfénynek a szervezetre gyakorolt általános hatásai közül fontos az a körülmény, hogy fokozza a szervezet ellenálló képességét és a vér baktériumölő hatását. Fentebb említett tulajdonságai alapján egyik hathatós eszköze a hízókúrás kezeléseknél is.

A bőrre a kvarcfény izgatólag hat, javítja a bőr vérkeringését és elpusztítja a bőrön lévő fertőző csírákat. Huzamosabb használatra folytán a napkúrákhoz hasonlóan megbarnítja a bőrt. Ezen hatását elősegítjük, ha a bőrt előzőleg zsíros krémmel bekenjük.

A kozmetikában főleg a zsíros, pattanásos bőr gyógyítására és intenzív arc-hámlasztásra használjuk a mesterséges napfényt. Vérkeringésjavító hatását aknázzuk ki a fejbőr megbetegedéseinek és a különféle hajhullásoknál alkalmazzuk a kvarcúrát. Ugyanakkor jó hatású a különféle fagydagatoknál és arc-orr-vörösségnél. Sőt a renyhén gyógyuló

FAJDALMAKNAI-HÜLÉSNEI HASZNALT

DEMALGON TABLETTÁK

JELOLVE VANNAK UTANZÁSOK ELLEN!

sebek gyógyhajlamát is javítják a rendszeres kvarcbesugárzások.

A kvarcfénykezelés a szakember kezében ártatlan beavatkozás. Azonban vannak gyermekek és felhőttek, akik természetüknél fogva rosszul tűrik a kvarcolást. És avatatlan kezekben, mikor a kezelés nem megfelelő ideig folyik, hanem a páciens esetleg órákig fekszik a kvarc alatt, az egészség súlyos károsodásához vezethet. Elég gyakran fordul elő ilyen

laikus kvarcolás következményeként az egész testfelületre kiterjedő, magas lázakkal járó bőrgyulladás, mely hónapokig is eltarthat.

★

Kozmetikus orvosunk üzenetel:

„Reménykedő.“ A régi epilációs eljárás, mely elektrolizissal történt, teljesen felváltotta a diatermiás eljárást, mely gyors és a kezelés alatt is nyomtalan.

Kézimunka-rajzaink ismertetése

Felkérjük előfizetőinket, hogy kézimunkarendeléseknél, lapunkra való hivatkozással, szíveskedjenek közvetlenül az illető céghez fordulni.

ERMA kézimunkaház Budapest VIII., József-körut 11.

Wieg Testvérek kézimunkaháza, Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.

Toledó-asztalterítő (a boríték hátsó oldalán) *Wieg Testvérek terve.* Szélén és közepén rece- vagy horgolt csipkével és motívum, bordűrjéttel toledóval és magashímzéssel készítjük. Finomszálú lenvászonra előrajzolva 140×180 cm méretben vagy 180×240 cm méretben is kapható. Szalvéták hozzá 30×30 cm vagy 45×45 cm méretűek. A rececsipke és motívum leszámolható mintája P 5. A toledó- és magashímzés szűrt sablonja 6 P. Horgolásához vagy recéhez 50-es számú horgolócérna szükséges.

Perzsa szőnyeg (3-ik oldalán), *Wieg Testvérek terve.* Előfestve elsőrendű lenkanavára 80×120 cm méretben 14 P, 100×160 cm méretben 22 P. Egy négyzetméterhez 2 kg pamut szükséges.

Zsúrszálka-terítő (5-ik oldalán), *ERMA terve.* 150×150 cm nagyságban, kézi klóplí csipkével hímézve, elsőrendű lenvászonra előnyomatva 30 P. Készben, géphímzéssel készítve 40 P. Kézi hímzéssel 48 P. Szalvéta darabja szintén csipkével, előnyomatva 2.80 P. Géppel hímézve 3.80 P. Kézzelel hímézve 4.50 P. Hozott anyagra előnyomatás díja 4 P. Szűrt sablonja 4 P. Miliónék lenvászonra előnyomatva. 90×90 cm méretben

és csak külső csipkével 18 P. Ugyanez géppel hímézve 24 P. Kézzelel hímézve 28 P. Előrajzolás díj hozott anyagra 1.20 P. Szűrt sablonja 1.80 P.

Dísz-ágyhuzatok (6-ik oldalán), *ERMA terve.* A toledó-mintás ágyhuzat szűrt sablonja 2.20 P, a madeirás ágyhuzatok szűrt sablonja, melyről az egész garnitúra előrajzolható, 1.80 P.

Díszpárna aranyhímzéssel (7-ik oldalán), *ERMA terve.* 70×55 cm méretben, bársonnyal montirozva, vastag aranyzsinórral és bojtjal, valódi arannyal hímézve, a virágok zseniliával átöltve 85 P. Nem valódi arannyal 65 P. Az előnyomatott párnalap bársonyra 5 P. Arany helyett lehet gyapjúval és selyemmel hímézni, ez esetben a kész párna ára 55 P.

Virágos gobelinkép (8-ik oldalán), *ERMA terve.* Előfestve elsőrendű kivitelben 4 P. Előhúzva összes selyemanyaggal 18 P. A kép művészi színezéssel van összeállítva és a virágok közepé petit point-öltéssel hímézve. Mérete: 30×38 cm.

Vitrázs (10-ik oldalán), *Wieg Testvérek terve.* 55×80 cm méretben opál vagy sifonbatizsra előrajzolva darabonként 2.50 P. A rececsipke leszámolható rajza 1.20 P, szűrt sablonja 1.20 P.

Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portó küldendő.

Boldog új évet kívánunk!

B.U.É.K.

MIT FŐZZEK?

Január 1. Péntek: Korhelyleves, malacpecsenye velésalátával, leveles vajaskifli. **Vacsora:** Füstölt nyelv, prágai karaj tormával, sajt, gyümölcs.

Január 2. Szombat: Halászlé, túrós csusza, gyümölcs. **Vacsora:** Hirtelen sült rostélyos szeletekben sült burgonyával, ecetes uborkával, gyümölcs.

Január 3. Vasárnap: Tejfészes csirkebecsinnelt leves, beafsteak vajas burgonyával, tormás cékla, Margit-szelet. **Vacsora:** Sült libamáj, fejsajt és császárhús ecetes paprikával, vegyes gyümölcs.

Január 4. Hétfő: Póréleves, pácolt nyúl burgonyakroket-körtéssel, stíriai metélt. **Vacsora:** Borjú natúrselet franciasalátával, vegyes sajt, gyümölcs.

Január 5. Kedd: Húsleves májgaluskákkal, jött hús gombásrizs körtéssel, uborkamártással,ogyoróféljűt citromkrémmel. **Vacsora:** Velő tojással, ecetes uborkával, rokfort vajjal, vegyes gyümölcs.

Január 6. Szerda: Paradicsomleves piritott zsemlyekockákkal, kirántott bárány rakott burgonyával, paprikasalátával, jarsangi fánk. **Vacsora:** Debreceni tormával, sajt, gyümölcs.

Január 7. Csütörtök: Borsóleves sült borsókkal, töltött káposzta, piskótatekeres. **Vacsora:** Csirkesült karfiolsalátával, sajt, gyümölcs.

Január 8. Péntek: Burgonyaleves, vajban sült hal parajfözelékkel, túrósrétes. **Vacsora:** Kirántott borjúvelő burgonyasalátával, sajt, gyümölcs.

Január 9. Szombat: Gombaleves, párcelt libamell lencsefözelékkel, tóporlyús pogácsa. **Vacsora:** Báránypörkölt galuskával, gyümölcs.

Január 10. Vasárnap: Galambleves, libamájrizottó, ropogóra sült malac szalamszál burgonyakörtéssel, káposztasalátával, jégtorta. **Vacsora:** Finom kocsonya, vegyes sajt, gyümölcs.

Egyszerű étlap

Január 1. Péntek: Korhelyleves, malacpecsenye burgonyasalátával, almáspite. **Vacsora:** Füstölthús tormával, gyümölcs.

Január 2. Szombat: Halikraleves, túrós csusza. **Vacsora:** Virsli mustárral, gyümölcs.

Január 3. Vasárnap: Csontleves, becsinnelt csirke rizskörtéssel, hájaskifli. **Vacsora:** Tea, császárhús, gyümölcs.

Január 4. Hétfő: Húsleves kockatésztával, jött hús petrezselyem burgonyával, uborkamártással. **Vacsora:** Fejsajt ecettel és hagymával, sült gesztenye.

Január 5. Kedd: Póréleves, borsófözelék füstölt oldalassal. **Vacsora:** Kávét, vajaskenyér, gyümölcs.

Január 6. Szerda: Paradicsomleves, kirántott borjúkötlet burgonyapürével, paprikasalátával, fánk. **Vacsora:** Délről maradt hús ecetes uborkával, gyümölcs.

Január 7. Csütörtök: Májpiréleves, töltött káposzta. **Vacsora:** Párizsi, vajaskenyér, gyümölcs.

Január 8. Péntek: Burgonyaleves, sajtosmetélt. **Vacsora:** Paraj bundáskenyérrel, gyümölcs.

Január 9. Szombat: Gombaleves, párcelt libamell lencsefözelékkel. **Vacsora:** Sertéspörkölt burgonyával, gyümölcs.

Január 10. Vasárnap: Karfiolleves, malacpecsenye sült burgonyával, káposztasalátával, gesztenyepüré. **Vacsora:** Kocsonya, gyümölcs.

HÁZTARTÁS

Rákleves Hús rákot kefével jól lemosunk, húslében petrezselyem zöldjével és köménymaggal megfőzzük. Ha a rák megfőtt, ollóiból és farkából a húst kiszedjük, de vigyázzva, hogy egészben maradjon, a többi részét a ráknak héjastól együtt mozsárban megtörjük, vajban megpároljuk, azután egy kanál liszttel meghintjük, azzal együtt pároljuk, azután ráklével feleresztjük, forni hagyjuk, finom szitán átszűrjük, újból felforraljuk, piritott zsemlyeszeletekkel és a rák húsával adjuk fel.

Velőhaluska. (Levesbe való.) Egy fél borjúvelőt tisztítva és megmosva, sóval behintve, megfőzzük, azután szitán áttörljük, négy zsemlyét kockára vágunk, tejjel leöntjük, tálban levő velővel elkavarjuk, teszünk hozzá 4 tojást, 2 kanál lisztet, borsot, sót, haluskát készítenk és a levesbe befőzzük.

Sonkásrétes. (Előétel.) Porhanyó rétes-tésztát készítünk, evégből egy kevés írósvajjat is adhatunk hozzá. A tésztát

jól átdolgozzuk, meleg kendővel lefedjük és kis ideig pihenni hagyjuk. Ezalatt sovány sonkát jó apróra aprítunk, a tésztát kinyújjuk finomra, megkenjük olvasztott vajjal. Két egész tojást habarjunk össze 2 deci tejföllel, ezzel a tésztát öntözgessük meg és kenjük jól szét, hintsük rá a sonkát, könnyedén hengerítsük össze, tegyük egy írósvajjal kikent lábosba, a rétes felső részét kenjük meg olvasztott vajjal s azután szépen süssük meg.

Sült nyúl. A nyulat néhány napig hűvös, szellős, száraz helyen felakasztva tartjuk. Azután megmosuk, fejét, láb-szárait, mellét levágjuk, felső bőrét éles késsel leszedjük, minden részét szalonnával megtüzdeldjük, megsózzuk és 3—4 óra hosszáig finom olajjal és egy citrom levével pácoljuk. Tálalás előtt egy órával nyársra húzzuk és lángtűznél gyakran locsolva háromnegyed óráig sütjük. Citrommal savanyított és ízesített mártást tésztés szerint adhatunk mellé.

Rostélyon sült csuka. Egy kilós nagyságú csukát megtisztítunk, kimossuk, ketté vágjuk, hátgerincét és szálkáit kiszedjük, mindenik felét három ujjnyi darabokra vágjuk, megsózzuk, liszttel meghintjük és olvasztott írósvajba mártva, morzsában megforgatjuk. Tálalás előtt félórával rostélyon megsütjük, koszoróban tálaljuk, levél és citromlével leöntjük, külön adunk hozzá tartár-mártást.

Bárány töltve. A bárány elejét óvatosan felszűrjük s a következő töltelekkel megtöltjük: 2 egész tojást keményre megfőzzük, megtisztítunk s azután ledaráljuk. Adunk közé egy áztatott, ledarált zsemlyét, kevés apró kockára vágott zöldpetrezselymet. Az egészet összegyúrjuk s megtöljük vele az előkészített szegyet. A nyitott részt bevarrjuk, megmosuk, megborsozzuk és zsírban, kevés vízzel locsolva, pirosra sütjük.

Marhacpecsenye fokhagymásan. Egy darab pecsényehúst megmosunk, besózzuk, fokhagymával bedörzsöljük, vékony szelet szalonnával megtüzdeldjük, zsírban, kevés vízzel locsolgatva, megsütjük.

Császárszeletek. 50 deka sertéscsombot és egy kappan mellét megdarálunk. Két, tejjel áztatott zsemlyét áttörlünk és hozzátesszük a húshoz, adunk hozzá egy egész tojást, 5 deka írósvajjat, sót, borsot, összegyúrjuk, pogácsákat formálunk és zsírban kisütjük. Vékony rántást készítünk, teszünk bele egy késhegynyi petrezselyemzöldet apróra vágva és húslével feleresztjük. Mikor forr, teszünk bele citromhéjat, cukrot, sót, 2 tojássárgáját, melyet elkeverünk. A húst tálba rakjuk, a mártást ráöntjük és citromkarikákkal tálaljuk.

Gyomorégésem megszünt! Hala Cigélka „ISTVÁN” sósecarbonátumos forrásvíznek. Kapható mindenütt. Vezérképviselet: Sas-u. 29. Tel.: 120-20

RECEPTEK

Káposztás-palacsinta. Kis fej káposztát összevágunk, besózzuk, azután ki-nyomkodjuk és kevés zsirban, borssal, törött cukorral megpároljuk. Palacsinta-tésztát készítünk és a kihült káposztával egyenként megtöltjük, a palacsintákat újból átsütjük, egymásra rakjuk és forrón tálaljuk.

Székely Nóra

Gesztenye puding. 28 deka vaját 14 deka cukorral elkeverünk, 8 tojás sárgá-ját egyenként hozzáadunk, tesziünk hozzá 2 tejbézáztatott kis vajaszemlyét átpasszírozva, 14 deka áttört gesztenyét, 2 kanál rumot és a 8 tojás kemény habját. Gözben főzzük háromnegyed órát és tejszínhabbal tálaljuk.

Gellért Zoltánné

Piskóta-felfújt. Négy evőkanál tört cukrot jól összekeverünk 6 tojás sárgájával. Tesziünk hozzá reszelt citromhéjat, 6 evőkanál finom lisztet és egybekeverjük. Végül a 6 tojás kemény habját könnyedén hozzáhabarjuk. A keveréket egy kikent formába helyezzük, egy félig vízzel telt lábosba állítjuk és betakarva sütőbe tesszük. Tálaláskor kerek tálra fordítjuk, tetejét cukorban főtt gyümölcselel díszítjük és csokoládéhabot öntünk rá.

Zentai Mihályné

Párnacsicske. Egy liter sima nulláslisztet, 3 egész és 4 tojássárgájával, kevés sóval és cukorral, 2 evőkanál savanyútejföllel, fél deci rummal, ha szükséges hideg tejjel puha tésztává gyúrunk. Jól kiverjük. Vékonyra kinyújtjuk, olvasztott, de nem forró zsírral megkenjük és mint az íróstésztát összehajtogatjuk. 10—15 percig pihentetjük. A zsírozást és összehajtogatást háromszor megismételjük. Kétfokvkonyra kinyújtjuk. Egymástól kb. 10 cm-re barackzsomókat helyezünk, a tésztát ráhajtuk és derelyevágóval párnácskákat vágunk belőle. Forró zsirban többszöri forgatás mellett, gyorsan kisütjük. Vaniliás cukorral meghintve tálaljuk.

Zempléni Gizzi, Pallagpuszta

Mézeskalács-esókok. 55 deka sima lisztet, 25 deka forrált mézet, 20 deka cukrot késhegynyi sódadabikarbonáttal 2 evőkanál hideg tejből feloldunk, egy egész tojással összegyúrjuk, kis pogácsaszagattal kiszagattjuk, tojással megkenjük, tetejére fehér mandulát hintünk, gyors tűznel kisütjük. Sütés közben mozgatni nem szabad, mert ráncos lesz.

Zempléni Gizzi, Pallagpuszta

Kávékrem-torta. Kilenc tojás fehérjéből kemény habot verünk, tesziünk bele 10 deka vaniliás porcukrot, 12 deka tisztított darált mandulát. Kikent és lisztezett tepsiben kisütjük. Két darabra vágjuk, kávékrémmel töltjük és kávéjéggel bevonjuk.

Dr. Emödy Áldorné

Cseresznye-puding. Három zsemlyét tejben áztatunk, ezalatt 6 tojás sárgá-ját 18 deka porcukorral, vaniliával, citromhéjjal habosra keverünk, tesziünk bele 3 deka vajat, 5 deka tisztított, darált mandulát, a kinyomott zsemlyéket, negyed kg magozott cseresznyét és 6 tojás kemény habját. Zsírozott formába tesszük, 1 óráig lassan főzzük. Tetzés szerinti sáddal tálaljuk.

Faludi Viktorné

**ARANY,
EZÜST,
ÉKSZER**
valamint dísztárgy szükségleteit

TILLEMANN SEBESTYÉN
CÉGNÉL
Budapest, V. Vilmos császár-út 12
szerezze be
E lap előfizetői 10% engedményben részesülnek

Tanácsot kérnek

Hálás volnék azon kedves olvasótársnőmnek, aki tudatni velem a jó prágai sonka készítési módját.

Üdv. »Ügyvédné«

Kedves olvasótársnőm szives tanácsát kérem, miként lehet a fehér abroszból vörösbörpcesétet eltávolítani? Sok köszönettel

»S. Lujza«

Szeretném ha valaki megküldené nekem a »Valahol Itáliában«, »Jójj vissza csókos ifjúság« és »Ha egyszer újra kezdeném« dalok szövegét. Előre is köszönettel

»Rita«

Üzenetek

Kedves előfizetőink! Tisztelettel kérjük, kegyeskedjenek lejárt előfizetéseiket megújítani, hogy lapunk előállításával felmerülő igen súlyos nyomdai kiadásainkat fennakadás nélkül rendezhessük. Különösen kérjük azon kedves előfizetőinket, akik havi 2 pengős részletekben küldik be az előfizetési díjat, sziveskedjenek ezen alig számottevő összeget minden hónap 7. napjáig pontosan beküldeni, mert fizetési kötelezettségünknek mi is csak így tudunk eleget tenni és lapunkat is csak ebben az esetben tudjuk pontosan küldeni. Mikor ezen csekély összegű havi részletekben való fizetést bevezettük, azon kifizetési előfizetőinkre gondoltunk, akiknek a negyedévi, vagy félévi előfizetési díj beküldése a leszállított fizetés következtében nehezebbé ütközött volna, ellenben a havi 2 pengős részletekben való

fizetést senki sem fogja súlyosnak találni. Tudjuk, hogy néha csak feledékenység miatt szenved késedelmet az előfizetési díj beküldése, tekintettel azonban arra, hogy a havi részletekben való fizetéssel a lap előállításával felmerülő kiadásokat csak úgy lehet fedezni, ha az apróbb, 2 pengős részletek pontosan megkapjuk, nagyon kérjük ezeknek a részleteknek pontos beküldését. Bízunk kedves előfizetőink megértő méltányosságában és hiszünk, hogy a nagyon kedvező előfizetési részletek bevezetésével nem sodortunk válságba.

És bízunk az elmúlt években tapasztalt, lapunkat támogató szeretetükben és hiszünk, hogy a mai küzdelmekkel teli idő dacára sem vonják meg tőlünk nagyrabesült pártfogásukat.

Teljes tisztelettel

a szerkesztőség és kiadóhivatal

»Jézuskát várom«. Talán így sóhajthatta bele a mindenségbe anyai szívének remegő várakozását azon a csillagfényes remegő várokozatos betlehemi éjszakán minden asszonyok legfájdalmasabb Asszonya. Azóta Jézus ajándéka minden felszikkrazó új életke, amely az Ő születése napja fordulóján gyűl ki a földön, hogy megfussa pályáját. Milyen mérhetlenül boldog az az érzés, amely a gyermekét váró édesanya szívéből gyöngyözik fel, mikor azt mondja, hogy a Jézuska ajándékát várja. Nincs a világnak olyan gazdagsága, ami ehhez fogható volna, igérete, amire átváltána. Kitarult érzéssel, anyai boldogságában felolvadtan, forró szívvel várja, aminek jönni kell, amiért az életet adná, hogy jöjjön. Az anya szíve az élet soha el nem apadó élő forrása. Isten legsodálatosabb titka, örök idők megfejthetetlen álma. Benne inkarnál az idők végtele. A Jézuska ajándékában, szívük szerelmében az élet legtökéletesebb boldogságát, örömét találják meg.

Szív. üdv. Szerk.

»Irenaeus«. Gyenge verselési készségem átűt gondolatát irányító mély érzése, azonban enrek dacára sem tudott az önképzőköri nívón túl emelkedni. Hogy a középszerűnél fog-e tudni magasabban szárnyalni, a beküldött verseiből lehetetlen megállapítani.

Szív. üdv. Szerk.

»G. O.« Névtelen levélben foglalt kéréseket nem teljesíthetünk. Aki sziveséget akar igénybevenni, attól elvárhatjuk, hogy ne csak nevének kezdőbetűit, hanem teljes nevét aláírja.

Szerk.

»Szegedi Rita«. Levelét, melyben azon óhajlásának adott kifejezést, hogy szeretne »Rita«-val levelezésbe bocsátkozni, a nóták szövegével együtt eljuttattuk az illető címére. Miután ő most már címét ismeri, a levelezés megkezdésének nincs akadályja.

Szív. üdv. Szerk.

»Székely«. A marosvásárhelyi fiú kézimunkázók lerakatának budapesti címét sajnálatunkra nem állott módunkban megtudni, mivel az iparfelügyelőségénél nincs bejelentve. Keresztrejtvényét eljuttattuk a rovat vezetőjéhez.

Szív. üdv. Szerk.

»Herminke.« Ajándékunkban azon előfizetőink is részesülnek, akik havi 2 pengős részletekben fizetik az előfizetési díjat. A havonkénti fizetésnél azonban okvetlenül szükséges, hogy a hó elején, hatodikáig megkapjuk az előfizetési díjat, miután az elaprózott összeg könyvelése rendkívüli munkaszopulattal okoz s egyben fizetési kötelezettségeinknek is csak úgy tudunk eleget tenni, ha a havi részletekben való fizetéseket késedelem nélkül kapjuk meg.

Szív. üdv. Szerk.

»Szomorú asszony.« Igazán nagyon kedves ez a pár sor: »Mindeneddig csak csendes olvasója voltam a M. U. L.-nak de mindig azzal az érzéssel vettem kezembe a lapot, ahogyan egy igazi jó barátot üdvözlünk, aki nagyon közel áll a lelkünkhez. Ez az érzés vezet most is, mikor Magához fordulok, kedves Főszerkesztő Ur és kérem, mondja el véleményét azokról, miket leírok és mondja meg, egy elfogulatlan, nagy intelligenciájú és érző lelkű ember szerint — akinek Önt tartom —, mit kellene tennem?« — A házasság tragédiájának nevezhetném az Ön esetét, Nagyságos Asszonyom, azért, mert a fizikai szerelem elmúlásával nem tudták ki-termelni magukból a házasság magasabb fejlődésének fokát: a lelki szerelmet. Ha erre a magaslatra feljuthattak volna, az egyik részről megszünt érzéki szerelem elmúlása miatt nem érezne megalázást, szégyenkezést. Ha házasságuk előtt felkerestek volna egy ideg-orvost és mindketten olyan őszintén megismertették volna lelki és testi világukkal, mintahogy nekem megírta: az első boldog idők nagy érzése után nem következett volna be a teljes elhidegülés, mert túlidealizált elgondolása helyes irányba terelődhetett volna. Az érzéki szerelem megszűnésével felmerült problémák között Nagyságos Asszony már nem tud orientálódni, nem tud olyan lelki harmóniát teremteni, ami megmenthetné a közelgő katasztrófától, mert hideg és meleg vérmérsékletük között lehetetlennek látja, miként lehetne összekötő hidat építeni. Dr. Stekel, a híres analitikus orvos mondja »A modern házasság« c. könyvében: »A szerelemnek egyik csodálatos sajátága, hogy találekony. Megsejti egyik, amit a másik kíván és mindegyik a másik boldogításában keresi a maga örömét és a termé-

zet minden művészek legnagyobbja, a kulturális megfontolások dacára is áttöri az akadályokat.« Nagyon ajánlom Nagyságos Asszonynak olvassa el Stekel doktornak ezen könyvét (megszerezheti Novák Rudolf és társa tudományos könyvkiadóvállalatánál, Budapest VIII., Baross-u. 21.) Úgy tudom három pengő az ára, amelyből ugyan a szerelmet nem lehet megtanulni (de semmiféle könyvből sem lehet), mégis nagy szüksége van rá, hogy megismerje belőle önmagát és megismerje a vádolt betegségét, amely boldog házasesetük elé akadályul tornyosult. Ugyanő, mint orvos állapítja meg, hogy a tartós szerelmi élet rejtélyét még nem oldották meg, de nem tagadja, hogy van olyan harmonikus szerelem, ami minden akadályt legyőz. És Nagyságos Asszony, ki a házasság labirintjába alig tizenkilencéves fejjel került, az élet misztériumáról annyi ismerete nem volt, mint

Antiflu tablettá

minden szájon át történő fertőzéstől megvéd. Használja kávéház, mozi, színház, más nyilvános helyek és betegek látogatása alkalmával. Gyártja:

Dr. Bayer és Társa, Budapest, IX.

egy hatéves gyereknek a betűkről. Ideális elképzeléssel várta álmai megvalósulását és helyette a reális valóság durván szedte szét ábrándja szivárványos selyemfátyolát és könny és sóhaj követi a megszökött boldogságot. Hiszen Nagyságos Asszony sem úgy képzelte a házasságot, hogy testvéri módon egymás mellett, de külön éljenek, külön utakon, más irányban keressék azt a boldogságot, amelyet mégis csak egymásban véltek megtalálni. Hogy mi idézte elő a szerelemmel indult házasság megbénulását, úgy gondolom, helyesen következtettek, ha azt merem megállapítani, hogy részben túlzott érzékenysége és megalázottsága emelte fel kettőjük közé azt a gázos siralomfalat, amelyen keresztül nem láthatják meg egymás szenvedését. Legelőször ezt kell lerombolni, hogy szeretettel mosolyogva nézhessenek egymás szemébe s aztán a teljes őszinteségnek kell jönni, amitől egyedül lehet vární és remélni, hogy problematikusá vált házasságuk a normális keretek közé visszaterelhető legyen, addig, míg nem késő.

Szív. üdv. Szerk.

»Vadrózsa.« *Kalandoz tervezgetésekbe nem szabad becsúsznia. Ha valóban komoly terve az illetőnek, hogy feleségül vegye, tekintettel arra, hogy még soha nem látták egymást, csak levelezésen keresztül*

ismerkedtek meg, helyesebben, annyit tudnak egymásról, amennyit levélben jónak láttak ismertetni, jöjjön ő, a férfi és ne kívánja, hogy a nő menjen elébe. Még ebben a modernizált, szabadságokat hang-súlyozó világban sem helyén való, hogy messzi távoli országba elmenjen egy leány egy idegen férfi hívására. Ennyire még sem szabad, hogy rendelkezzenek a nőkkel. Jöjjön ő! Ugyanolyan messzi van ő ide, mint innen oda. Ha ő nem jöhet most momentán, őh nem olyan sürgős. Jöjjön majd a nyáron, kéthónapi vakáció éppen elegendő hogy meglátogassa leendő menyasszonyát, vagy ha úgy tetszik, feleségét. Hiszen annak tekinteti. Kevésbé bizhatná rá magát az olyan férfira, akit nem sürget, nem biztat a szíve, hogy meglátogassa soha nem látott menyasszonyát. Akárhogy is várja, hogy biztatószóval elindítsam erre az útra, nem tehetem. Én a férfi kötelességévé teszem, hogy ő jöjjön, ő mutakozzon be s akkor aztán dönthet, hogy vele megy-e, vagy marad. Hiszen nem lehetetlen, hogy nem megy vele, ha megismeri. Ki tudja így távolból, vajjon szimpatikusnak fogja-e találni. Szerelemről nem is beszélve. Grafológusunk részére küldje el az analízisát kívánt kézírását és csatoljon hozzá 2 pengő értékű postabélyeget. Bár tanácsom nem olyan, amelyet szeretett volna kapni, mégis remélem, hogy kiéri belőle azt a jóakaratot, amivel minden hozzám forduló kérdésére válaszolni szoktam. Nekem minden ember sorsa fontos, egyiken sem tudok felületesen, lélek nélkül átsiklani. Ha kedvezní akartam volna Magának, kedves »Vadrózsa«, könnyű lett volna felíratni a vonatra, hogy egy teljesen idegen, messzi világrészbe elvigye. Nem tettem és érzem a lelkiismeretem nyugodtságát, helybenhagyását. Hiszen, hogy e levelem, Önt is hasonlóan megnyugtatja és a levelezést torább folytatják, míg valamiképpen megoldást találunk a találkozásra. Szív. üdv. Szerk.

Örömmel állapítottuk meg, hogy kedves előfizetőink az általunk ajánlott és az Angol-Magyar Cérnagár által forgalomba hozott készítményeket szívesen használják és meggyőződtek a »Lánc« és »Horgony« jegyű fonalak kiváló minőségéről. Kérjük kedves előfizetőinket, hogy jövőben is használjanak horgoláshoz Coats-féle »Lánc« horgoló-cérnát, hímzéshez pedig Clark-féle »Horgony«-mulinét, amelyekből a legtekélyesebb választék áll rendelkezésünkre. Midőn ezen világhírű gyártmányokra szíves figyelmüket felhívjuk, biztosítjuk, hogy csak saját érdekükben cselekszenek, ha ezeket a gyártmányokat kéri és állandóan használják.

A kiadóhivatal

»Tanítónőjelölt« részére kedves olvasóinkhoz intézett kérésünkre lapzártunkig az alábbi nemes szívű adományok érkeztek be: Özv. Funák Károlyné, Szeged 5 P, Fenrich Etelka, Pécs 2 P, dr. Kléh Lászlóné Budapest 1 P, dr. P. P.-né 3 P, Erdei Istvánné főjegyző neje, Poresalma 2 P, Osztián Béláné igazgatótanító neje, Csanádpalota 1 P, Davidovics Magda, Sajókaza 1 P, N. N. Tököl 50 fill, Murarik Erna, Budapest 2 P, Gáspár István műkértész Olthévíz 20 P, Erdélyi Emilné, Budapest 2 P, N. N. 1 P. »Tisztviseelőné« 3 P, »Egy pécsi tanítónő« 3 P, B. Miklósné 80 fill., Beniczky Sándorné és nővere Tiszcasege 4 P, »Egy előfizető« Nyiregyháza 2 P, Lipner Jánosné ny. vasuti igazgatóhelyettes felesége 3 P, Paszternák Zsigmondné 1 P, B. J.-né 2 P, Ferles Vincéné, Budapest 2 P, Székely Ágnes, Kispeszt 40 fill., »Székely vagyok én is« 2 P, S. Gyuláné 1 P, Brundl Lajosné Szilvásvárad 3 P, Főjegyzőné 2 P, özv. Kucsera ezredesné 2 P. és »Egy szabolcsi segédjegyzőné« 2 P. Az adományok mind meglehangú sorok kíséretében érkeztek, de különösen megatott »Egy szabolcsi jegyzőné« levele, melyet a »Tanítónőjelölt« részére küldött. A lelkünk sугallatának engedünk, midőn a szívhez szóló testvéri szeretetben megfürdetett sorokat lapunkon keresztül juttatjuk el rendeltetési helyére:

»Drága kicsi testvér! Szeretném lelkem egész melegével átölelni s szívét a reánehézedő gondok súlyától megszabadítani, de elvégezte azt már helyettem a mi gyémánt-ajkú főszerkesztőnk, kit a jó Isten az értékek mérhetetlen gazdagságával nem hiába áldott meg. Olyan ő nekünk, mint a gyermekeknek a Mikulás. Azzal a különbséggel, hogy az évnék nemcsak egyetlenegy napján osztogat lelke kincses palotájából, hanem az élet bármely pillanatában. Kísérje áldás, siker, mérhetetlen öröm és hosszú élet. S mi szegény, az élet harcában mélyen járó lelkek forró imával kérjük Istent, hogy minél több ilyen embert adjon az árva, elhagyottak, a keservekkel küzdők számára. Kis testvérem, Magát áldja meg a Mindenható és ne féljen, mert a jó Isten azért adott az embereknek szívet, hogy a szenvedők könnyét feljogják, szomorúságát megértse és megosszák. Mi, akikhez a főszerkesztőnk kérése szólt, most azon igyekszünk, hogy gyöngye, gyermekvállaira nehezdedt terhét levegyük és fel-szabadítsuk alóla tanulni vágyó lelkét. Hiszem, hogy ezt a szándékunkat a Mindenható megsegíti és Magának segítségére lehetünk. Testvéri szeretettel öleli

»Egy szabolcsi segédjegyzőné«

Fenti adományokat leghálásabb köszönettel nyugtázzuk. További adományok-

Bálvány-utca 4. szám alatti

Szőnyegüzlet megszűnik!

Duplahurkos Boucle szőnyeg	300 × 200	P 33.—	Spárgafutó kitűnő minőség, 65 cm széles	P 1.14
Ugyanaz	350 × 250	P 50.—	Ugyanaz 90 szélesben	P 1.78
Valdói la Boucle-szőnyeg	300 × 200	P 48.—	Brüsseli futószőnyeg	70 cm széles P 2.55
Ugyanaz	350 × 250	P 72.—	Ugyanaz 90 cm szélességben	P 3.55
Marhaször la Boucle-szőnyeg	300 × 200	P 64.—	Selyemfényű la mokett pamlagátvető P 46.—
Nyírott ebédlőszőnyeg, rojtos	270 × 180	P 45.—	Selyemfényű la mokett asztalterítő P 24.—
Gyapjú Axminster-szőnyeg	300 × 200	P 94.—	Caracül la gyapjú pamlagátvető P 42.—
Ugyanaz	350 × 250	P 150.—	Elsőrendű minőségű pamlagátvető P 20.—
400 × 300	P 200.—		Gyapjútakaró elsőrangú, 200 × 150 P 16.—
Nyírott ágyelőszőnyeg		P 3.70	Szővelgarnitúra 2 ágy-, 1 asztalterítő	P 22.—
Ugyanaz 90 × 180 összekötőben		P 10.—	la gobelin P 33.—	la szalén P 36.—
Plüss rojtos ágyelőszőnyeg		P 4.80		
Duplahurkos Boucle rojtos ágyelő		P 2.80		

Az összes raktáron levő szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ágyelő-, összekötő- és futószőnyegek, fürdőszobagyékények, paplanok és az összes cikkek

elképzelhetetlen olcsó árban árusítanak.

GRÜNFELD TESTVÉREK

SZŐNYEG NAGYKERESKEDÉS
Budapest, V. Bálvány-u. 4
Címre tessék ügyelni!

ról következő számunkban számolunk be.

Szív. üdv. Szerk.

»Szöke vize a Tiszának.« Innen, a szerkesztőségi asztal mellől még bizonytalanabb, kétségesebb a horoszkóp, melyből jóslással sem lehet kérdésre feleletet adni. Sorsa beteljesülhet mostani lakhelyén éppúgy, mintha visszatérne a városba. Mert nem a távolság választhatja és választja el a szerető szíveket, hanem elválasztja a közönyt, amit a közelsége sem változtathat szerelemmé, ha nincs a szívében Ön iránt szerelem. Nem tanácsolhatom, hogy nyugodt életét a szűkségtelen küzdelem élettellel felcserélje csak azért, mert úgy gondolja, hogy a városban több alkalom adódik célját elérni. A cél beteljesülhet jelenlegi környezetében ugyanúgy, mintha egy nagy város központjában élne, talán még előbb. Ha kedve tartja, akármikor bemehet a városba, városi környezetben felrisszítani élénkebb, lüktetőbb élet után vágyódó fantáziáját. De ne felejtse el, hogy csendesebb tempóban élő emberek között aránylag sokkal több boldogra találunk, mint a nagy városok rohanó, minden percet kiélő lakói között. A csend harmóniája sokkal bensőségesebb életre nevel és sokkal inkább boldogíthatják egymást azok, akik egymás lelkéből olvasnak, egymás lelkéből bányászzák ki az élet legcsodálatosabb rejtett kincsét. Akik úgy élnek egymás mellett, hogy fogalmuk sincs róla, mit adhat nekik az a másik ember lelke, akit magukénak, életük kiegészítőjének

neveznek, azok soha nem ismerik meg az élet fenséges értelmét, mert az ember kivetíti magából szellemének tüzesóváját, hogy milliárd csillagként bevilágítsa az értelem sötét éjszakáját. Káprázik a gondolatunk, forróság lángja mar belénk és mégis didergünk, mégis fáznak, mert a távoli fény melege a szívünkig soha nem érne el igazán, ha nem volna mellettünk valaki, akivel megoszthatjuk, akivel együtt gyönyörködhetünk benne. És higgye el, hogy mostani környezetében előbb rátalálhat arra a férfinak, akit ideális képzelet megajzolt, akivel szebb, gazdagabb lesz az élete, mint a város zürzavarában. Népmvelési előadáson olvasson fel a magyar nagyszonyok életéből egy-egy kimagasló epizódot. Ilyen rajzokat mi is nagyon sokat hoztunk lapunkban, bátran válogathat közülük. Vagy költeményt szavaljon. Szébbnél-szebb költeményeket talál minden számunkban. Nincs szebb, megatottabb, szívbeemlékezőbb téma, mint az édesanyáról beszélni, az édesanyáról mondani el a költő gondolatát. Ilyet is talál. Gyűjtsé össze maga körül a fiatalságot, rendezzenek hetenként egyszer műkedvelői előadást. Tanítson be egy rövid egyfelvonásos színdarabot, szavaljanak, énekeljenek, táncoljanak. A falu sem unalmas és rideg, ha szerető szívű emberek lakják, akik az egyszerűbb nép tanítói, vezérei, velük érző testvérei. Mindenütt nyílnak a boldogság virágai, de csak akkor láthatjuk meg, akkor találunk rá, ha a szívünkkel keressük.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

V.F. GYITISZTÍTÓ-KELMEFESTŐ
Gyár és központ: VIII., BAROSS-UTCA 25

Amelyik pillanatban kinyílik a szemünk előtt: azonnal megzavargodik életünk a kínesek legértékesebbjével: a mások örömeivel. Ez a világ akkor válik igazán mindnyájunk otthonává, ha templomon kívül is testvéreikül fogadjuk és segítjük egymást. Szív. üdv. Szerk.

»Ora et labore.«
Fagyott lábát jó meleg vízben áztassa esténként, utána jódinturával esetelje be a fagyott részeket. Ismétlje ezt mindaddig, míg meggyógyul a lába. Esetleg naponta kétszer is. Nekem csak ez használt, pedig sokat költöttem különféle gyógyszerre éveken át, míg végre mégis csak magamnak kellett kitalálnom a gyógyomódot. Ami a láb dagadtóságát illeti, — különösen a boka körül, — inkább hiszem, hogy lúdtalp okozza, mint fagyás. Ha feltevéssem helyes, úgy feltétlenül betétet kell a cipőbe tenni, még pedig mielőbb. Üdvözlő »Egy valaki, aki másnak a sorsát szívén viseli.«

Szeretettel örizzük meg az alábbi kedves sorokat: Kedves Főszerkesztő Ur! Köszönettel vettem kézhez a küldött kézimunka-ajándékot és valóban meglepett a szerkesztőség ritka figyelmesége olvasóival szemben. Még csak január hó óta járatom a Magyar Uriasszonyok Lapját, de azóta a lap irányát és szellemét tökéletesen megismertem. Kedvenc lapomnak tartalma határozottan felülmulja a többi hasonló irányú folyóiratok tartalmát és ezt a nagy népszerűséget a közlemények variálásával éri el. Különösen tetszenek a valódi magyaros zamatú novellák és tanulságos cikkek sorozata. Köszönetem ismételt nyilvánítása mellett maradok a Magyar Uriasszonyok Lapjának hű olvasója: Maresch Aladárné, főjegyző neje.

AJÁNDÉKOT KÉRNI NEM SZOKÁS és mi mégis ajándékot kérünk kedves előfizetőinktől. Ajándékozzanak meg ez új évben is szeretetükkel és ha egy alkalom adódik, ne mulasszák el ajánlani lapunkat ismerőseiknek. Ez lesz a mi legértékesebb újévi ajándékunk. Hálával, köszönettel viszonozzuk. Szív. üdv. Szerk.

»M. E. S.«
Ebben a kis »otthoni«
képben belső élményeinek szimbólumokkal és hangulatokkal való átoltvasztásával eléggé le tudja kötni a figyelmet. Belső hangja megkapó, csak értékesengése ad néhol fahangot. Több, mint jó szándékkal van megírva. A szimbólumok eléggé beszédesek, elevenség, élet liktet kerestül rajtuk. Vannak színek azonban, melyeket csak egyes esetvonással kent fel és ez az elnagyolás igen nagy hátrányára van ennek az inkább képnek, mint elbeszélésnek szánt írásnak. Remélem, hogy következő írásaiban kifejezőbb képeket, biztosabb hangokat találunk. Szív. üdv. Szerk.

»Ki vagyok én? !«
Bátor próbálgatás, de hiába figyeltünk szívesen külön is a figyelmünkbe ajánlott ritmelen, ritmustalan hangokra, nem sikerült egyetlen szép akkordot sem elfogni. Nem újszerű, sőt modoros s főként a mondanivalója eleséplét. Egyéniséget egyáltalán nem találtunk benne. Laposan, kényszereketten sorakoznak az egymás mellé rakott banalitások, melyekből érzik, hogy csak kényszer tartja össze és örömet elmenekülnének egymás közelébe. Figyelje csak meg. Szív. üdv. Szerk.

»Erdély«
jeligére küldöm szeretettel a kért dalok szövegét:
Még vannak, akik sírni tudnak,
Ha hull a fáról a levél,
Még vannak akik megsíratják
A rózsát, mit letört a szél.
Még vannak, akik esküdzőnek,
Hogy nem szeretnek senki mást,
És fáj a lelkük, hogyha látják
A csendes őszi elmulást.
Rfr.

Én mindezen már túlvagyok,
Én sírni többé nem tudok,
Ha néha egy-egy könnyet ejtek,
Utána mindent elfelejtek.
A napsugár, a holdas éj,
Nekem már újat nem mesél,
Szerelmet már nem koldulok,
Én mindezen már túlvagyok.

ERNSZT ARANKA
angol és francia női ruháival és szabásúli terme
Telefon: 129-66. Budapest, V., Kohányi-ut. 16. l. 2

Még vannak akik szívzorongva
Lesik az óramutatót
És térdenállva kikönyörgik a
Halk igent, a drága szót.
Még vannak akik esküdzőnek,
Hogy nélkülöd nem élhetek
És meghalnak, ha kapnak egyszer
Egy rövid búcsúlevelet.
Rfr.

Hol lesz kislány holnap hatkor
Csodaszép az idő már.
Megaszókolnám holnap hatkor.
Őn meg én gyönyörű pár.
Azt bizony jól teszi, ha rám vár,
Legyen a magy. kir. Operánál.
Ugye ott lesz kislány holnap hatkor
Tovaszáll ez a szép nyár.

Milyen tisztelt Főszerkesztő úr!
Tulajdonképpen haboztam, feleljek-e a »Váltság az Ó Párizs!« című cikkre. Nem tartottam túlságosan fontosnak az egész vitát, hiszen ez a cikk nem »válasz«, inkább valami kiegészítés akar lenni, úgy látom. Hogy Párizs szép város, perere sem tagadtam. Néhány mondat, amennyire szükségesnek tartottam, ki is fejeztem ezt. Részletekbe azért nem bocsátkoztam, mert hiszen Párizs terei, kilátásai, negyedei, nevezetességei bármelyik útikönyvben, legyen az Baedeker vagy Griebens, pontosabban és alaposabban le vannak írva, minék ilyenekkel utatni az olvasót, amit már ezerszer olvasott és hallott? Párizs romantikáját pedig Musset és Victor Hugótól kezdve a az írók végtelen sora koptatta már el, nem is kell Párizsba menni érte, ismeri mindenki, ki olvasni szokott, mint a tenyerét! Felesleges hát ilyenekkel előhozakodni. Sokat utaztam, sok világvárost láttam s amit megláttam, összehasonlításokon szűrtem keresztül. Én

apró lelki szeblámpámmal a kulisszák mögé akartam világitani, asszonyi szemeknek. Mert hiába, én az autógummik surlódásában nem tudok szoknyasuhogást hallani (talán ha férfi lennék), nem tudok felidőlni a »kikészített arcú« taláros ügyvédnök látásától! Hogy a francia gyermekek a Luxemburg-kertben hajókának, arra is előre figyelmeztet a Griebens, kellő méltánlyással vettem tudomásul, mielőtt láttam volna. Ami pedig a nyilvánosan való csokoládéztást illeti — bocsánat, — ezt semmiféle szofizmánval sem lehet másnak minősíteni, mint óriási izléstelenségnek. Még nem érkeztem el az erkölcsesség korába, de a jóízű zsinórmértéke nevelésnél fogva régen bennem van és ezen a földrajzi fokok vagy az erőszakos belemagyarázás nem változtatnak! Baker kisasszonyt pár év előtt még Pesten láttam. Megnéztem, mint exotikumot. Elismerem, tehetségesen ficamítgatja tagjait, de mit csináljak, ha ő sem izlésem? Magyar úriasszonyok, szeretnétek rá hasonlítani? S a nemzet nagysága? Hol lenne az, ha a tatárok nem minket dúlnak össze, hanem őket, ha Hunyadi nem tartja fel a törököt, hanem rájuk ereszti, lenne-e olyan nagy az a »Grand Nation«? Ha annyit szenvedett volna, mint mi? És mi igenis, mi mégis előtte vagyunk kultúrában! Vannak dolgok, amikről nem szokás beszélni, mint a fürdőszobák s ezzel kapcsolatos szükségességeik, igen fontos dolgok. Fogadok, legkisebb csatornázott városunk előbb áll ebben, mint a csodálatos Párizs, rémregénybe beillő bakonyi mellékhelyiségeivel. Itt aztán érvényesül a romantika! Most veszem észre, hogy nincs is több mondanivalóm, csupán annyi: előbbi állításaim egytől egyig fenntartom. S hogy esetleg a walesi herceg hogy látja Párizst, ez sem érint minket. Kérem kedves Főszerkesztő urat, valami formában juttassa ezen kis írást olvasó elé, főleg azok kedvéért, kik engem az ominózus cikkemért ismerősen és ismeretlenül felkerestek. Ezt a választ sem a magam védelmére, hanem kissé indignálódott ismerőseim buzdítására írtam.

Maradok szíves üdvözlettel olvasójuk:
Korda Jenőné
»Rita«
jeligére szeretettel küldöm a Sorrentói emlék szövegét:
Szövegét írta: Pásztor Árpád, zenéjét szerző: E. De Curtis.

I.
Fénylő napfény száll az árra,
Mily szeliden ring szellő,
Mind egy édes hangú sellő
Visz a kékül vizen át.
A narancsfák fenn a parton
Most virágos díszben állnak
És ha lopva jó az alkony,
Messeze hinti illatát.

Takarékos nők nem Pesten vásárolnak!
Nines házbér (saját ház) — nincs rezsi!
Füléstorok párja. P 83.—
2x2 m Fülé asztalterítő P 49.—
1 m kiseb terítők P 22-24
12 cm Vitrinosipke, filé P 3-20
2²8x3⁴ m. Filé ággyterítő. P 75-80
○-□ Jégkendők 60 fill.-től 1.20
GYCNYÓRÚ VERT CSIPKÉK!
őzv. Magyar Elekné Házilipara Rákospalota
Istváneltki-út 32. (Berlini-téről C villamos)
Telefon: 950-78

Refrén.

Oh virágos part, addio!
Csolnakunk száll messze,
És aranyzinkódbé veszte,
Néz reánk a szemhatár,
Áldjon hát az ég!...
Bár csolnakunk elment, óh,
Csodás Sorrento, meglátnuk még!

II.

Hajtsd fejed vállamra lágyan,
Evezőmet elbocsátva,
Hajad égszín bársonyára
Hadd leheljem csókomat.
Lágy hullámvás balk zenéje,
Himbál, ringat mint az álom
És bíbor tüzeben égve
Hull le ránk az alkonyat.

Refrén.

Oh virágos part addió! stb.
Édes Rita, erre a zenére és dallamra
van »Visszavágyom«, Zerkovitz Bélától:

I.

Jó az élet iskolája,
Tanítá egy vén barátom,
Majd meglátod édes lelkem,
Szébb az élet, mint az álom!...
Jártam élet iskoláját
Tandija volt tündéralmomban
S most hogy itt az ébredésem,
Álmodozni visszavágyom.
Változó ködkép az élet
Csupa szerelem az álom.
Késérű az ébredése
Álmodozni visszavágyom!...

II.

Lemondás az én világom
É'vezet a te világod,
De titokban mégis féltem
Napsugaras boldogságod...
Változik még majd a sorsod,
Szívtelen szép ideálom,
Hidd el, hogy a gyönyörűség
Szertefoszlik mint az álom!
Visszatérsz még majd te újra,
Szép szerelmem, szinte látom, —
Rámborulsz és sírva súgod,
Álmodozni visszavágyom.

Szívélyes üdvözléssel:
Brassói kisleány

»Szentesi kislánynak«.

Hogyha egyszer a szerelem
Bekopogtat nálad,
Majd megtudod, mi a sírás,
Keserűség, bánat.
Akkor te is a jöttömet
Napról-napra szívzakadva várod
S teneked is az én nevem
Lesz az imádságod.

Dobjad el a büszkeséget,
Hajlójál le hozzám,
Hallgasd meg a könyörgésem,
Simítsd meg az orcám.
Mutasd meg, hogy a szívemnek
Tifelétek merre van az útja
S leborulva, porba hullva
Boldog leszek újra.
Üdvözléssel küldi: »Sárga rózsá«

»Nótakedvelőnek« küldöm az alábbi
nóták szövegét:

I.

Fehér galamb száll a falu felett,
Viszi a szél bánatos lelkemet.
Nyugtalanul szálldos ide-oda,
Nem leszek én boldog talán soha.
Szerettem én leányt már eleget,
De még engem egyik se szeretett,
Nem hall engem senki sóhajtani,
Csak igazán szeressen valaki.

2.

Vágyom egy nő után,
Egy nő után kerget a vágy,
Vágyom a két kezét fehér kezét,
Mely olyan lágy.
Vágyom a mozdulatát,
Amely a véremen hullámszik át.
Vágyom szavát, azt a bűvölőt,
Vágyom utána és imádom őt.
Amikor aincs mellettem,
Valahogy béna lettem.
Valahogy csak benne élek,
Az én testemben ő a lélek,
Oly szép, oly szép,
Virágok nyílnak amerre lép.
Ó, az a piros száj,
Az a két csoda váll.
Ó, az a hang milyen gyönyörűen
szikál!

Vágyom egy nő után stb.

Üdvözléssel: »Sárga rózsá«.

BAUER URILEANY OTTHON
JÓZSEF-KÖRUT 86

Központi fűtés, állandó melegvíz
Ötszörös kitűnő étkezőszobával 80 90 P.

»Panka« jeligré:

»Az iskola udvarában.«
Az iskola udvarában van egy magas
hársfa,
Hajdanában nagy Petőfi lefeküdt alája.
Volt egy mosolygós szerelme, álmodozott
róla,
Akkor szakadt a szívéből egy gyönyörű
nóta, egy gyönyörű nóta.

Leszakítok egy levelet a Petőfi hársról,
Elküldöm a galambomnak, aki tőlem
távol.
Rázokogok egy bús könnyet, olvassa le
róla,
Hogy mióta messze távol, nincs nyug-
tom azóta.

Küldi: »Irének«

»Barna Csibi« jeligré:

»Gyöngyvirágot szedtem.«
Gyöngyvirágot szedtem kis ima-
könyvébe,
Mikor imádkozik, hadd jussak eszébe
Hogyha ima közben rám is gondol félve
A jóságos Isten nem veri meg érte, nem
is veszi észre.

A sok gyöngyvirágot hűségesen vittem,
Hogy ő imádkozik, balga hittel hittem
Nem jár a templomba, nincs is ima-
könyve
Hazug volt a csókja, méreg minden
könyve.

Küldi: »Irének«

»Anyátlanok.« Aranyos szívű, kedves
jó kisleányok, még boldogabb új évet
kívánok mindannyiuknak.
Szeretettel, üdvözléssel Szerk.

»Erdőmérnök néje.« Ajánljuk Nagy-
ságos Asszony figyelmébe lapunk ezen
számában hirdetett *Házartási Számadó-
naptár*-t, amely minden háztartásban
nélkülözhetetlen. Szív. üdv. Szerk.

»Cs. J.-nének.«

Ütött-kopott a hegedűm, törött a
vonója.
Oszladozik, foszladozik mind a négy
húr róla.
Oly szomorú a nótája, de kevesen értik.
Csak akinek lelke beteg, vagy a szíve
vérzik.

Üdv: *Szökéné Erzsike*

»Irénekék.« »Visszakértél mindent«
című dal zenéjét szerezte Murgács Kál-
mán, szövegét írta B. Áts Evelin.

Visszakértél mindent, mindent,
Amit nekem hoztál.
Pedig mikor hozzám hoztad,
Boldogan kacagtál.
Sok kedves apróság
Mindtől meg kell válni,
Vigyázz, mert az emlék
Vissza szokott járni.

Visszaküldök mindent, mindent,
Fényképet, levelet,
A rózsaszín selyemkendőt,
Benne a nevedet.
S a szívedet, amit
Magaménak hittem,
Most már vigyél mindent,
Mért maradna itten?!

Vidd el még a virágot is,
Mit legutóbb hoztál.
Vidd el azt a kék szalagot,
Mit hajamba fontál.
Az imakönyvet is,
Miből imádkoztam,
Mikor én, édesem,
Véled elkarhoztam.

Gondos háziasszony
fiókjából nem hiányozhat

A „HÁZTARTÁSI SZÁMADÓNAPTÁR“

Napló jellegű bíró könyv III. évfolyama
a beosztásos gazdálkodás és pénzügyi
átekintés gyakorlati eszköze.

**A család békés
gazdasági fejlődésének kulcsa**

E kitűnően bevált könyvpraktikum keretét
ad, irányítást és módot nyújt arra-
nézve, hogy miként lehet kis jövedelem
mellett is helyes és célszerű beosztással
fokozottabb igényeket is kielégíteni.

A „HÁZTARTÁSI SZÁMADÓNAPTÁR“

a modern háziasszonynak nélkülözhetetlen

Ára: **P 1-20**, vidékre **P 1-45** előzetes
beküldés mellett küldi a kiadóhivatal:

**BUDAPEST, VI.,
Andrássy-ut 35. (dohánytőzsde)**

LÁNG M. CS. ÉS KIR.
UDV. SZÁLL.
PORCELLÁN-, ÜVEG- és diszmuáruaktár
IV., Petőfi Sándor-u. 17. Tel. A. 880-18
Saját porcellánfestéssel.

MINDEN SZINBEN MOSHATÓ·MAGASFÉNYŰ

MEZ
NAGYATÁDI
GYÁRTMÁNY.

CAMEZA
HIMZŐ-HURKOLÓ
PERLÉ
GYÖNGYFONAL
IRLANDI

gebhardt

MEZ R.T. BUDAPEST

Magyar Királyi

Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete Rt.
Budapest, V., Vilmos császár-út 28., földszint

Telefonszám: 27-3-20

SZAB. FOLYTONÉGÓ

JOBBÁGY-KÁLYHÁK

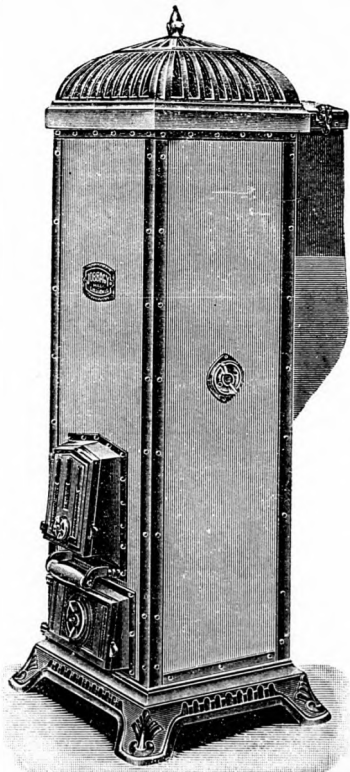
FŐBB ELŐNYEI:

1. Még a legsúlyosabb hazai barnaszén is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. Kivűnően szabályozható!
4. Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81,8 százalék.
5. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhákhoz!
6. Egyszeri begyújtással folytonégést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngázok nem fejlődhetnek!

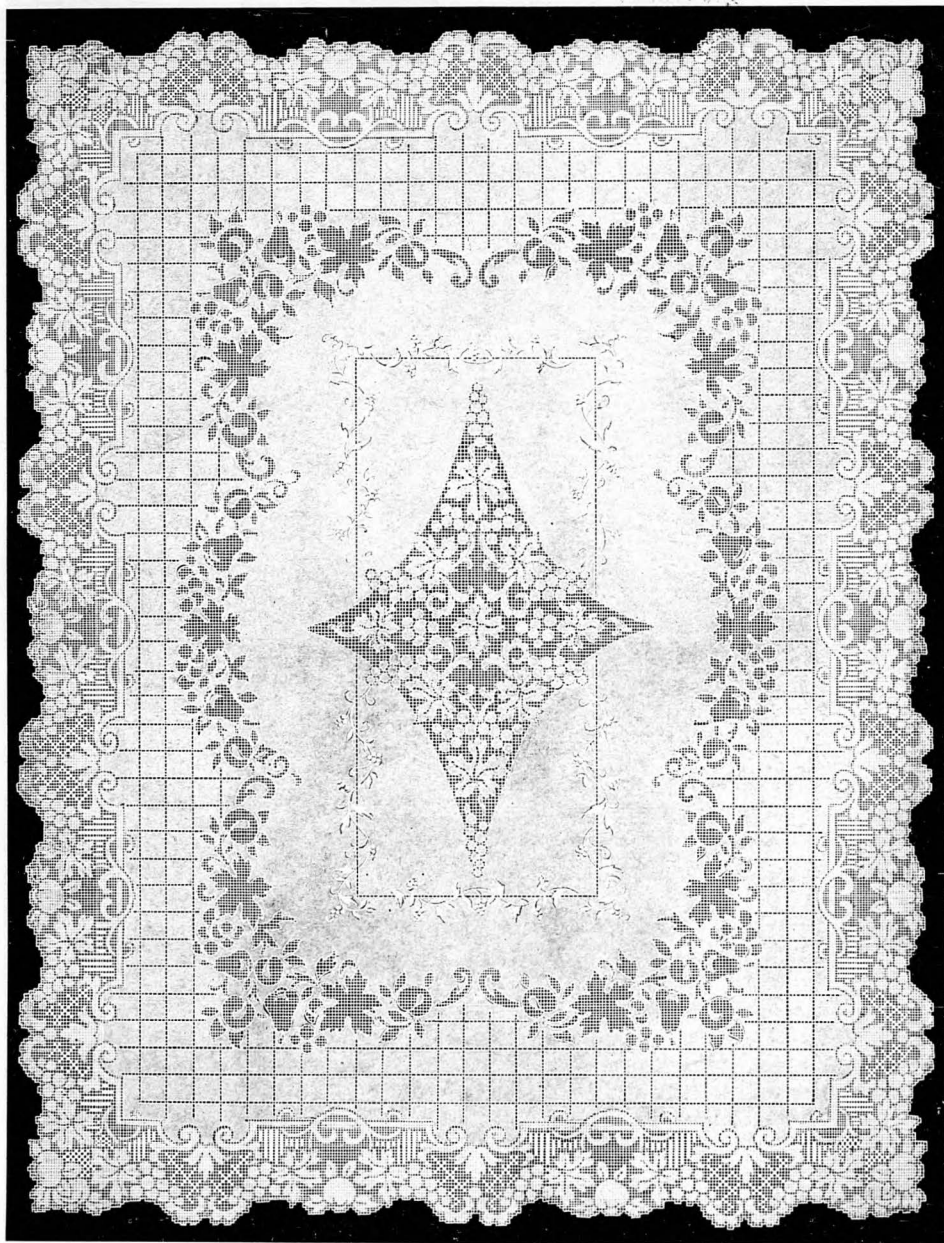
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK GYÁRTMÁNYA

HAZAI SZENEK TÜZELÉSÉRE LEGALKALMASABB!

Kérjen ingyenes árjegyzéket

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

ASZTALTERÍTŐ

Wieg testvérek eredeti terve. Budapest. Deák Ferenc-utca 23